

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Közös miniszterek nyara.

Budapest, július 26.

A politikában beköszöntött a nyár. A magyar és az osztrák kormányok tagjai, valamint a vezető politikusok elvonultak, a parlamenteket szépen hazaküldték, ami a legbiztosabb záloga annak, hogy az őszig sem a Lajtán innen, sem a Lajtán túl nem fog semmisen történni.

De amikor a két állam összes politikai tényezői átadják magukat a pihenésnek és zavartalanul élvezik a nyár örömeit, annál feltűnőbb, hogy a közös miniszterek egytől-egyig hivatalukban maradnak, sőt szabadságukat egyáltalában nem veszik igénybe.

Ebből a körülményből lehetetlen másra következtetni, mint hogy a közös miniszterek az őszön kész és kidolgozott tervekkel kívánnak a kormányok és a delegációk elé lépni, másként meglepetésben kívánják őket részesíteni. Azért maradnak tehát itthon, hogy ezeket a terveket kellőképp előkészíthessék, illetve az uralkodóval megismertethessék és hozzájárulását azokhoz megnyerhessék.

Az előkészítésnek ebből a módjából szinte világos, hogy mik a közös miniszterek tervei. Kétségtelenül súlyos és verejtékes újabb milliárdokat igénylő tervek, amelyekhez előbb kell megnyer-

ni az uralkodó hozzájárulását, mint a kormányok helyeslését. Mert nagyon valószínű, hogy a kormányok a saját elhatározásukból sohasem járulhatnak hozzá újabb áldozatokat követelő tervekhez és épp ezért szükséges, hogy a kormányok bevégzett tények, illetve az uralkodó elhatározása elé állítsanak. Hiszen elvégre kormányokat mindig lehet találni az uralkodó által jóváhagyott tervekhez, de az uralkodó hozzájárulását nem mindig lehet megszerezni egy olyan programhoz, amit a kormányok már előzőleg elutasítottak.

A közös miniszterek lázas tevékenysége tehát a magyar közéletet fokozottabb óvatosságra inti. Óvatosságra már csak abból a szempontból is, mert csak éppen a minap került nyilvánosságra Aufferberg közös hadügyminiszternek egy memoranduma, amelyben kerek kétszázötven milliót kér újabb a hadsereg fejlesztéséhez. És az a hír járja, hogy ez még nem minden. Ez a tétel csak a tüzérség átszervezésére szükségeltetik, de hol vannak még az egyébek és különösen hol van még a haditengerészet?

Most, amikor az összes nagyhatalmasságok figyelmébe ismét a Földközi-tengerre és Törökországra irányul és amikor az angol flottafejlesztési programmal veszélyeztetve van az a flotta-

program, amelyet a Földközi-tengeren való pozícióink megszilárdítására az elmúlt delegációk során fogadtunk el, most lehetetlen aggodalommal nem gondolni arra, hogy mit fog kívánni a tengeri haditengerészet? Ha Aufferberg kétszázötven milliót kér a tüzérségre, mit fog kérni Montecuccoli az új hajókra és azok felszerelésére? Mert lehetetlen elképzelni, hogy Montecuccolinak ne volna valami kívánsága. Mikor a külügyi helyzet és különösen az angol flottafejlesztési vita során elhangzottak ugyyszólván tálcán kínálják fel neki az alkalmat, hogy kérjen, hogy követeljen, akkor egészen bizonyos, hogy Montecuccolinak is megvannak a maga tervei és óhajtott milliói.

Biztosra vehetjük tehát, hogy az őszön úgy Aufferberg, mint Montecuccoli újabb és horribilis követelésekkel állnak majd a delegációk elé. Ők majd követelnek, de a követelések indokolását helyettük gróf Berchtold külügyminiszter fogja elmondani, aki ugyyszólván nem megy szabadságra és akinek, ugyalszik, az a kötelessége, hogy ezt az indokolást most a nyár folyamán elkészítse és apróra kidolgozza.

Az indokolás jól tudjuk mi lesz: a kényszerítő külpolitikai helyzet, a balkáni zavarok és az angol flottafejlesztés. Ezekkel fogja fedezni gróf Berchtold

Béla, a tanonc.

Irtá: Elek Alfréd.

(Utánnyomás tilos.)

— Szaladj le gyorsan egy vajaskenyérért; siess!

Egy segéd rideg, morózus, parancsoló hangja verte fel álmodozásából Bélát, aki ott állt a pult mögött és lenézett az utcára, ami önéki nemrég még a szabadságot jelentette. Látta a barátait, akik most is ott gomboltak az utcasarkon: így szokták őt megvárni délig és akkor Béla beszélt nekik az üzletről, a főnökről, aki derék jó ember s a segédekről, akik szigorúak hozzá.

Már három-négy hónapja annak, hogy Béla napról-napra bejárt az üzletbe, mely nagykereskedés volt, áruval tulzsufolva. Ilyet ő azelőtt nem is látott: el lehetett tévedni benne. És mindenütt áru; kibontott végek heverték a pultokon, a rekeszekben egymásra halmozva a sok millió.

Édesapja először egy kisebb üzletbe akarta őt adni tanoncznak: de a szomszédok lebeszéltek erről a téves szándékáról.

— Kár volna! — mondták — a Béla két polgárit végzett s eszes gyerek. Nagykereskedésbe kell őt adni, biztosan fölveszik s még karriért is csinálhat: utazó lehet belőle... Az utazó pedig manapság megkeres legalább is annyit, mint egy miniszter.

Grün ur, már mint a Béla apja, aki csak tavaly jött fel Pestre lakni s így nem igen ismerte a viszonyokat, szívesen engedett a szomszédok rábeszélésének; mint egy távoli sejtelen: megcsillant agyában ennek a jövő-

nek lehetősége, minden gyönyörűségével; elkábította az esztét és máris nagy reményeket fűzött a fiához, akiben, ugyalszik, eddig egyedül csak ő nem tudta meglátni, fölfedezni a geniét. Így került azután Béla a nagykereskedésbe tanoncznak.

Eleinte furesa volt előtte minden: a ropant komolyság, amelylyel az emberek itt tárgyaltak, a szigorúság, a pedantéria s főként a pontosság. Őt percznyi késésért már megintették a segédeket, akik loholva siettek helyeikre. A Szabó urnak, aki már nyolcz éve szolgálta a céget, nem szólt a főnök, ha megkésve érkezett is: csak az óráját nézte... Béla, ilyen kellemtelenségeket elkerülendő, reggel már fél 8 órakor ott állott az ajtó előtt és várta a nyitást.

Unalmasan teltek a Béla hétköznapjai, örökös fárasztó robotban. Küldözték ide-oda egy-két vég áruval és Béla engedelmesen tűrte; még sietett is az utcán, hogy mielőbb vissza legyen és ha pajtásaival találkozott, csak egy hirtelen „szervusz“-t dobott oda nekik: félt, hogy egy helyi ügynök, vagy az üzletből más valaki meglátja őt. Gombozni most már dehogy volt szabad!

Mikor azonban megkapta az első 10 korona havi fizetését, amit a pénztárnok neki is, mint a segédeknek, borítékban nyújtott át: Béla egészen megváltozott. Valami büszkeséggel vegyes öröm ilt az arcára, a szemébe: ő már keres! Szinte öntudatosabban beszélt még az apjával is: kialakulatlanul bár, de már élt benne sejtelmesen a tudat, hogy ez az első lépés azon az uton, mely a függetlenség felé vezet...

Béla csakhamar beleélte magát új hely-

zetébe és kezdett azzal megbarátkozni. Már szorgalmasan, hogy ne mondjam ambícióval hozta rendbe és csomagolta el a szövetvegeket, amiket a segédnek eléje raktak, megsimogatta a szövetet, mintha a sajátja lenne és a rekeszbe annyi gyöngédséggel rakta fel, amennyit csak egy mágnás szokott a kedvencez lovára pazarolni. Ezt Szabó ur, az üzletvezető is észrevette és szólt is a főnöknek, aki barátságos fejbőlintással adott e fölött való tetszésének kifejezést.

Ezzel a Béla sorsa meg volt pecsételve. Főnöke kilátásba helyezte az apjának, aki egyszer érdeklődni jött fel a céghez, hogy januárra már javítani is fogja a Béla fizetését; hogy mennyivel, azt csak bizza rá: ő benne még senki sem csalódott, mert ő méltányos ember... Fő az, hogy a fiu iparkodó és szorgalmas legyen továbbra is.

És Bélára igazán nem lehetett panasz: tultett már egy-két segéden is; kiváló emlékezőtehetsége volt s a cikkek számait kezdte már betéve tudni; ezért haragudtak is rá a többiek, mert fontos dolog, hogy ha vevő jön, ne kelljen mindig a jegyzéket elővenni s előtte kikeresni a kívánt cikkek számát...

*

Legjobban szerette Béla a júliusi napokat, amikor az idény már vége felé járt, a megrendeléseket mind „kiszállították“ s a főnök ur egy osztrák fürdőhelyre utazott nyaralni. Ilyenkor a segédek is összebujtak, beszélgettek, sokszor nem is üzleti dolgokról és gyorsan multak a napok. Megvitaták az aktuális politikai kérdéseket s még a saját helyzetükről is mertek beszélni, ha Szabó

Auffenberg és Montecuccoli követeléseit. És ez mind szép és nagyon tetszetős lesz, csak az a kérdés, hogy mit fognak majd szólni hozzá a delegációk? A kormányokról nem is lehet szó, mert meg vagyunk róla győződve, hogy azok hozzá fognak járulni a követelésekhez.

Igen, mit fognak szólni hozzá a delegációk? Azok a delegátusok, akik már az elmúlt hadügyi követelésekkel szemben is energikusan hangoztatták, hogy az országok teljesítőképessége ki merült és elérkeztünk ahhoz a végső határhoz, ahol azt kell kiáltani a hadügyi követeléseknek, hogy eddig és ne tovább! Igen, jó lesz, ha ezek a delegátusok több figyelemmel tekintenek Bécs felé, ahol az iróasztala felett görnyed három ur és serényen dolgozik. És minden sor, amit leírnak, nehéz újabb milliókat jelent az adózók tömegének, akik már szinte rettegnek, ha valahol katonáról és ágyuról esik szó. Jó lesz vigyázni, mert amíg a politika nyaral, aknákat helyeznek el Bécsben a közös miniszterek, amelyek az őszön még azt a kis vagyunkánkat is rombadönthetik, ami még eddig megmaradt.

Budapest, július 26.

Kossuth Ferencz hazaérkezése. Mint nekünk jelenik: Kossuth Ferencz Nauheimből, ahol hat hétig kurát tartott, ma gróf Benyovszky Sándor és neje kíséretében Nürnbergbe érkezett. Itt a pályaudvaron Kramer Fülöp honfittársunk fogadta, s örömet fejezte ki, hogy az illusztris pártvezér egészségi állapota oly nagyszerűen megjavult. Kossuth holnap Bécsbe utazik és szombaton visszaérkezik Budapestre. Utazása miatt Kossuth nincs abban a helyzetben, hogy e heti vezércikkét az „Egyetértés”-nek megírja. A jövő héten kárpótolni fogja a nagynevű politikus olvasóinkat e veszteségért.

ur, az üzletvezető, véletlenül uszonnázni volt a szomszédos kávéházban.

Ezek voltak a csöndes napok. Az üzlet, ez az óriási szörnyeteg, pihent; most nem lehetett ráismerni. A City mintha kihalt volna: a főnökök nyaraltak, az utcákban elült a megszokott lármá, zaj s tátogatták szájukat az álmos délutánok. Béla ilyenkor, ha csak szerét tehetette, leszokott a Duna-uszodába s félóránig is elmaradt.

Jött azonban az ősz, a lucskos, ködös szeptember és utra készültek az utazók, a szélrózsa minden irányába. Elutazásuk előtt nagy fontoskodva tettek-vettek, sürgették a mintagyűjteményeiket. Az üzlet ismét neki-lendült, kezdett feltápászkodni nyári álmából. Lázás munka folyt most mindenütt.

Mikor azután a hódító körutjakra induló új Napoleonok az utazók a pénztárnál fölszedték a ropogós költségelőleg százasokat: a Béla szíve is nagyokat dobant. Kivánta, sóvárogta, akarta a pénzt . . . s még fokozottabb szorgalommal dolgozott . . .

Egy téli napon azonban, egy havas decemberi délutánon, hogy, hogy nem, arra már maguk a szemtanúk sem emlékeznek, szinte hihetetlen dolog történt, ami végzet-szerűen kettévágta a Béla gyönyörűen indult kereskedői karrierjét. Feleselni mert az üzletvezetővel, a Szabó urral. Érezte és tudta Béla, hogy az üzletvezető lesz az ő végzete, ez a szigorú és rosszindulatú ember, aki fölényét itt mindenki-vel éreztette és nem türt-ellentmondást. Szabó ur valami magánügyben akarta elküldeni a fiut, aki télen is az egyetlen vékony felöltőjében járt be az üzletbe. Béla elkényszeredetten mondta neki, hogy „igen” s nem nagyon sietett föl-jebbvalója parancsát teljesíteni. Talán az önbizal-na nőtt meg, talán az időjárás nem tet-

Kombinációk az őszre.

— Mit akar a kormány? —

Hirek a politika világából.

Budapest, július 26.

Most, hogy a politikusok kiszabadultak az események forgatagából, ismét tág terük nyílik a kombinációknak és találgatásoknak. Az összes kombinációk természetesen csak egy kérdés körül forognak, hogy mi lesz az őszön, helyesebben, hogy mit akar a kormány?

Erre nézve van kombináció ezer és a jó Isten a megmondhatója, hogy melyik lesz az igazi. Ma még semmit sem lehet előrelátni és a politikai időjósok napról-napra más prognosztikont találnak helyesnek és igaznak az őszre. Egyik az ellenzéknek kedvez, a másik a munkapártnak, de okosabb egyikből sem lesz az ember.

A különböző jóslatokkal szemben, azonban ragaszkodjunk a valóhoz. A tény az, hogy az ország közhangulata jelenleg az ellenzék mellett áll és nem valószínű, hogy az őszig irányt fog változtatni. Ha tehát ezt veszünk fel kiindulási pontnak, úgy rájuttunk arra a valószínűsége is, amit különben a munkapárti oldalról jövő kombinációk is megerősítenek, hogy a kormány nem nagyon siet, hogy az ellenzékkel találkozzék és ismételten összemérje vele erejét. Így tehát valószínűnek fogadhatjuk el azt a kombinációt, hogy a szeptemberre összehívandó ülészak — amelynek megnyitását szeptember 17-ikére tervezik — nem lesz tartós életű, hanem a Házat rövidesen újból el fogják napolni. Eppen csak a delegációkat választják meg, melyeknek ugyan-csak még szeptemberben össze kell ülniök, hogy a közös hadügyi költségeket megszavaz-hassák, azután — munkapárti jelentés szerint — október 25-ig csend lesz a képviselőházban. Az ellenzék azonban nem fog megnyu-

szett neki, ki tudja. Tény az, hogy Béla csak úgy immel-ámmal vette a felöltőjét. Nos: éppen ezen ütődött meg Szabó ur.

— Talán nem tetszik, mi? Már nagyon kinyitlak a szemeid!

— Nekem dolgom van, Szabó ur és félek attól is, hogy megfázom . . .

— Szentelen ficzkól — fakadt ki erre az üzletvezető, lódulj azonnal mert ütök! S ezzel Béla már künn volt az ajtón.

És mert a büszágukban megsértett emberek minden alkalmat és eszközt felhasznál-nak a megtorlásra: ettől a pillanattól kezdve Bélának sem volt maradása. Szabó ur gondoskodott róla, hogy a fiu élete ne folyjon örökös egyhangúságban: a változatosság kedvéért mindig más és más ürügyet és módot eszelt ki arra, hogy Béla helyzetét lehet-telenné tegye és ebben a följobbvalók oly találékonyak! Elég az ahhoz, hogy Béla egy reggel azt mondta az apjának, aki minderről mit sem tudott, hogy nem megy be többé az üzletbe.

— Megbolondultál? — volt az öreg Grün első szava. Az öregnek rossz sejtelméi tá-madtak: millió lehetőség villant át egyszerre az agyán, de egyiknek sem volt hajlandó egészen hitelt adni. Talán pénzt bíztak a fiura és elköltötte? Vagy ki tudja, miért?

— Nem akarok kereskedő lenni, apám, beléantam — szólt a fiu és lehorgasztotta a fejét.

Az öreg arca fölragyogott az örömtől; ime nem lopolt az ő fia, hogy is gondolhatott ő erre! De hát gyarló az ember hiába . . . Egy kis kételkedés azonban még mindig volt a hangjában, amikor megsimogatta a fia haját:

— Mindig tudtam én, hogy nem való vagy te kereskedőnek. . .

godni a kormánynak ebben a taktikájában és most már ő fogja keresni a találkozást a kormánnyal. A politikai küzdelmek színtere tehát áttérrelődik majd a képviselőházból a delegációba, amely Bécsben fogja ez évben megtartani ülészakát. Az ellenzék tehát Bécsbe megy föl, hogy ott folytassa a küzdelmet az ország jogaiért. Ezt a kormány is bizonyosra veszi és kormánypárti körökben már ma számolnak azzal az eshetőséggel, hogy mi lesz majd akkor, ha az ellenzék csakugyan beváltja a Mezőssy Béla multkori fulmináns cik-kében letett fenyegetését és testületileg jelenik meg a delegációk üléssein?

Mi lesz majd akkor, ha a munkapárti delegátusok nem szállíthatják megrendelésze-rűen a Bécs által kívánt milliókat és mi lesz majd akkor, ha az ellenzék idegen területen vonja felelősségre Tiszát és társait az elköve-tett erőszakosságokért? Milyen rendőség fogja majd akkor oltalmába a megszeppent munka-pártot és a rendőri őrizet nélkül aludni sem tudó Tisza Istvánt?

Mert — ez az érdekes, — főként a rend-őség kérdése izgatja a munkapártot. Bécsben tudniillik csak osztrák rendőség van, míg a magyar-ház, hol a delegációs üléseket tartják, kétségkívül exterritoriális terület, ahová az osztrák rendőrséget bevinni még Tisza Ist-vánnak is nehezére esnék. Így — mint munka-párti oldalról tudjuk, — nem marad más hátra, mint hogy Budapestről fog rendőrséget fel-csitálni a kormány, hogy az bánjon majd el az ellenzéki képviselők tervbevett attackjával. Tehát jól értsük meg: Bécsben magyar rend-őrök fognak elbánni magyar képviselőkkel! Micsoda isteni színjáték lesz ez a bécsieknek! Ennél különbet még a Tisza István rendőrfan-táziája sem találhatna ki, nemhogy a derék jó magyar vérré szomjazó és magyar pénzre élcs bécsiek.

Bizonyos tehát, hogy zsufolt Ház lesz Bécsben, csak azután az a fő, hogy azok is tap-soljanak, akiknek mulattatására elsősorban akarja rendezni a kormány ezt az előadást: a király és a trónörökös! . . .

A politika mai eseményeiről hireink egyébként a következők:

A megrendszabályozott szerb egyház.

Legutóbb bőven megemlékeztünk már a kormány legújabb sütetű önkénykedéséről: a szerb egyház megrendszabályozásáról, statutu-mainak felfüggesztéséről. Megengedjük, hogy esetleg történtek a vezető szerb emberek ré-széről bizonyos tulkapások, de hogy nemcsak ez adta az okot a hatalom ily erőlyes fellépé-sére, az egészen bizonyos. A miniszterelnök kétségtelenül ismét politikából, még pedig a bosszu politikájától vezettetve járt így el, hogy sújthassa és büntethesse a szerb radiká-lisokat, akik a munkapárttal szemben a leg-élesebb harcot hirdették, s már a legutóbbi nemzeti küzdelem idején is a függetlenségi táborhoz csatlakoztak.

Itt közöljük a hivatalos lapban ma meg-jelent királyi kéziratot, amely az autonomia felfüggesztését tartalmazza, ime:

MI ELSŐ FERENCZ JÓZSEF,
ISTEN KEGYELMÉBŐL AUSZTRIAI
CSÁSZÁR, CSEHORSZÁG KIRÁLYA stb.
és
MAGYAR-HORVÁT-SZLAVON-DALMAT-
ORSZÁGOK
APOSTOLI KIRÁLYA.

Miután a görög-keleti szerb egyházi kongresszusok által az 1868. évi IX. törvényezikk életbelépte után alkotott némely szabályzatok az ősidőktől fennállott és törvénybe iktatott leg-felsőbb felügyeleti jogunk szempontjából teljes és hátrányos magyarizációkra s ezáltal felség-

jogaink csorbitására vezettek; miután továbbá ezen szabályzatok az ország törvényeivel a görög-keleti vallásfelekezet részére egyházi, iskolai s ezekre vonatkozó alapítványi ügyek tekintetében legfelső felügyeleti jogunk teljes főtartásával biztosított önkormányzati jognak a törvények, nevezetesen az 1868. évi IX. törvényozikk elvei szerint való végleges rendezését kellően nem biztosítják; magyar miniszterelnökünknek a minisztertanács hozzájárulásával tett előterjesztésére a görög-keleti szerb egyházmegyéek, valamint a görög-keleti metropoliai egyházi és nemzeti iskolai tanács ideiglenes szervezéséről szóló 1871. év május 29-ikén jóváhagyott szabályzatokat, továbbá a kongresszusi képviselők választási rendjéről szóló s ugyancsak 1871. május 29-én jóváhagyott szabályzatot, nemkülönben az 1875. évi május 14-én kelt királyi Rendeletünkbe foglalt kongresszusi szervezeti szabályzatot, valamint az ezek magyarázata, módosítása és kiegészítése tárgyában később keletkezett szabályzatokat és rendelkezéseket ezennel hatályon kívül helyezzük s elrendeljük, hogy a most hatályon kívül helyezett szabályzatok helyébe az 1864/8. évi kongresszuson alkotott s az 1868. évi IX. törvényozikk végrehajtásaként 1868. augusztus 10-én kelt királyi Rendeletünkkel jóváhagyott s kibocsátott autonómiai szabályzatok IV. és V. fejezete s a régi, az 1868. évi IX. törvényozikk szellemének megfelelő választási rend, kormányunk által eszközendő kellő módosításokkal ismét életbe lépjenek.

Egyben az 1875. évi szervezeti szabályok hatályon kívül helyezésének következményeként hatályon kívül helyezzük a görög-keleti szerb zárdajavak kezelésére vonatkozó s 1908. évi március hónap 28-án kelt legfelsőbb elhatározásunkkal jóváhagyott szabályzatot is, rendelkezvén, hogy ennek helyébe is a megelőzőleg érvényben állott gyakorlat lépjen ismét életbe.

Ezen rendeletünk végrehajtásával s a további intézkedések foganatosításával magyar miniszterelnökünknek megbizzuk, meghagyván, hogy az 1868. IX. törvényozikk értelmében a szerb görög-keleti egyházi kongresszus összehívása iránt annak idején intézkedjék, ezen kongresszusnak a törvény 7. szakasza alapján legelső feladatává tétvén a szervezeti szabályzatnak legfelső jóváhagyásunk mellett leendő megállapítását.

Kelt Bud-Ischben, 1912. évi július 11-én.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Lukács László s. k.

A kongresszusi választmány instituciójának megszűntével a zárdák vagyonának kezelése ismét visszahárult a zárdákra. Általánosságban pedig az 1868. évi augusztus 10-iki királyi leiratban körülrített autonómia marad érvényben. Ilyképpen megszűnnek a legfőbb autonóm hatóságok, a metropoliai egyháztanács, a kongresszusi választmány és a nemzeti egyházi iskolai bizottság. De megszűnnek az egyházmegyei eparkiális gyűlések és azok szakosztályai is, mihez képest a temesvári és a bácskai eparkiális gyűlések, melyeknek tagjait csak legutóbb választották meg, nem is fognak összejönni. Az eddigi legfelsőbb és az eparkiális hatóságok helyett az ügyeket a patriárka fogja vezetni, aki egyuttal királyi biztos hatáskörrel ruháztatik fel. A patriárka mellett lesznek asszesszorok, de ilyenek lesznek az egyes püspökök mellett is. Mint az újvidéki „Branik” jelenti, Bogdanovics Luczian patriárka volt az, aki leginkább exponálta magát az ügyek iránt való rendezéséért, mert illetékes oldalról értékre adták, hogy legfelsőbb helyen nem fogják tűrni, hogy a szerb egyházi autonómia körében továbbra is ily anarchikus állapotok uralkodjanak. A patriárkát felfogásában leginkább Gruics Mihály károlyvárosi és Zmajanovics Gábor verseczi püspökök támogatták, mely utóbbi a verseczi egyházmegyei gyűlésen a radikálisokkal ellentétbe jutott. A „Zasztava” szerint a királyi biztos kiküldetése és az autonómia felfüggesztésének oka a zsinati szabályzat, amelynek keresztülvitele most már a püspökre hárul.

Az így alakult helyzetről az Újvidéken lakó Tomics Jusa, a szerb radikálisok vezére ma a következőképp nyilatkozott:

— A kormány eljárását, amelylyel autonómiánkat felfüggesztette, törvénytelennek tekintjük és az ellen törvényes eszközökkel minden erőnkkel küzdeni fogunk. Nemcsak az autonómia felfüggesztéséről van itt szó, hanem az állami törvények megsértéséről is. Az 1868. évi IX. törvényozikk biztosítja a szerb

nemzeti egyház autonómiáját, amelynek alapján a szerb egyházi kongresszus alkotta meg a szerb egyházszervezeti szabályzatot és kezelte a vagyonát. Most a kormány felfüggeszti a kongresszus működését, hatályon kívül helyezi a kongresszus szervezeti szabályzatát és az 1864—65. kongresszuson alkotott autonómiai szabályzatokat lépteti életbe. A kormány ezzel az eljárásával a püspököknek és a szerzetesrendeknek kívánt szívességet tenni. Vagyis az egyházi kongresszus ellenőrzése alól teljesen ki akarja vonni az egyházi javak és a szerb nemzeti vagyon kezelését. Az egyházi kongresszus mindig arra törekedett, hogy a szerzetek, illetve a zárdák jövedelmei szerb iskolai és kulturális célokra fordítsanak és a szerb nemzeti vagyon jövedelméből a görög-keleti szerb alpapágnak helyzete is javíttassék, ne csak a főpapok dúskáljanak nagy vagyonban és nagy jövedelemben. Az új rendelkezés teljeseen a püspöki kar kezébe kívánja juttatni a szupremáciát, s míg a kispapság és az iskolák einlődni fognak, az egyházi fők és a szerzetesrendek nagy jövedelmeik fölött szabadon fognak rendelkezni a világiak ellenőrzésének teljes kizárásával. Ez ellen a rendelkezés ellen, ismétlem, törvényes uton, fellevezük a harcot.

A győri püspök és az ellenzéki papok.

Amióta Várady L. Árpád foglalta el a győri egyházmegye püspöki székét, mind gyakoribb és gyakoribb lett az egyházmegye alsópapságának indokolatlan áthelyezése. Az egyházmegye területén, de különösen Sopronmegyében a néppártnak igen erős szervezetei vannak, melyeknek leglelkesebb vezetői és agitátorai a kispapság köréből kerülnek ki. Várady L. Árpád Tisza István hívei sorába tartozik, míg az egyházmegye hazafias alsópapsága az erőszak politikáját elítélők s a népjogokat követelők táborában van. Hogy az egyházmegye papságát a püspök agitatórius és felvilágosító munkájában meggátolja, vagy legalább is megzavarja, politikai indokból áthelyezi a lelkészeket, káplánokat, hogy egyes helyeken ne maradhassanak sokáig. Ez az áthelyezési rendszer már meglehetősen ideje zaklatja a papságot, mely püspöke iránti köteles tiszteleténél fogva mindaddig nem emelte fel szavát a jogtalanságok ellen; most azonban még nagyobb mérvet kezd ölteni az áthelyezésekkel való zaklatás. Így legutóbb a püspök a következő változtatásokat tette:

Áthelyezte Kövér Lajos szili káplánt Győrre, Nagy Gyula szanyi káplánt Győrújvárosba, Kotsis Sándort Himódról Kisbérre, Surányi Ferenczet Mezőörsről Szanyba, Baán Jánost Kisbérrel Fertőszergényre, Szabó Kálmánt Fertőszőlákról Harkára, Horváth Józsefet Kismartonból Fertőszergénybe, Gross Józsefet Farádról Orosvárra.

Ez az áthelyezéssorozat az egyházmegye rábaközi részében történt, ahol a papság a néppárt leglelkesebb harezos seregét alkotja. Az áthelyezések tömege ezzel azonban koránt sincs kimerítve, más alkalommal és más helyeken hasonló eljárást követett Várady Árpád győri püspök.

A Kossuth-szövetség gyűlése.

Az országos Kossuth-szövetség elnöksége tegnap este az Othón-kávéház különhelyiségébe értekezletre hívta össze a szövetség tagjait. A rendezés nagy apparátussal vonult ki a kávéháza s a kávést terrorizálta, hogy kávéházának különhelyiségét ne engedje át gyűlés tartására. Így a szövetség tagjai az Ostende-kávéháza vonultak, ahol megtartották az értekezletet, amelyen dr. Vida Gyula elnökölt. Az értekezleten részt vett dr. Nagy György volt országgyűlési képviselő, a „Magyar Köztársaság” szerkesztője is akit nagy ovációval fogadtak.

Dr. Vida elnöki megnyitóját után Nagy György tartott gyűjtőhatású beszédet, azt fejtgetve, hogy a Kossuth-szövetségnek azt a Kossuth Lajost kell követnie, aki 1849 április 14-ikét megteremtette. A lelkek felszántásának munkáját ennek a Kossuth Lajosnak befogadására ellenségeink elvégezték, reánk csak a megvetés munkája vár s ha ezt a munkát elvégezzük, akkor hűek leszünk Kossuth Lajos eszméihez. Kálmár Antal azt fejtgette, hogy a nemzeti szuverenitást elhomályosították a hatalom bitorlói s a szövetségnek ezáltal az kell, hogy legyen, hogy ezt a szuverenitást demokratikus alapon helyreállítsa. Ezután még Wagner Károly beszélt s végül az értekezlet szervezkedési taktikáját és agitációs programját beszélte meg.

Az amerikai magyarok akeziója.

Clevelandből jelentik: Az Amerikai Magyar Szövetség nevében Apáthy Ferencz ügyvezető elnök és Baracs Henrik titkár a nemzet legszentebb

kincesinek veszedelmétől áthatott aggodalommal lelkes hangu felhívást intéztek az Amerikában élő magyarok százezreire, hogy népgyűléseken, egyesületeiknek, köröknek gyűlésein tiltakozzanak a nemzetet ért durva merénylet ellen s a magyarság százezreinek aláírásával ellátott tiltakozó határozataikat július hó végéig küldjék meg a szövetség elnökségének Clevelandba, hogy ez a szövetség ellenzékhez eljuttassa. Az amerikai magyarságnak ez az állásfoglalása csak bevezetése lesz annak a nagyszabású akciónak amivel honfitársaink az új nemzeti küzdelemben részt akarnak venni. További mozgalmukat a politikai helyzet alakulásától tesszük függővé.

Megfelbbezett bizalom.

Nagyváradról jeletik: Dr. Adorján Emil a törvényhatósági bizottság harmincz választott tagjával ma felebbezést adott be a város júliusi közgyűlésének azon határozata ellen, melylyel a kormányznak bizalmat szavaz. A szokatlan és érdekes felebbezés a többek közt a következőket mondja:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának azon határozata ellen, melylyel 64 szóval 30 szó ellenében kimondatott, hogy a törvényhatósági bizottság teljes bizalommal viseltetik a nemzeti munkapárt és e pártra támaszkodó kormány politikája, valamint gróf Tisza István képviselőházi elnök működése iránt és ezek folytán a kormányhoz feliratot, a nemzeti munkapárthoz és gróf Tisza Istvánhoz üdvözlő táviratot küld: felebbezéssel élünk. Az indokolás elmondja, hogy a határozatot nem lehet a város lakossága érületének valóságos kifejezőjéül tekinteni.

A virilis jogu bizottsági tagok nem jöhetnek számításba, mert azok nem a lakosságot képviselik, hanem a saját bugyellárisukat és nem közbizalomból foglalnak helyet a közgyűlésen. Amikor tehát a fentjelzett határozatot huszonnyolcz virilis bizottsági tag megszavazta, ez tisztán huszonnyolcz bugyellárisnak nézete, amelyhez Nagyvárad közönségének semmi köze nincsen.

Nagyvárad választott bizottsági tagjainak száma jelenleg 59. A július 11-ikén megtartott közgyűlésen a választott bizottsági tagok közül 18 szavazott a kormány, a munkapárt és Tisza mellett és 22 ellene. A város közönsége által választottak többsége tehát szótöbbséggel a javaslat ellen határozta és így helyes közjogi felfogással a választott bizottsági tagok többségének véleménye tekinthető a törvényhatósági akarat kifejezőjének. Egyébként is a felirati jognak törvénybe írtatásakor bizonyosan nem gondoltak arra, hogy az valamikor a mindenkor kormányok előtt szolgáló hiteles eszközök alacsonyítottassék le. A politikától eltekintve, sokkal több értelme és jelentősége volna annak, ha a felirati jogot azért gyakorolnók, hogy a Nagyváradot ért sok-sok sérelem és mellőzés orvosoltassék.

Kérelmünket azzal kérjük a belügyminisztériumhoz felterjeszteni, hogy tekintettel az előadottakra, amelyekből kitűnik, hogy Nagyvárad közönségének igazi képvisellete túlnyomó többséggel nem szavazott bizalmat, méltóztassék a hozott határozatot feloldani és Nagyvárad törvényhatóságát arra utasítani, hogy miután a számos égető és nagyfontosságú városi közérdek és sérelem orvoslására minden más remény és út kimerült és utolsó remédiumként már csak a kormányok által külföldben kevesebb vett felirati jog van hátra, mielőtt a város e ritkán gyakorolt jogát előbbre való dolgok helyett a hatalom előtti meghunyászkodásra vesztegetné el, hozzon, — úgy mint azt a különböző kormányok a villamos vasút vagy az aszfalttársaság felebbezése folytán a városnak több ízben meghagyták — alaposabb megfontolás után újabb határozatot.

EGYHÁZAK.

— (A józsefvárosi plébánosi állás.) A Krizsán Mihály apátplébános halálával megüresedett józsefvárosi plébánosi állás, mely a legjövendelműbb lelkészi stallum a székesfővárosban, nagyban foglalkoztatja az egyházi köröket. Vaszary Kolos bíboros hercegprímás legközelebbi pástorlehelében fogja utasítani a fővárost a pályázat kiírására. A pályázatot ez év szeptember közepére írják ki és a választást előreláthatólag október hó folyamán ejti meg a székesfőváros törvényhatóságának közgyűlése. A budapesti lelkészkerülő papság körében erősen készülődnek a pályázatra és a pályázók között vannak: Hoek János orsz. képviselő, kőbányai plébános, a kiváló egyházi szónok és politikus, Tihanyi Károly rókusai plébános, aki mint kerületi lelkész formál jogot a józsefvárosi plébánosságra. Bleszkány Ferencz ezidőszertit józsefvárosi plébánoshelyettes,

dr. Valnicsek Béla, dr. Huszár Elemér, dr. Labuda Ferencz, Metzger József és Zéliger Vilmos székesfővárosi segédlelkészek, továbbá dr. Bundala János vidéki plébános, aki hosszabb ideig káplánkodott a józsefvárosi plébánián. A józsefvárosi bizottsági tagok szeptember hó folyamán tartják meg jelölő értekezletüket és előreláthatólag az lesz a plébános aki mellett a kerület polgársága állást foglal. Krizsán halála után szóba került az is, hogy tekintettel arra, hogy a Józsefvárosban 85 ezer katolikus hívő van, a kerületben két plébánosi állás szerveztessék. Mivel azonban a kettéosztás körül felmerülő kérdéseket hamarjában igen nehéz volna megoldani, e terv megvalósításától az illetékes körök elállottak.

Törökország nagy válsága.

A katonai liga és az ifju-török komité hareza.

— Rémhírek Konstantinápolyból. —

Véres harcok Albániában.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 26.

A honmentő tisztek ligájá ugyszólván ultimátumot nyújtott át a török kormánynak. A tisztek levele, amelyet tegnap a kamarában felolvastak, a legenergikusabb és legfélelmetesebb hangon ad negyvennyolc órai gondolkodási időt az ifju-törököknek s ennek leteltével el kell szánniok magukat arra, hogy tovább harezolnak és polgárháboruba döntenek-e az országot, vagy pedig visszavonulnak, megadják magukat és átadják a vezetést az utánuk következő, erősebb pártnak.

Az egész emberiségnek lélekzetét visszafojtva kell figyelnie a legközelebbi napok törökországi eseményeit. Konstantinápolyban a végsőkig feszült minden és mint a nagy, rettenetes zivatarok előtt, olyan ennek a városnak a levegője. Sztambul utcáin minduntalan lovas csapatok vágatnak keresztül. Mint a vihart megelőző első szélroham, úgy hangzanak a legtitokzatosabb és legretentőbb hírek arról, hogy a tisztek elfogták és fogságba vették a konstantinápolyi rendőrfőnököt, felégették az ifju-törökök klubházát és még arról a sok bonyolult, titkos eseményről amelyet izzó ez a város, mintha bármely pillanatban felrobbanhatna. Két hatalmas tábor küzd itt élethalálharcot és mindkét félnek a kezei hosszuk. Egyik részről sem várható a meghódolás. És Törökország talán éppen olyan, vagy még jelentékenyebb események előtt áll, mint az 1909-iki nagy ellenforradalom idején.

Mai törökországi táviratainkat itt adjuk:

Az albániai véres események.

Szalóniki, július 26. A pristinai muteszarif a fölkelőkhez csatlakozott. Az utóbbi 24 órában Pristina utcáin véres harcok folytak le a győzedelmesen előnyomuló arnauták és a csapatok közt. Mindkét részről százak estek el a csatában. Muhlisz bey, a pristinai helyőrség parancsnoka, a rögtönítélő bíróság rendelkezéséből kifolyólag kétszáz lázadót kivégeztetett.

Abdurrahman effendi büntetőbíró házáat, aki ellen tegnap Elbasanban nyílt utcán *revolvermenyületet* követtek el, ma éjszaka *fölgyújtották*. A bíró egy régi szolgája a lángok közt lelte habólat.

A felkelő albánok, mikor Pristinába bevonultak, tizezren voltak. A katonaság egyáltalán nem tanúsított ellenállást. A csendőrfőnök, aki szintén a fölkelőkhez csatlakozott, 461 foglyot szabadon bocsátott s fegyverrel látott el. A fölkelők fölfegyverezték a lakosságot, azután megindultak Üszkübbe, ahol állítólag *pánik támadt*. Minden irányból fegyveres csoportok közelednek Bisszira felé. Hír szerint Hasszán bég, voltképviselő szintén a lázadókhoz

állott s követeli, hogy a kamarát azonnal oszlassák föl.

Issza *Boljetanic* albán vezér a novibazári táviróhivatalban azt követelte, hogy a többi albán vezérhez ott feladott táviratait hivatalos táviratok gyanánt, díjtalanul továbbítsák. Amikor ezt megtagadták tőle, az összes táviróhivatalnokokat elfogatta és lezáratta.

Az albán bizottság működése.

Konstantinápoly, július 26. Az albán-bizottság ma este kilencz órakor külön vonattal Üszkübbe, onnan pedig rendkívüli felhatalmazásokkal Pristinába és Veriszovicba utazik. A szután az Albániába küldendő misszió számára előirt instrukciókat szentesítette. A misszió föl fogja jegyezni az albánok panaszait hivatalnokaik ellen és vizsgálatot fog indítani ügyekben. A misszió föl van hatalmazva, hogy hivatalnokokat elmozdítson és új hivatalnokokat nevezzen ki, akik bírják az albán nyelvet. A bizottság ezenkívül a katonai operációk által elé pusztított vagy megrongált lakóházak tulajdonosainak kárpótlási összegeket fog megszavazni.

A nagyvezér, Kiamil és Husszein Hümi miniszterek a pristinai és környékbeli elbáncoktól üdvözlő táviratokat kaptak, amelyek a kormány iráni bizalmuknak adnak kifejezést. A „Yéni Gazetta“ pristinai levelet közöl, amelyben azt írják, hogy a kamara feloszlátása az albánokat teljesen ki fogja elégíteni. A bizottság kiküldése nem elegendő. Különb is Chazi Muktár, Ferid és Husszein Hümi hiányoznak belőle. Resid Akif basa az albán misszió vezetője, tegnap még nem utazott el és hír szerint egy miniszter kíséretében fog Albániába menni.

A kabinet kiegészítése.

Konstantinápoly, július 26. Hír szerint *Macro Geni* bej oécsi török nagykövetet fogják postaminiszterré kinevezni. Helyébe *Asszim* bej, eddigi külügyminiszter megy nagykövetnek Bécsbe.

A minisztertanács hír szerint elhatározta, hogy az előbbi kormány összes ideiglenes törvényeit megszünteti.

Konstantinápoly, július 26. Az új török kormány nem gondol arra, hogy a kamara előtt be-mutatókózzék, de nincs tervében az sem, hogy a kamarát feloszlassa, hanem egyszerűen csak *elnapolja* egyelőre. A legközelebbi napokban *Chiamir* pasát nagyvezérré fogják kinevezni.

Konstantinápoly, július 26. Megezáfolják azt a hírt, hogy a tisztek a szultántól a kamara feloszlátását követelték.

A katonai liga akeziója.

Konstantinápoly, július 26. Egy itteni lap értesülése szerint „A nemzet megmentője“ nevű katonai liga Szalonikiban kongresszust tartott. A már főnálló három liga, Hivsi-Vatan, Irsadie és Ordn-Ve-Vatan) azon föltétel alatt csatlakoztak „A nemzet megmentője“ nevű ligához, ha ennek bizonyos tagjait kiküszöbölik. A kongresszus hír szerint elhatározta, hogy a kormánytól a kamara feloszlátását és Kiamil basának nagyvezérré való kinevezését fogja követelni. Állítólag egy tiztagu küldöttsége érkezett Konstantinápolyba a követelések átnyújtása végett. Beavatott körök figyelmeztetnek arra, hogy az igazi katonai ligát, mely a Szaid-kabinet bukásához vezetett és amelynek neve Muhafaza-i Vatan. (A haza védelme.) nem szabad összetéveszteni a Halaskiaran (Honmentés) nevű tiszti szervezettel. Az utóbbi volt az, amely a lapokban megjelent proklamációt közzétette és a kamarai elnökhöz intézte azon levelet, mely a kamarának 48 órában belül való feloszlását követeli.

A katonai liga hatalmas és ha a parlament elmentáll, a *vérontás nem lesz elkerülhető*. A szmirnai szalonikii, monasztiri, üszkübi, konstantinápolyi, trákiai hadtestek egyetértőleg a ligával tartanak, mely ígéretekkel az ázsiai hadtesteket is megnyerte. A mozgalom vezetői lovastisztek. A mozgalmat már régóta előkészítették és így nagyon jól van szervezve. Talán már legközelebb megjelenik a felsorolt hadtestek közös proklamációja, hogy a kamara feloszlátását hierőszkolja.

Ifju-török népgyűlések.

Szalóniki, július 26. Az ifju-török bizottság előkelő tagjainak az a kísérlete, hogy itt és más városokban népgyűléseket rendezzenek a kamara feloszlátása ellen, kudarcot vallott.

Megszüntették a haditörvényszékeket.

Konstantinápoly, július 26. Kiamil basa, aki még mindig rosszul érzi magát, nem vett részt a minisztertanácson. Híre jár, hogy a minisztertanács elhatározta, hogy mindenütt megszünteti a haditörvényszékeket. *Ferid* basa, vagy egy más személyiségnek belügyminiszterré való kinevezése még mindig nincs elintézve.

Konstantinápolyban esend van.

Konstantinápoly, július 26. A városban nyugalom uralkodik. Lovasörjáratok vonulnak át a városon.

KÜLFÖLD.

Anglia külpolitikája.

— Grey államtitkár beszéde. —

— Az angol birodalom békés szándékai.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 26.

A flottaszaporítás kérdéssel kapcsolatban ismét egy fontos beszéd hangzott el az angol alsóházban. A tegnapi ülésen Grey külügyi államtitkár nagyobb beszédet mondott a fegyverkezés korlátozásáról s közben kitért Anglia külpolitikájára is.

Az alsóháznak erről az üléséről a következőket jelentik:

London, július 26. Az alsóház ülésén Ponsby (radikális) a költségek megszorítását javasolta. Kritizálja a külpolitikát, amely a mostani helyzetet előidézte és követelte, hogy a barátságos viszony állítsák helyre Németországgal, ami az esztelen fegyverkezési versenyt fölszűntetné.

Grey külügyi államtitkár erre kifejtette, hogy nem lehet eléggé hangsúlyozni, mily súlyos terhet alkotnak a folytonos fegyverkezések. A demokratáknak talán még több okuk van, mint bárki másnak a fegyverkezési költségek csökkentésére. Sajnos azonban, a kormány e tekintetben tehetetlen. Mindazonáltal azon a véleményen vagyunk, hogy oly erők is vannak működésben, a melyek idővel csökkentő hatást fognak gyakorolni a fegyverkezésekre. Reméli, hogy a nemzetközi közvélemény a jövőben lesz oly erős, hogy differenciák esetén nem fegyverhez, hanem más eszközökhöz és módokhoz fog appellálni. Azt hiszi továbbá, hogy a nemzeteknek növekvő pénzügyi függősége egymástól szintén meg fogja tenni hatását. Ezután polemizál Ponsby azon állítása ellen, hogy a brit külpolitika felelős a növekvő fegyverkezési költségekért. Szóló azon véleményen van, hogy Ponsby azon kívánsága, hogy szakítsunk az utóbbi tíz évben követett politikával, a dolgokat nem javítaná, hanem azoknak még rosszabb alakulásához vezetne. Ponsby azt kívánja, hogy Angliának ne legyenek kimondott barátai a külpolitikában. Ez azonban a fényes elszigeteltség politikája volna ismét, amely 1880-tól 1900-ig követtetett. Ez a politika oda vezetett, hogy Franciaországgal, Oroszországgal és Németországgal való háborusodásunkat híresztelték és hogy ezekkel az országokkal ugyanis állandó surlódásban voltunk. Ha e politikához térnénk vissza, akkor flottánkat nemsokára nem az egy- vagy két-hatalmi standard szerint, hanem sokkal magasabb standard szerint kell majd építenünk. Franciaországgal és Oroszországgal barátságot kötöttünk, amelyekkel pedig azelőtt annyi surlódási felületünk volt. Ha e szívélyességet csökkentenők, akkor a régi surlódások okai megint felszínre fognak kerülni. Ha Ponsby továbbá az ugynevezett hatalmi csoportok egyensúlyát kifogásolta, egy bizonyára nem vette tekintetbe az orosz és német

kormány által a keleti-tengeri találkozás után kiadott kommunikét.

Ponsonby beszédét hallgatva, azt hittük, hogy a brit kormány felelős azért, hogy Európában kettéváltott diplomáciai csoportok vannak. Nem mi kezdtük e csoportok alakítását. Ha ez idő szerint e csoportok fentartása lényeges a béke fenntartására, akkor nem volna szabad követelni e csoportok megszűnését. Nem tudom belátni, hogy ha külpolitikánkat változtattuk volna, ez hatással lett volna az európai flottakiadásokra. Vajjon a mi külpolitikánk felelős-e a német flottáért? Az a nyilatkozat, hogy Németország nagyarányú flottapolitikát fog kezdeni, az 1900. évi flottatörvényben foglaltatik benne. A német flotta fejlesztésének egy közelfekvő és érthető okáról nem szabad megfeledkezni, arról t. i., hogy ez a növekvő nemzet hatalmas akar lenni, anélkül, azonban, hogy szükségkép támadási szándékokkal foglalkozna, vagy talán valamely határozott veszélyt akarna elkerülni. A fegyverkezés csökkentésének kérdése nem igen érdekli a német közvéleményt, ha azok, akik e kérdéssel beszélnek, nem tudják pontosan megmondani, hogy mit akarnak. Minő alapon kívánják a megállapodást fölépíteni, a brit flotta egyenlő volta, vagy tulsulya alapján? Ha erre nem hajlandók rátérni, akkor nem várhatnak előzékenységet a német közvéleménytől. Mi nem tehetünk mást, mint azt, hogy tanujelét adjuk annak, hogy nincsenek agresszív szándékaink, hogy barátságaink, amelyeket más országokkal fentartunk, nem agresszív célúak és nem irányulnak egy bizonyos hatalom ellen. Ezt teszünk és ezt fogjuk továbbra is tenni.

Ponsonby javaslatát végül 331 szavazattal 39 ellen elvetik.

A cseh-német kiegyezési tárgyalások. Bécsből jelentik: A németek és csehek közt hónapok, sőt évek óta folyó kiegyezési tárgyalásokat a mai napon megszakították, anélkül, hogy valami eredményt értek volna el. A tárgyalásokat legjobb esetben csak ősszel veszik fel újra. Ez a tény annyit jelent, hogy meghiúsult a kísérlet, hogy az osztrák reichsratban többséget hozzanak össze.

A német trónörökös Afrikában. Berlińi hírek szerint a német trónörökös meg akarja látogatni a birodalom afrikai gyarmatait. A trónörökös kifejezte azt a kívánságát, hogy már most meg szeretné tenni az utazás előkészületeit. Azt hiszik, a herceg arra az időre érkezik le a gyarmatokra, mikor a Tanganyika-tóhoz vezető vasútvonal utolsó részét is megnyitják. Ezek az ünnepségek kapcsolatban lesznek a Dar- és Salamban rendezendő gyarmati kiállítás megnyitásával.

A szerb trónörökös utazása. Belgrádból jelentik: Sándor trónörökös, ki az államtanács elnöke; Pasic Miklós kíséretében beutazta Délszerbiát és a Kopaonik-hegységet, Belgrádba visszatért.

Japán herceg Oroszországban. Pétervárról jelentik: Szasszonov külügyminiszter ma Kacsura herceg tiszteletére dejeuner adott, amelyen Kocovcev miniszterelnök, a japán nagykövet, a külügyminiszter segédje és a külügyminisztérium több magas tisztviselője, valamint a japán nagykövetség személyzete vett részt.

Az orosz-mongol szövetség. Pétervárról jelentik: A *Ruskope Slovo* hivatalos forrásból teljesen valótlannak bélyegzi azt a hírt, hogy Oroszország és Mongolország közt szövetség készül.

A kínai kormányválság. Pekingből jelentik: A nemzetgyűlés a minisztérium ügyében való szavazást holnapra halasztotta. *Tangsaoci* pártja azonnali szavazást kíván, valószínűleg abban a reményben, hogy a listát azonnali szavazás esetén elvetik. A nemzetgyűlés különböző oldalról táviratokat kapott, amelyekben figyelmeztetik az obstrukció veszélyes következményeire. Katonai egyesületek gyűlésein határozati javaslatokat fogadtak el, melyek Juansikkainak támogatást ígérnek és katonai diktatúrára biztatják abban az esetben, ha a nemzetgyűlés obstrukciója tovább tartana.

Leégett pezsgőgyár.

— Az epernay-i katasztrófa. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 26.

Mint Párisból jelentik, tegnap este az ismert nevű epernai Mercier-féle pezsgőgyár legnagyobb részben a lángok martalékává lett.

A tűz este 7 óra felé ütött ki egyik raktárban, mely megtömve volt fonott szalmakosarakkal s néhány pillanat alatt elterjedt a többi épületrészre is, úgy, hogy rövid néhány percz leforgása alatt a gyárnak főépülete mintegy száz méter hosszúságban lángokban állott. Hosszu idő telt el, míg a tűzoltóság megérkezett. A lángban álló gyárat rendőrség és katonaság vette körül, hogy visszatarthassa a mindenfelől összesereglett bámszokók szokatlanul nagy tömegét.

Az oltási munkálatok az első három órában a tűzoltóság és a katonaság együttes, megfeszített munkája daczára, nem jártak eredménnyel. A tűz az óriási épülettömb belsejében dühöngött, hol a felhalmozott égvényes anyag bőségesen táplálta. A raktár milliónyi szalmaburkolata, láda, körülbelül négy ezer darab kosár, igen nagy mennyiségű parafa tűnemenyes gyorsasággal, óriási lángoszlopokat vetve égtek, bevilágítva az egész környéket. Öt óra hosszan át tartott a dühöngő tűzvész, anélkül, hogy a tűzoltóság csak gondolhatott volna is mentésre. Be kellett várni, amíg a raktárban felhalmozott anyag elhamvad s csak azután lehetett a tűz lokalizálására gondolni.

A gyár katasztrófája, sajnos, emberáldozatokat is követelt. Mindjárt az oltási munkálatok kezdetén óriási robajjal bedőlt egy hatalmas köfal, melynek romjai a közelben álló rendőrököt és tűzoltókat maga alá temette. A mentési munkálatok megkezdődtek s csakhamar egy rendőr és három tűzoltó holttestét húzták ki a romok alól. Valószínű azonban, hogy az öszedült fal még több holttestet rejt maga alatt; bizonyosra veszik, hogy Despos rendőrkapitány, akit a katasztrófa óta nem találnak, a romok alatt vesztette életét. Maga az epernai katonai parancsnok is, *Beaudemoulin* tábornok, aki az égő gyár körülzárását személyesen vezette, életveszedelemben forgott. Az összeomló fal fölötte dőlt le s ha idejében el nem ugrik, ugy bizonyos, hogy életét veszti. Még így is könnyebb sérüléseket szenvedett. Az elpusztult rendőrökön és tűzoltókon kívül a lángok martalékává lettek a gyárnak azok a munkásai is, kik idejében nem tudtak menekülni. Ezek számát még nem tudták megállapítani. A kár óriási nagy. Körülbelül három millió üveg pezsgő pusztult el, ezenkívül a teljes anyagkészlet, valamint az épületek nagyrésze, így is a kár a két millió frankot feltétlenül meghaladja. A Mercier és Co. pezsgőgyár tudvalevőleg egyike a kontinens legnagyobb gyárainak. Óriási mennyiségű pezsgőt produkál évenként s nemcsak Európát, hanem jórészt Amerikát is ő látja el pezsgővel. A gyár híhetetlen nagyságáról fogalmat alkothatunk, ha tudjuk, hogy Epernaytól Rheimsig terjed.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND: Naptár. Szombat, július 27. — Róm. kath.: Pantaleon vt. — Prot.: Kompolt. — Görög-orsz.: július 14. József pk. — Zsidó: Ab 13. — A nap két reggel 4 óra 31 perczkor, nyugszik este 7 óra 40 perczkor. — A hold két este 7 óra 23 perczkor, nyugszik éjjel 2 óra 1 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. A „Petőfi Sándor” betegségélyző és jótékonyági egyesület nyári mulatsága az Erzsébet Sósfürdő összes termében. — A Svábhegy Egyesület jótékonyezélu ünnepélye az Eötvös-parkban este 9 és 11 óra között. — Japánkiállítás a Teréz-körút 7. szám alatt lévő földszinti termekben. Nyitva egész nap. Belépődij nincsen. — Petőfi-ház (Bajza-utca 21.) Nyitva 10—2-ig. Belépődij, kedd kivételével, 1 kerena.

Nyitvalevő múzeumok: Nemzeti Múzeum ásványtára 9—2-ig. — Erzsébet Múzeum 9—4-ig. — Ernst Múzeum (Nagymező-utca 8.) 9—6-ig. — Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — Mezőgazdasági Múzeum 10—7-ig. — Ráth Múzeum 10—4-ig. — Széchenyi Múzeum 10—12 óráig. — Tanszermúzeum 3—7-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: Fővárosi Könyvtár 9—2 óráig. — Iparművészeti Múzeum Könyvtára 9—12-ig és 6—8-ig. — Kereskedelmi Múzeum Könyvtára 9—2-ig. — Pedagógiai Könyvtár 3—7-ig. — Statisztikai Könyvtár 10—1-ig.

Nyitvalevő képtárak: Vegyes kiállítás a Könyves Kálmán művészeti szalonjában (Nagymező-utca 37—39. sz.) Nyitva 9—7-ig. Belépődij nincsen. — A Szépművészeti Múzeum grafikai osztálya. Nyitva 10—2-ig.

A meghurczolt női becsület.

— „Elégtétel” a nagyváradai urilánynak. —

Nem anekdota, noha annak is beillik. Egy oroszországi kormányzóhoz beállított egy kiskereskedő. Ennek az arca vörös is volt, meg kék is, meg zöld is. Minden jel arra mutatott, hogy ő kelmét össze-vissza pofozták.

— Mi a panaszkod, fiam? — kérdezte a kormányzó.

— Egy hivatalnok visezált a hatalmával és engem össze-pofozott.

— Ugy? ...

— Igen. És én elégtételt kérek.

— Kapsz, fiam, elégtételt.

És rögtön behivatott őt-hat legényt. Azok a panaszos kereskedőt a kormányzó parancsára derekre húzták és huszonötöt vertek rá. Mikor a procedurának vége volt, a kormányzó azt kérdezte:

— Reménylem, fiam, meg vagy elégedve az elégtétellel?

És oly keményen nézett rá, hogy a kereskedő nem mert ellentmondani, félvén, hogy újra huszonötöt huznak rá.

Akármilyen abszurdumnak látszott, mégis megtörtént. Az ember azt hinné, hogy ilyesmi csak Oroszországban lehetséges. Tévedés, tisztelt közvélemény! Ez Magyarországon is megtörténhetik. Sőt meg is történt. Sokkal csúnyább formában, mint a legsötétebb Oroszországban. Megtörtént pedig Biharország fővárosában, a szép Nagyváradon, tehát nem valami kicsiny, eldugott faluban isten háta mögött.

Tetszenek még emlékezni rá, hogy ott nemrégiben egy Vass Árpád nevű rendőrfogalmazó egy urileányt az utcán megröhanít és a hölgyet perditának nézve, behurcolta a rendőrségre. Ott embertelenül bántak vele, vagyis úgy, mint utczaí leánynyal szokás, ami szintén helytelen és felháborító. Mert embertelenül bánni emberrel nem szabad, legalább kulturterületen nem.

De urileánynyal, aki még menyasszonyi sorban is volt, nagyobb gyalázat nem történhetik, mint az, hogy utczai leánynak nézik és a szerint bánnak is vele. Női becsületében támadták meg, tehát a legérzékenyebben és legbántóbban. Mikor az eset kitudódott és nagy port vert föl, Nagyvárad város rendőrkapitánya maga is kolosszális dolognak minősítette a brutalitást. És fogadkozott szavahihető emberek fülehallatára, hogy így meg úgy, példát fog statuálni; keményen meg fogja torolni az eljárást és elégtételt fog szolgáltatni a meghurczolt női becsületnek. Az egyetlen helyes mód, ahogyan egy főkapitány ilyen gyászos esetben kifejezheti magát.

Azonban a főkapitány fogadkozik és a protekció végez. A meghurczolt urileánynak protekciója nem volt, ellenben Vass Árpád rendőrfogalmazónak igen. Még pedig elég hatalmas: a Tisza-klikk állt a háta mögött. Ennek következtében mi történt?

Vass Árpád rendőrfogalmazó maga ellen fegyelmet kért. A polgármester a fegyelmet elutasította, mintha mi sem történt volna. Indokolja a polgármester az elutasítást azzal, hogy a nyomozás adataiban semmiféle szabálytalanságot „nem látott fenforogni.” A rendőrfogalmazónak tehát semmi bántódása nem lesz. Legközelebb megint így bánhat el valamely urileánynyal.

De azért a női becsületében meghurczolt urileány mégis kap majd elégtételt. A rendőrfogalmazó most megfordította a dolgot és följelentést tett ellene hatóság ellen elkövetett sértée címén azért, mert a leány őt felhábo-

rodásában piszkos gazembernek nevezte. A rendőrfogalmazó pályázik a gentlemanségre és elégtételt kér. És megeshetik, hogy a leányt még el is fogják itélni és még meg is büntetik. Magyarországon vagyunk, tehát minden lehetséges.

Ilyen elégtételt kap Magyarországon a meghurcolt női becsület. Igaz, hogy oroszországi mintájú elégtétel. De mégis csak elégtétel, ha gyászos is. (t.)

— **József főherceg Samassához.** Samassa József egykori bíboros-érsekhez, aki 23-án töltötte be a szentpápai székének hatvanadik évét, még egyre érkeznek az egyházi és világi főméltóságoktól, testületektől és intézményektől az üdvözlő táviratok. Az üdvözlők között van József főherceg is, aki a következő táviratot intézte a jubileus bíboros-érsekhez:

— **Ugy eselődöm,** mint a magam nevében igaz benső üdvözlőnként küldöm Eminenciátudnak a ritka szép jubileumához. Kérjük a Mindenhatót, hogy áldását küldje Eminenciátudra e szent napon, mely áldásnak része azon tudat is kell hogy legyen, amelylyel hosszú, fáradhatatlan buzgalommal áttűzdött papi, püspöki és érseki pályájára visszetekintve, annak dus gyümölcseit lelki megnyugvással, örömmel szemlélheti, hivatásának igaz meleg szeretetével kísérve, mely a gyémántjubileum legszebb gyémántja. Eminenciátudnak igaz híve József főherceg.

— **A japán császár állapota.** A Reuter-ügynökség Londonon át jelenti Tokióból, hogy a japán császár állapotáról tegnap este nem adtak ki bulletint, amit rossz jelnek magyaráznak. Kiszivárgott hír szerint a hőmérséklet 33,7, érverés 100—108, légzés 32 volt.

— **Báró Gromon Dezső halála.** Báró Gromon Dezső holttestét egyelőre a Váci-utcában lévő lakás szalonjában ravatalozták föl. A lakásban egymást érik a részvétlátogatók. A látogatókat az elhunytnak barátai, *Hornáth Elek* miniszteri osztálytanácsos és *Zsigmond János* palánkai főszolgabíró fogadják. A gyászházban megjelentek gróf *Serényi Béla* földmívelésügyi miniszter, *Karátson Lajos* honvédelmi államtitkár, *Balogh Jenő* vallás- és közoktatásügyi miniszteriumi államtitkár. A halottat holnap reggel szállítják el a honvédelmi miniszteriumba, amelynek huszonegy esztendeig volt államtitkára. A diszteremben fogják föl ravatalozni. A temetés a római katolikus egyház szertartása szerint szombaton d. u. 4 órakor fog végbemenni és báró Gromon Dezsőt a kerpesi-uti családi sírboltban édesanyja, *Gromon Mária* né Cseh Emília mellé helyezik örök nyugalomra. A beszentelést a belvárosi apátléban végzi. A temetésen részt vesznek a kormányának Budapestben időző tagjai, a képviselőház elnöksége, az országgyűlési nemzeti munkapárt, melynek nevében valószínűen az egyik alelnök mond búcsúztatót. A temetésen részt vesz a bacsóvárosi választókerület valamennyi községszékének deputációja és mindegyik község külön-külön koszorút helyez a ravatalra. Koszorút küldött a honvédelmi miniszterium, a képviselőház elnöksége és az országgyűlési nemzeti munkapárt is. Az elhunyt barátai meglehetősen gyászjelentésben adták hírül a báró halálát. Gyászjelentést adtak ki a honvédelmi miniszterium, a nemzeti munkapárt és a választókerület községek. Báró Gromon Dezső halála alkalmából részvétlátogatók vagy táviratok, részvétlátogatók az elhunyt iránti kegyeletnek. Augusztus főhercegszenny ma reggel Kistapolcsányból gróf *Bathányi Tamás* kamarás útján táviratilag még a nagybeteg hogyléte felől kérdezősködött, mire *Hornáth Elek* miniszteri osztálytanácsos táviratilag jelentette a halálhírt. *József főhercegnek* *Karátson Lajos* honvédelmi államtitkár jelentette báró Gromon Dezső halálát. A kondoleálók, illetőleg koszorút küldők sorában az első volt báró *Féjervári Géza*, az elhunyt több mint két évtizeden át minisztere; ott voltak továbbá *Hazai Samu* honvédelmi miniszter, *Görgey Artúr*, *Görgey István*, *Berzeviczy Albert*, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, *Jakabffy Imre* belügyi államtitkár, *Székely Ignác* nyug. belügyi államtitkár, *Székely József* fogarasmegyei főispán és sokan mások. A koszorúk közt ott van *Paula* néne koszorúja is, aki a Vörös Kereszt-kórház részéről hetedfél hónapig bántalmat kitartással és példás hűséggel és önfeláldozással virrasztott a betegágy mellett.

— **Bucsu a Vizivárosban.** A vizivárosi plébániatemplomban a templom patronája, *Szent Anna* névnapjének évfordulója alkalmából július 28-án, vasárnap tartják meg az évenként szokásos bucsút. A bucsu napján reggel 6 órától kezdve ájtatosságok lesznek a templomban és délelőtt tartják meg az ünnepi zenésmit és az alkalmi prédikációt. Az egyházi ünnepséget délután 6 órakor litánia rekeszti be.

— **Györgye herceg beteg.** Belgrádi jelentés szerint György szerb királyi herceg Párisban komolyan megbetegedett. A herceg belbajban szenved és kénytelen lesz magát orvosi műtétnek alávetni.

— **Magyar nemesség.** A király *Dubravszky Róbert* földmívelésügyi miniszteriumi miniszteri tanácsosnak és törvényes utódainak a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül „stószli” előnévvel a magyar nemességet adományozta.

— **Elhunyt miniszterelnök.** Drezdából jelentik: A szász miniszterium elnöke, dr. *Otto* ma délután meghalt.

— **Újabb nemzetközi nyelv.** Az eszperanto nyelvről oly gyakran irnak az újságok, hogy ma már minden újságolvasó embernek van tudomása arról az új mesterséges nyelvről, melynek az volna a rendeltetése, hogy a világ különböző nyelvei polgárainak egymással való érintkezését megkönnyítse. Az eszperanto hívei kevesebb reklámmal, de mértéktelentül több eredménnyel terjesztették ezt a mesterséges nyelvet, mint amennyire néhai *Schleicher* páter találmányát, a volapüköt sikerült husz-harmincz évvel ezelőtt elterjeszteni. Ma már senki sem foglalkozik a volapükkel, míg az eszperanto nyelvet az öt világrészben már széleskörűen értik. Mivel semmi emberi alkotás nem tökéletes, természetesen az eszperantonak is vannak fogyatékségei, amelyeket azonban a hívek makacsága miatt lehetetlen megszüntetni. A múlt évben egy reform-bizottság hónapokig dolgozott Németországban az eszperanto megújításán, a tervezett reformokhoz azonban az eszperantisták nem járultak hozzá. A reform-bizottság azonban befejezte munkáját és a megreformált eszperantonak terjesztéséhez nyomban hozzá is látott. Az új mesterséges nyelv neve: *Ido*. Az új nyelv kétségtelenül jobb hangzású, mint az eszperanto. Kiténik ez a következő néhány sorból, melyben ugyanaz a mondat eszperantóra és idóra van lefordítva. Az eszperanto szöveg így szól:

— *Mi amas ciuin homoin de la tuta mondo ricepe tiujn instruitulojn, kiuj konfidis la lingvon interpacian, kiel unu el la plej aravaĵoj iloj per la unuigo de la popoloj.* — Ugyanez *ido* nyelven: — *Me amas omna homi di la tota mondo, precipe ta intraktiti, qui konfidis a la lingvo internaciona koma un ek la maxim grava moyeni por la unio de la populi.* — Magyarul: *Én szeretek minden embert az egész világon, különösen azokat a művelteket, akik biznak a nemzetközi nyelvben, mint a népek egyesülésének egyik legfontosabb eszközében.*

— **A nagy hadgyakorlatok Torontál megyében.** Nagybeeskerekéről jelentik: A belügyminiszter értesítette Torontál vármegye alispánját, hogy az idei királygyakorlatok színterének egy része Torontál vármegyébe is áthúzódik, nevezetesen *Nagykikinda*, *Tiszahégyes* és *Tiszszentmiklós* terjedő területre. A belügyminiszter ennek folytán felhívja a vármegye alispánját, hogy sürgősen intézkedjék aziránt, hogy ezen a területen a nézőközönség ne zavarja a katonaságot s a katonai parancsnokokat ilyen irányú intézkedéseiben a politikai hatóságok és azok közgei teljes erővel támogassák. Felhívja továbbá a belügyminiszter az alispánját, hogy a hadgyakorlatoknak a vármegye területére eső részén a közlekedési utak használhatósága és jókarbantartása iránt intézkedjék, továbbá a katonák és a közegészségügyi viszonyokra megfelelő figyelmet fordítsasson. A leirat értelmében az alispán az országutakat rendbehozhatja, az egészségellenes kutakat betömöti. Így a vármegye közönsége, amihez hosszú évek során semmi módon nem tudott hozzájutni, most gyorsan és könnyöregés nélkül hozzájut.

— **Hadihajók a heringfogó hálóknak.** Londoni jelentés szerint *Yimóniten* mellett a brit hadiflotta egy osztálya, amely huszonhat hajóból állott, a múlt éjszaka áthaladt a tengernek azon részén, melyet heringhalászok hálóikkal bekerítették. A hadihajók elszaggatták a hálókat és ezzel sok száz heringhalászt fosztottak meg konvenciótól. A halászok pört indítottak az angol kincstár ellen.

— **Revolverrel fenyegetett végrehajtó.** Nagyváradról jelentik: *Pabók József* segédjegyző *Pana Sándor* községi bíróval élesd községben végrehajtást akart eszközölni *Pándöczy András* eszmadia ellen. A eszmadia azonban revolverrel fogadta a hatóság embereit és többször rájuk lőtt. A golyók szerencsére nem találtak. A lövöldözés eszmadiait a csendőrség letartóztatta.

— **Nyomozzák a newyorki gyilkosság tettesét.**

A newyorki rendőrség hihetetlen korrupcióját mégsem jellemzi jobban, mint az a rémregénybe illő gyilkosság, melynek mint ismeretes, egy *Rosenthal* nevű játéklarangtulajdonos lett az áldozata, s melynek elkövetésével a közvélemény — igen nyomós okok alapján — egyenesen a rendőrséget vádolja. Valóságilag megdöbbentő s a newyorki rendőrség üzemeltetési világosságát vet az a tény, hogy a város legtisztelendő polgáraitól egy csoportnak kellett összeállnia, mely a saját pénzén független detektívet fogadott fel, hogy a rendőrségnek kissé a körmére koppintasson s felderíthessék *Rosenthal* meggyilkoltatásának titkos körülményeit. *William J. Burns*nak, az Egyesült-Államok leghíresebb detektívjeének neve hárja határait túl is ismeretes a kriminológia világában. A párisi titkosrendőrség volt főnöke, *M. Calchas* a „Le Matin”-ben most érdekes apróságokat közöl e rendkívüli férfi pályafutásából, akiről szaktársai úgy vélekednek, hogy esodlatos nyomozóképessége egyenesen a lángelmével határos. Öt évvel ezelőtt *Burns*, aki az államrendőrség szolgálatában volt, visszavonult az államszolgálatból. Legutóbb *San-Francisco*-ban főnöke volt az ugynevezett *Graft Prosecution*-hivatalnak, melynek feladata a hivatali visszaélések felderítése. Az amerikai politikai életben és közigazgatásban annyira elharapódzott korrupció figyelembevételével alig fér kétség az intézmény rendkívüli fontosságához. A dolog természeténél fogva nem lehet esodálkozni azon, hogy a nevezett hivatal főnökének helyzete igen nehéz, sőt veszedelmes, mert minduntalan tartania kell a kétes elemek bosszújától. *Burns* példátlan szívóssággal számtalan hivatali visszaélést derített ki s egész sereg gazdag és befolyásos férfit juttatott a vádlottak padjára s innen a börtönbe. *San-Francisco*-i ügyvéteknél a fényes fénypontja kétségtelenül az volt, mikor 1907-ben leprántotta a leplet a *San-Francisco*-i városi tanács példátlan csalásairól. A botrány akkor óriási hullámokat vert s világszerte nagy felháborodást keltett. Nagy éleslátással összehordott anyagának segítségével akkor *Burns* megdönthetetlenül bebizonyította, hogy *San-Francisco* polgármestere, *Egon Schmitz*, valamint egész sereg tanácsos évek hosszú során át négy nagy iparvállalat érdekeit szolgálta pénzért. A folyamatba levezett lünygy óriási méreteket öltött, *Burns* nem kevesebb, mint nyolcvan vezető férfit rábizonyította a megvesztegethetőséget s *San-Francisco* polgármesterét öt évi börtönre ítéltek. *William Burns* éveken át tagja volt a washingtoni titkos rendőrségnek is. Ez az intézmény szintén arra hivatott, hogy a tisztviselők korrupciójáról leránta a leplet s így azt lehetőleg korlátozza. Ez a speciális rendőrség a detektívek elitjéből van összeállítva s az Unió állami közigazgatásának minden ágát figyeli, mindenkéltől a vámkezelést, melynek körében évtizedeken át napirenden voltak a visszaélések és sikkasztások. *Burns* visszalépése valóságilag pótolhatatlan házagot hagyott az amerikai államrendőrségben s ez utóbbi már több ízben volt kénytelen *Burns* szolgálatait egyes bonyolódott bűnügyekben újra igénybe venni. Mikor 1910-ben szervezett szociálisták *Los Angeles*-ben levegőbe röpítették dinamittal az ottani „Times” palotáját, a *Los Angeles*-i tanács 140.000, *Kalifornia* állama pedig 10.000 koronát utalt ki arra a célra, hogy a tanács a bűnösök kinyomozására fel fogadhassa *Burns*-t. A híres detektív ebben az esetben is megfelelt a beléje helyezett várakozásnak s az ügy vége a híres *Mac Namara*-botrány lett, mely a bűnös vallomásával és elítélésével végződött. *New-York* közvéleménye nagyban bízik, hogy *Burns* ki fogja nyomozni *Rosenthal* gyilkosát is.

— **Mozielőadás napfénynél.** *Lipcséből* egy új kinematográfiai találmány hírt jelentik. A találmány leletőve teszi, hogy a filmet teljes nappali világítás mellett is lehet vászonra vetíteni, anélkül, hogy ezáltal a képek világosságán esorba esnék. A találmányt *Lipcsében* a napokban kipróbálták, de nem aratott nagy sikert, aminek okát abban látják, hogy a mostani generáció már annyira megszokta a mozgóképek-színházak jelenlegi állapotát, hogy minden reformot konzervatív közönséggel fogad. Ugy látszik tehát, hogy a nézőtér elsötétítése feltétlenül szükséges a mozihangulat előidézésére és a technikának ez az új esodája ezt a kis romantikát is tönkreteszti. A világos mozi-előadás nem tud fölmelegedni a néző.

— **Egy gyalogezred ünnepe.** *Pozsonyból* jelentik: A 69. gyalogezred megünnepelte az 1866. júliusban *Pozsony* mellett a *Zergehegyen* a oroszok ellen vívott ütközet emlékét. Délelőtt ünnepi mise, délután tiszti lakoma volt, délután pedig a legénységet vendégelték meg. Végül a laktanya udvarán harszó játékok rendeztek.

— **Kolera Csongrádmegyében.** Csongrádmegyében bakteriológiai vizsgálattal hivatalosan koleraesetet állapítottak meg. Mindszentén hétfőn reggel koleragyanus tünetek között meghalt Karkas Sándor 47 éves kubikmunkás. Váladékát felküldték a budapesti bakteriológiai intézetbe. Szerdán este érkezett meg az intézet távirata a főszolgabírói hivatalhoz; a távirat szerint Karkas Sándor esete pozitív. Dr. Frank Ödön, egészségügyi felügyelő is megérkezett Mindszentre és Kiss Gábor dr. megyei főorvossal és dr. Szóbel Lipóttal járásvorossal megtekintették a szükséges óvintézkedéseket. Házról-házra járva állapítják meg, nincs-e gyanús beteg, mert a köznép szereti eltitkolni a betegséget. A koleraiban elhunyt Karkas Márton hozzátartozóit őrizet alá vették, de ez ideig újabb megbetegedés nem fordult elő. Megalakult a járványbizottság is. Dr. Dósa István h. főszolgabíróval az élén. Tegnap a tanyákon Gyovai Jakabné tanyai lakos gyanús körülmények között megbetegedett. Kilencztagu családját elkülönítették. A Karkas Sándor esetében megállapított kolera miatt dr. Dósa István főszolgabíró plakátokon tudatja Mindszentén a kolera főlépését és közli az óvintézkedéseket. Elrendeli, hogy a község határában dolgozó munkások csakis előzetes orvosi vizsgálat után távozhassanak. Az elüljárásági megbízottak lakásvizsgálatot tartanak naponként kétszer. A községből ragályfogó tárgyakat, így élelmiszereket, baromfit kivinni tilos. A községbe vezető utakon csendőrök vannak elhelyezve. A Tisza vizéből inni tilos. A belügyminisztérium közegészségügyi osztálya a következő közleményt tette közzé ez ügyben:

— A csongrádmegyei Mindszent községben Karkas Sándor 60 éves napszámos jul. 17-én koleragyanus tünetek közt megbetegedett és július 22-én meghalt. A bakteriológiai vizsgálat koleraesetet állapított meg. A helyszínré a belügyminiszter az eset körülményeinek kiderítésére és a megtett intézkedések felülvizsgálatára még a bakteriológiai vizsgálat befejezése előtt egy közegészségügyi felügyelőt küldött ki. A felügyelő ma reggel érkezett vissza Budapestre. Mindszentén való tartózkodása alatt újabb gyanús megbetegedés nem történt. A mai napon azonban Mindszentről újabb gyanús megbetegedésről érkezett jelentés; a beteg Gyovai Jakabné 40 éves, egy mindszenti gazdálkodó neje. Erre az esetre vonatkozólag a bakteriológiai vizsgálat eredménnyel még nem járt. — Szentesről jelentik: A polgármester falragaszokon hívja föl a lakosságot a kolera ellen való védekezésre. Elrendelte, hogy minden Mindszentől érkező embert le kell jelenteni azonnal, hogy fertőtleníthessék.

Csongrádról jelentik: Arra a hírre, hogy a közeli Mindszentén koleragyanus eset fordult elő, a hatóság még tegnap dobszó útján eltiltotta, hogy a nép a mai szentesi bucsun részt vegyen.

— **Az örült arató rémtette.** Szatmármegyében Wiener Pál turtarebesi nagybirtokos uradalomban most kezdődött az aratás. Tegnap délután tízenkét órakor a munkások egy része pihenni tért, a másik része pedig a tanya udvarán ebédel. Az egyik munkás hirtelen fölugrott az asztal mellől és átkozni kezdte társait. A munkások a dühöngő ember elől elmenekültek, hogy a tisztartót hívják. Két-három munkás maradt csak a közelében a dühöngőnek, aki fejszét fogott és odarohant az egyik társához, Tetz Mihályhoz és fejét két csapással valóssággal kettéhasította. Tetz holtan esett össze. A vér látára még sokkal jobban megdühödött, nagy konyhakést rántott elő és a hullá fejét levágta a törzsről. A munkásoknak nagy nehezen sikerült megfékezniük. A csendőrséget értesítették az esetről, amely azonnal megjelent a helyszínen. A gyilkost vallatni kezdték, aki azonban a nevét nem akarta megmondani, hanem folyton értelmetlen mondatokat beszélt össze-vissza, átkozódott és azt mondta, hogy azért ölte meg társát, mert az aratók Istene így akarta. A községi orvos megállapította, hogy a gyilkos közveszélyes örült. A meggyilkolt Tetz Mihály hét gyermeket hagyott hátra. A felesége, amikor meghallotta urának eszöryü végét, dühöngeni kezdett és gyermekeit el akarta pusztítani. Nehezen sikerült a falubelieknek ártalmatlanná tenni. Az orvos konstatálta, hogy az asszony megörült.

— **Elfogott testvérgyilkos.** Fiuméből jelentik: Pirjavec Mátyást, aki atyja temetésekor a temetőben négyyszer rálőtt Lajos nevű testvére s azután elmenekült, a rendőrség távirati megkeresésére Feistritzben a csendőrség ma letartóztatta. Minthogy Pirjavec osztrák alattvaló, a laibachi bíróság fog fölötté itélkezni.

Az „Egyetértés“ olvasóihoz.

Julius elsejével negyvennyolczadik évfolyamának második felébe lépett az Egyetértés, amely immár csaknem félszázados multtal jelenik meg olvasói előtt. Csaknem egy félszáz esztendő óta zászlóhordozója a magyar függetlenségi politikának s a hamisítatlan, megalkuvást nem tűró szabadelvűségnek. Hasábjairól szólott bujdosásából, száműzetéséből történelmünk legdicőségesebb, ragyogó alakja: Kossuth Lajos az írott szó legesodálatosabb hatalmával népünkhez s hasábjairól érintkezik népünkkel Magyarország egykori kormányzójának ragyogó nevű fia: Kossuth Ferencz, a függetlenségi politika illusztris vezére is. És csaknem egy félszázadon keresztül soha nem szünő elvűséggel volt szószólója az Egyetértés mindannak, ami a magyar nemzeti államot erősítheti, mindannak, ami függetlenségi törekvéseinket előbbre viheti, mindannak, ami a liberális törekvéseket és reformeszközöket győzelemre juttatja.

A küzdelmekből érdemeket nem vündikál magának az Egyetértés. Azt azonban nyugodt önértéssel elmondhatja, hogy a tüzet állandóan ébren tartotta, s ha kihunyóban volt, élesztette népünk szívében a függetlenségi törekvések és vágyódások parazsát.

A negyvennyolczadik évfolyamát elő „Egyetértés“ nagy

JUBILEUMI EMLÉKALBUMMAL

lép a magyar közönség elé.

Ez az emlékalbum tükre lesz a mai irodalomnak és művészetnek. Mert benne lesz a világ ma élő minden művésznének és művésznőjének, írójának, festőjének, szobrászának, színpadi nagyságának arcképe, még pedig mindegyiknek autogrammos ajánlásával. Lesznek azonkívül az emlékalbumban színes műmellékletek és zeneműmellékletek a világ legnagyobb élő mestereitől. Olyan munka lesz ez, amely gazdagságban, művészi kivitelben párját ritkító. Ezzel az „Egyetértés“ kárpótlást kíván nyújtani az „Egyetértés Vasárnapja“ című melléklet elmaradásáért, olyan kárpótlást, amely az „Egyetértés“ előfizetőit a legnagyobb mértékben fogja kielégíteni.

Az album holtj ára 60 korona.

A gyönyörű albumot összes előfizetőinknek teljesen ingyen küldjük.

Az album első lapján az illető előfizető neve lesz benyomtatva.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hogy előfizetésüket az illető postahivatalnál minél előbb ujtsák meg, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen.

Az „Egyetértés“ előfizetési ára

Egész évre	28 kor. — fill.
Félévre	14 " — "
Negyedévre	7 " — "
Egy hónapra	3 " 40 "

— **Az önkéntesi szolgálatok reformja.** Az új véderőtörvény jelentékeny változtatásokat hoz az egyéves önkéntesek sorsában is. Eleddig sem volt valami irigylésre méltó. Ezután azonban sok intézkedés nehezíti meg még jobban. Ezentul is október 1-én kezdődik meg az önkéntesek szolgálata. Ha a bevonulás után az önkéntes megbetegedik és három hónapnál tovább lesz beteg, ezt az időt utánszolgálatokkal kell pótolnia. Eddig az önkénteseket közös iskolában egyesítették s itt maradtak április vagy májusig, amíg átették a káplári vizsgán. A jövőben csak december végéig általános az iskola. Ekkor a csapatparancsnokok kiválasztják közülök azokat, akiket magartartása és képzettsége alkalmasakká tett arra, hogy megszerezzék a tartalékos tisztii rangot s csak ezek maradnak az iskolában, míg a többiek bevonulnak a századaikhoz s szolgálati idejük fenmaradó részét itt töltik. Két tiszti vizsga lesz. Az egyik áprilisban, amikor az önkéntesnek elméleti tudásáról kell beszámolnia, a másik szeptemberben, amikor gyakorlati képességeiről kell számot adni. A véderőtörvény a pótvizsgák intézményét is rendszeresíti. A teoretikus képzettségről a következő év áprilisában, a gyakorlati tudásról egy bármikor kérhető négyhetes fegyvergyakorlat során lehet pótvizsgát tenni. Az önkéntesi jogot ezután csak a középiskolák és az ezekkel egyenjogú iskolák végbizonnyítványa adja meg. Külön vizsgával többet ezt meg nem lehet szerezni. Olyan fiatal embereknek azonban, akik a művészet, tudomány, irodalom, műipar vagy technika terén kiváló alkotnak, a hiányzó iskolai végbizonnyítvány nélkül is adhat a honvédelmi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére önkéntesi jogot. Ezeknek azonban rá kell mutatniok azokra az alkotásokra, melyek szerintük megokolttá teszik az igényeket.

— **Botrány a löversenyen.** Badenből jelentik: A mai badeni ügétőversenyen izgatott jelenetek játszódtak le a közönség, különösen a háromkoronás helyet látogatók sorában. A hatodik futamánál az ügétő sport-klub versenyeit a start nem sikerült, mert midőn elhangzott a startjel, az előlovak közül kettő éppen meg akart fordulni, miáltal a többi elől álló ló futásában zavartatott. A közönség tiltakozott a start ellen, de a versenyvezetőség a tiltakozásnak nem adott helyet. A verseny Nord-Express diadalával végződött, amely 10-re 1200-at fizetett. A verseny után nagy izgatottság szállta meg a közönséget, mely viharos tüntetésekbe tört ki. A háromkoronás helyek közönségének egy része be akart törni a részvényesek számára fentartott helyre. A rendőrségnek közbe kellett lépnie, hogy a rendet helyreállítsa.

— **Tanítónők följelentése egy grófnő ellen.** Zichy Sarolta grófnő, a Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete választmányának elnöke és dr. Wehner József titkár az egyesületnek czinkotai nevelőintézetében működő tanítónőket, számszerint hetet, minden előzetes fegyelmi eljárás nélkül elcsapták, kizárólag azon okból, mert a tanítónők nem akarták mindjárt aláírni a megalkotott új szabályrendeletet, hanem azt kívánták, hogy előbb közöljék velük annak tartalmát. Az alaptalan elbocsátás miatt a kenyerüktől megfosztott tanítónők, akik valamennyien tagjai a nyugdíjgyűlésnek, pert indítottak a polgári bíróságnál, amelyben egy évi fizetésük kiutalását kérik. Egyidejűleg ügyvédjük, dr. Gonda Henrik útján büntető feljelentést is tettek a gödöllői királyi járásbírósnál Zichy Sarolta grófnő és dr. Wehner József egyesületi titkár ellen rágalmaszás vétsége miatt azon sértő kifejezésekért, amelyekkel az elbocsátást tudomásukra hozták. A feljelentés részletesen kifejti, hogy az elbocsátott tanítónők hat esztendő buzgó működésük alatt úgy a szülők, mint felettes hatóságuk közmegelegedésére teljesítették kötelességüket és hogy soha egyetlen egy ellen semmiféle kifogás sem merült fel. Ugy látszik, Zichy Sarolta grófnő, az egyesület elnöknőjét, egyenesen félrevezették, mert különben teljesen érthetetlen volna magartartása. A tanítónők egyben kérvényt intéztek gróf Zichy János kultuszminiszterhez is, amelyben kérik a vizsgálat elrendelését az elbocsátás ügyében.

— **Mulatozás után a halálba.** Csongrádról jelentik: Deák Mihály csongrádi gazdálkodó három napi mulatozás után felakasztotta magát. Mire észrevették, meghalt.

— **Karlsbad véres szenzációja.** Az előkelő világfürdőnek, Karlsbadnak véres szenzációja akadt ma délelőtt. Egy szerelmes, nagyon elkésredett postatiszt itt intézte el szerelmét, véresen, revolverrel, két emberhalállal. Kora délelőtt történt a tragédia. Már napok óta Karlsbadban nyaral *Pick* Ferencz, nyugalmazott krakói postatiszt feleségével és kisleányával. Az elegáns igen szép asszony valóságos feltűnést keltett a strandon. Ma reggel Karlsbadba érkezett *Prusek* Vilmos krakói postatiszt, a szép asszony imádója. Valami történhetett a szerelmesek közt még Krakóban, mert *Prusek* ma délelőtt *revolvert szorongatva* izgatottan rohant fel a szállóba, ahol *Pick*ék laknak. Egyedül találta az asszonyt. Rövid szóváltás után a postatiszt *agyonlőtte az uriaszonyt*. A lövés zájára a szálló személyzete berohant a szobába. Ott feküdt a szép asszony a padlón — *élettelenül*. A gyilkos *utat törve magának, kirohant az utcára*. Az emberek utána szaladtak. Jó ideig tartott a hajsz. Egyszerre csak *Prusek* megállt, *halántékához szoritotta a revolvert és agyonlőtte magát*. Mikorra üldözői hozzáértek, már halott volt.

— **Automobil-szerencsétlenségek.** A rohanó autórúletnek két nap alatt két áldozata akadt. Keszthelyen. Az egyik áldozat meghalt, a másik *életveszélyes sérülésekkel* került kórházba. *Hévízfürdő* felé száguldozott az egyik halálautó, mikor egy utkanyarulatnál úgy kilendült, hogy a hátsó kereke nekivágódott egy fának. Az autó, egyensúlyt veszítve, *befordult egy árokba*. Az utasok *nagy ívben röpültek ki a kocsiból*. Hárman kisebb sérüléseket szenvedtek, a *soffőr lábát törte*, a negyedik utas, *egy ismeretlen nevű alerandriai strucckereskedő ballabát és balkezét törte ki*. A szerencsétlenség idején arra jártak *Bruck* Sándor nagykanizsai szállító és dr. *Weisz* Lajos ügyvéd, akik a szerencsétlenségnek az első segélyt nyújtották. A strucckereskedő sebesülése *életveszélyes*. — A másik szerencsétlenség hétfőn történt. *Báró Prónay* Ernő kocsin ment Hévízre. A kocsival szembejött egy ruhanó automobil, amelytől a lovak megvadultak és az árokba borították a kocsit. A kocsi *szőrnyethalt*, *báró Prónay* sértetlen maradt.

— **Kettőzött őrség a löportornyoknál.** Szegeden tegnap éjszaka a katonai löporraktár ellen merényletet kíséreltek meg ismeretlen tettesek. A vizsgálat megállapította, hogy a merényletet megelőzőleg délután egy ismeretlen ember a katonai löporraktárnál posztoló katonai őrhöz ment és aziránt érdeklődött, hogy mennyi tölteny van a löporraktárban. A hadtestparancsnokság most értesítette a katonai állomásokat, hogy a löporraktár őrségeit kétszerezék meg, mert a löporraktárak ellen az újabb időben igen sok merénylet történt. A hadtestparancsnokság egyuttal felhívta a rendőrségeket is, hogy kettőzött figyelemmel őrködjenek a katonai löporraktárak körül.

— **A nyitrai izgalmas vasárnap.** Az egyik esti ujság értesítése nyomán *fenti czímen* híreket adtunk le Nyitráról. A híradásnak *Palásthy* Vilmos táblabíróra vonatkozó részére a következő czáfólat kaptuk és közöljük teljes készséggel: „Becsés lapjának f. évi július hó 23-án megjelent számában foglalt azon közlemény, hogy én dr. *Weisz* Vilmos nyitrai ügyvédet kutyakorbáccsal megvertem volna. légből kapott koholmány, mert én dr. *Weisz* Vilmost sem szóval, sem tettel nem bántalmaztam. A fenti koholmány rosszhiszemű szerzője ellen különben is a megtörő lépéseket már folyamatba tettem. Kérem ezen helyreigazítást becsés lapjában közzétenni. Kiváló tisztelettel Nyitra, 1912. július 24. *Palásthy* Vilmos.

— **Nagy áradások.** Newyorki jelentés szerint *Ohio* *Pennsylvania* államokban hatalmas felhőszakadás volt, mely óriási pusztítást okozott. Egész falvak mentek tönkre, legalább száz ember életét vesztette. Az árvíz elöntéssel fenyegeti *Pittsburgot* is. — *Tokióból* jelentik, hogy a nyugati partokon nagy áradás van, amely már eddig is *sok emberáldozatot követelt*. A vasuti összeköttetés mindennél megszakadt. A rizstermés teljesen elpusztult. *Okavában négyszáz üdülővendég a vízbe fuladt*.

— **Házasság.** Podhradszky Kálmán állami főgimnáziumi tanár, eljegyezte aranyos-rákosi *Fodor* Ibolykát Erzsébetvárosban.

Dr. *Földes* István újpesti ügyvéd e hó 24-én kötött házasságot *Sonnenfeld* Lenkével.

Bartók Ernő és *Steiner* Karolin augusztus 4-én délután fél 5 órakor tartják esküvőjüket *Budapest* a dohány-utcai izr. templomban.

— **Nemzetközi ékszertolvajok.** Az osztendei rendőség — mint onnan jelentik — egy tolvajbandát tartóztatott le, amelynek három angol, két orosz és két német tagja volt s amely több itteni előkelő szállóban követett el magyaranyu ékszerlopásokat. Néhány értékes gyöngysort foglaltak le *hercegnő ékszereit is*, azaz hogy csak két briliáns colliert, mert azt a szekrényt, amelyben a hercegnő több milliót érő többi ékszerei voltak, nem tudták kinyitni. A banda két tagja a briliáns nyakékekkel Londonba szökött. Az osztendei rendőség egyik *Godefroy* nevű titkosrendőriének érdeme a tolvajok kézrekerítése. A Thurn Taxis hercegnőnél elkövetett lopás után ugyanis, ez a detektív észrevette, hogy a hercegnő hálószobájával szomszédos szobából pontosan meg lehet figyelni, hogy mi történik a hercegnő szobájában. Ezt a szomszédos lakosztályt olyan emberek lakták, akiknek szerény podgyászsa sehogyan sem állt arányban azokkal az árakkal, amelyeket a *Palace Hotel*ben egy-egy szobáért kérnek. A titkosrendőr tehát pincérnek öltözött s átvette ezeknek a gyanús vendégeknek a kiszolgálását. Egy angol férfi és egy angol nő lakott a hercegnő közvetlen szomszédságában, mellettük pedig két orosz. Ezek nem egy időben érkeztek meg az angolokkal, de csakhamar nagyon bizalmas viszonyban voltak egymással. Mikor a detektívnek egyszer sikerült kihallgatnia a négy ember egy beszélgetését, rögtön tudta, hogy helyes nyomon jár. A szoba átkutatása nem sok eredménnyel járt s alig hozott többet az, mikor a gyanúsítottakat kutatták ki. Valószínű, hogy ötödik czinkostársuk a legértékesebb dolgokkal már odébb állt és Angliába szökött, magával vive Thurn Taxis hercegnő két nagyértékű nyakékjét is. A budapesti és bécsi udvari társaság kevés hölgytagjának van olyan értékes, gazdag és izléses művi ékszergyűjteménye, mint Thurn Taxis hercegnőnek, *József főherceg leányának*, *Margit főhercegnőnek*, aki 20 éves korában ment férjhez Thurn Taxis Albert herceghez. Ezeket az ékszereket tulajdonképpen nem a hercegnő gyűjtészenvedélye gyűjtötte össze. Ő sokkal jobban szereti az egyszerűséget. Igazi művészi temperamentum, aki minden szabad idejét, amelyet a reprezentációs kötelezségeitől el tud szakítani, szobrász-műtermében tölti el, ahol számtalan bizonyossága van értékes talentumának. Valahányszor a regensburgi hatalmas rezidenciájában fotografus járt, a hercegnő mindig munkazubbonyban fényképeztette le magát. Jóformán alig van arcképe, amely olyan díszes estélyi ruhában ábrázolná a hercegnőt, amely feltétlenül szükségesé teszi az ékszereket. A férj azonban nagyon pompakedvelő s családi ékszergyűjteményét 20 esztendei házasság alatt tetemesen megsaporította. Nagyon szereti, ha a felesége fényes toleltékben, ragyogó ékszerekkel megrakottan pompázik s így érthető, hogy a hercegnő valószínűleg sokkal több ékszert vitt magával *Osztendébe*, mint amennyit ő maga szükségesnek látott volna. Mikor egész fiatal asszony korában megjelent a nővére, *Dorottya főhercegnő* és az orléanssi herceg esküvőjén, olyan gyöngyosor díszítette a nyakát, amelyhez hasonló szepet még sohasem láttunk Bécsben. Bárhol áruverezzenek is értékes ékszereket, ott mindig mint vásárló jelenik meg *Albert herceg*. Néhány esztendővel ezelőtt megszerezte felesége számára *Mária Antoinette királynő* eredeti ékszereit s nagyon örült, mikor kevéssel utóbb egy nizzai jelmez-ünnepélyen az ünnep királynéjává választották meg ezekkel az ékszerekkel a hercegnőt. A herceg nagyon szereti az ékszereket és a drágaköveket és van egy foglalatlan drágakő-gyűjteménye is, amely hozzáértők között világhírű.

— **Zátonyra jutott szénszállító hajó.** Toulonból jelentik, hogy a *Zvin* osztrák gőzös 6000 tonna kőszénrakományal Angliából Genuába indult és utközben *Point de Saint Anne* mellett hajótörést szenvedett. A hajó helyzete valóságos.

— **Felhőszakadás Gyergyóhéján.** Gyergyóhéján községre tegnapelőtt este 7 óra tájban óriási felhőszakadás zúdult, mely rettenetes pusztítást okozott. Növelte a veszedelmet az a körülmény, hogy az éjszakai sötétség a mentést lehetetlenné tette. Egész éjjel a segélyért kiáltók jajszékélését lehetett hallani, de mentésről a mindent elöntő rohamos árnál alig lehetett szó. Ma a község nyolcezer lakosa az utak és hidak teljes pusztulása folytán egészen el van zárva a külvilágtól és előreláthatólag hetekig fog tartani, míg a község ismét megközelíthető lesz. A kereskedőknél lévő esekély élelmiszerek ára óriásián felszökött. A lakosság a legnagyobb nyomornak néz eléje. A postaközlekedés be van szüntetve és csak távirat útján van még összeköttetés.

— **Elpusztult vászongyár.** Belgrádból jelentik: *Ilies* testvérek *leskovaci* vászonszövődjében a múlt éjjel tűz ütött ki, mely elhamvasztotta az egész gyárat. A kárt 600,000 dinárra becsülik. A gyár biztosítva volt.

— **Monti Lola bus regénye.** Vercseczen igaz részvét fordul egy tizenkilenczéves szép leány korporsója felé. A leány, a tizenkilenczéves *Monti* Lola, *Hauser* Henrik honvédőrnagy mostohaleánya, három héttel ezelőtt *féltette magát* és esütörtökön délután *borzasztó szenvedés után meghalt*. Halálát boldogtalan szerelem okozta, az, hogy nem tudott kauceziót szerezni és férjhez menni ahhoz a katonatiszthez, akit szeretett. Az életunt urileány *Monti* Alajos volt aradmegyei főszolgabíró gyermeke. A főszolgabíró öngyilkos lett, neamsokára önként kivette a halálba egy felnőtt fia és egy felnőttleánya. Az özvegy két leányával Aradra költözött, ahol megismerkedett *Hauser* honvédőrnaggyal és az ismeretségből rövid idő múlva házasság lett. *Monti* Lola Aradon beleszeretett egy *huszárhadnagyba*, házasság lett volna a dologból, de egyik fél sem tudta előteremteni a katonatisztek házasságkötéséhez szükséges biztosítékot. E miatt szakítottak, de a szép *Monti* Lola *buskomor* lett, nem tudta kivenni magát a *családi végzet* alól, fegyvert fogott örmaga ellen és tegnap hosszas szenvedés után meghalt.

— **Leleplezett álvojjoda.** A prágai szokolista kongresszuson, amely néhány hét előtt folyt le, általános feltűnést keltett és nagy ünnepeltetéseknek volt a tárgya *Plamenácz* Iván montenegrói vojjoda. A karsutermetű, szép fiatalember tarka, zsinóros montenegrói viseletével élesen kitűnt a többi közül és különösen a nők között akadt sok csodálója. Sokat beszélt a származásáról *Plamenácz*. Aki csak hallani akarta, annak elmondta, hogy a híres *Plamenácz* vojjoda családból származik és hogy apja szintén baráti viszonyban állott a prágai cseh testvérekkel. Hogy mennyire rajongtak érte a nők, mutatja a következő eset: A szokolisták tiszteletére Prága városa nagy diszvacsorát rendezett és ezen a nők olyan sűrű csoportban álltak körül *Plamenáczot*, hogy a polgármesternek, aki üdvözlőn akarta őt, valósággal keresztül kellett furakodnia a nők tömegén, hogy hozzájuthasson. A kongresszus tartama alatt *Plamenácz* a legelőkelőbb szállók egyikében, a *Graf*-hotelben lakott, ahol esténként az étteremben nagy ünnepeltetéseknek volt tárgya, ugr, hogy még a kongresszus után is Prágában maradt. Három hét óta lakott most már a *Graf*-szállodában, de különösképpen sehogyan sem jutott eszébe felszöki. dacára, hogy a vendéglős erre ismételtelen felszólította. Végül aztán a múlt kedden a vendéglős kijelentette, hogy tovább nem várhat és feljelentéssel fenyegette.

— **Nos, hát ma este fizetek** — jelentette ki erre *Plamenácz* és elment a szállodából és többé nem tért oda vissza.

A vendéglős erre följelentést tett a rendőrségnek, amely a megszökött vojjodát csakhamar előkerítette. Akkor azonban már közönséges polgári ruhát viselt és némi vonakodás után bevallotta, hogy semmi köze a híres vojjoda-családhoz, hanem *Antivariba* való közönséges halandó, aki néhány hétig jól élt embertársainak rovására. Igazi neve is *Plamenácz* és három év óta nő, ami talán jobban fog fájni a csalódott prágai hölgyeknek, akiknek gyorsan termelt kedvence most a vojjodai díszőség magaslatairól egyenesen a börtönbe került.

— **Halálos tengeri fürdőzés.** Berlini jelentés szerint *Rügen* szigetén, *Raage* tengeri fürdőhelyen két berlini hölgy fürdés közben a tengerbe fuladt. Az egyik asszony *Bousset* berlini udvari műépitésznek, a masagsvasutak igazgatójának, a másik pedig *Stuckrad* regensbergi főistállómesternek a felesége. A két asszony *Stuckrad* és *Rüdiger* operatőrekkel együtt fürdött a tengerben. Nem tudják még, hogyan történt a szerencsétlenség, azt hiszik, hogy az egyik asszony messze merészkedett a tengerbe, elvesztette lába alól a talajt és mikor a másik a segítségére akart sietni, szintén odaveszett. A két szerencsétlen nő kiáltását az egész fürdőben és a strandon lehetett hallani, de minden igyekezet hiábavaló volt, nem lehetett őket megmenteni és a hullámok elnyelték őket. *Bousset* három gyermeket — héttől tizenegy éveseket —, *Stuckrad* pedig egy öt éves kisleányt hagyott hátra.

— **A titokzatos halott.** Jelentettük, hogy tegnap az aradi állomás mellett lévő árokban egy jól öltözött fiatalember holttestét találták meg. Mellette revolver feküdt. Semmiféle okmányt nem találtak nála. Megállapították, hogy *Mészáros* *József*nek hívják, a borosjenői butorgyár munkavezetője volt. Utolsó pénzen jegyet váltott Aradra, ahol öngyilkosságát elkövette. Tettének oka: gyógyíthatatlan idegfej.

— Egy híres francia marquis halála. Párisból táviratozzák, hogy a városban és a környéken tegnapelőtt rettenetes vihar dühöngött, amely jelentékeny anyagi káron kívül egy, a párisi társaságban előnyösen ismert férfi halálát is okozta. A szerencsétlen áldozat Montebello Lajos marquis, az elhunyt pétervári nagykövet fia, aki a vihar idején a vasútállomásról gyalog igyekezett kastélyába. A marquist tegnap reggel találták meg az arrajárók, amint holtteste az uton keresztben feküdt egy diófa közelében. A szerencsétlen ember ruházata teljesen elszesenedett, testén azonban nyoma sincs villámcsapásnak. Szerencsétlen halála nagy részvétet keltett a párisi előkelő társaságban.

— A nyaraló orvosnövendék öngyilkosságán. Az aradmegyei Zám községben nyaralt két hét óta Berényi János, a Fonciére Biztosító Társaság budapesti tisztviselője. Tegnap délelőtt Berényi tizenkilenc éves Károly nevű orvostanhallgatója revolverrel föbelőtte magát és azonnal meghalt. Az előjáróság a halálhír hallatára be akart hatolni a nyaralóba, de az apa megakadályozta a hivatalos személyek közbelépését azzal, hogy csak szerencsétlenség történt, semmi keresnivalójuk nincs a gásházában. Az öngyilkost ma délelőtt temették.

— A triesthi pestis. Triestben az Amphitrite Lloyd-gőzösön, mely hosszabb idő óta horgonyoz az arzenál előtt, két pestisgyanus megbetegedés fordult elő. Egy huszonegy éves és egy negyvenhárom éves matróz betegedett meg. Beszállították őket a járványkórházba s megtekinték a szükséges intézkedéseket, hogy a rettenetes betegség tovább ne terjedjen. Bécsből jelentik: A belügyminisztérium egészségügyi szakosztálya tudatja: Julius 26-án Triestben az Amphitrite Lloyd-gőzös legénysége között egy bubópestises esetet állapítottak meg bakteriológiai uton. A hajó június 19-én elindult Menzínából (Kisázsia), több kikötőben, köztük Port-Saidban és Alexandriában horgonyozott és július 4-én Triestbe érkezett. Megérkezése után a szabályszerű orvosi vizsgálatnál egy a legénységet, mint az utasokat egészségeseknek találták és nem is mutatkozott semmi jel patkánypestisről. Julius 18-án Gaspich Miklós 55 éves alhajómcsternél voltak észlelhetők az első betegség tünetei, melyek azonban a kezelő orvosoknál egyelőre nem keltettek gyanút. A bubópestis gyanúja csak július 25-én merült fel, miert is a betegnek azonnali felvételt, illetve izolálását elrendelték. Ugyanezen intézkedés történt mindazon személyekkel, akikkel érintkezésben állott.

— A siketnéma gyilkossága. Moldanesuk István rahói lakost a koresmában mulatozás közben Paekun Péter siketnéma legény késével szíven szúrta. Moldanesuk a helyszínen meghalt, a gyilkos siketnémat pedig a csendőrség letartóztatta.

— Leleplezett kivándorlási ügynök. A büntető-törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Fettmann Salamon nagyszöllősi negyven éves óras ellen, aki Nagyszöllősről Budapestre csalta Székely Mihály, Gulyás Lajosné, Diák János, Györfi György földmivéseket azzal, hogy négyszáz koronáért utlevél nélkül kíségti őket Amerikába. A Predeal-szállodában találkoztak a földmivések átadták Fettmann-nak négyszáz-négyszáz koronát, aki azzal ment el, hogy hajójegyet vált. A földmivések azonban hiába várták vissza. Fettmann az ezerhatszáz koronával megszökött. A csendőrség megindította a nyomozást.

— Szerencsétlenség egy iparvasuton. Sepsiszentgyörgyi jelentés szerint hétfőn reggel, a graf Mikes Armin gelencei-zernyetelepi iparvasutján borzalmas szerencsétlenség történt. A telepről reggel indult el a vonat, mintegy 90 munkással, nők, férfiak és gyermekekkel, akik a községbe akartak menni bevásárlásokat eszközölni és mindjárt az első váltónál beleütközött egy üresen vesztető vonatba, minnek következtében a munkások mind kifordultak a kocsikból. Az utasok közt rendkívül pánik tört ki és csakhamar elősiettek a telep munkásai, akik a sebesülteket az első segélyben részesítették. Egy Markos Béláné nevű asszony halálosan megsérült. Fejér Istvánnak mind a két lába eltört és a karjaiban tartott másfél éves gyermekének az egyik lába szintén eltört. Két ismeretlen munkásné életveszélyes sérülést és az utasok valamennyien kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Az ügyészség megindította az ügyben a vizsgálatot.

— A bizánci kincs-lelet. Pétervárról írják: A minap a birodalmi bankba mesés bizánci kincset szállítottak be, egyikét a leghatalmasabb kincseleteknek. Több mint száz ezüst vagy arany dísztárgyból, fegyverből, ékszerből áll a lelet. A poltavai kormányzóság Malaja-Perescsepina nevű falujában találta a kincseket két tizenkétéves kislány. A parasztszülők lakásán feküdt a kincs sokáig, anélkül, hogy értékét a parasztek közül bárki is felismerte volna. Az aranytallérokat jatekpénznek nézték és szétszórták a gyerekek között, a többi tárgyból ki-ki elvihette, amit akart. Az orosz császári régészeti bizottság azonban véletlenül értesült a dologról és kiküldte Makarenko nevű tagját, hogy nézzen utána a leletnek. A kiküldött archeológus elképpelve állott a hatalmas kincs előtt, amelyben nyomban felismerte az eddigi legnagyobb értékű bizánci leletet. Amit a parasztek sárgaréznek néztek, az tiszta nehéz arany volt, amit ezínek és ólomnak tartottak, az nehéz ezüst volt, de felszíne feketére oxidálódott. Hogy a mesés kincseket miért ásták el együtt annakidején, nem lehet megfejteni. Valószínűleg a VII. században rejtette el őket valaki, amelyből a legkorábbi pénzek származnak, de van a leletben az V. és IV. századból származó pénz is. A kincs legszebb és legértékesebb tárgya egy bizánci stílusban készült, arannyal berakott ezüsttál. A közepen Krisztus monogramja díszlik, a külső keretben szőlőlevelek és szőlőszőlő, amelyre yözzött a bávány keresztény szimbólum ismétlődik. Ez a keret gazdagon van díszítve drágakövekkel. Alján egy bizánci felírás az ezüstanyag pontos súlyát adja, egy másik, későbbi latin felírás pedig a tál restaurálásáról ad számot. Most újabb meg kell javítani, mert az orosz parasztyerekek hajigálásra használták. Még rosszabbul bántak egy másik, igen szép darabbal, amelyet most romjaiból kell összeállítani: egy szasszanida ezüstesze ez, amely reliefben II. Sapor perzsa király arcát, hautreliefben pedig a király vadászát mutatja. Szasszanida eredetű tárgyai még a leletnek egy magas, fedőes aranykanna, egy széles nagy aranyesze, sok kisebb aranyesze, különféle nagyságu arany- és ezüstkorsók, kis ezüsteszek, aztán több karkötő, egy kard és egy kanál, valamennyi ezüsthől és aranyból. Bizánci korból valók: egy lábnagyságu ezüst-amfora, amely vastagon van aranyozva és kantusz levéllel van díszítve, egész sor finoman ötvözött ezüstkanna, tizenegy vert aranykelyh és tíz ezüst talgspohár. A legtöbbet gyöngyök és drágakövek díszítik. Csupa gyöngy és drágakő a felszereltakban sok ékszer és arany, meg ezüsttárgyak. A lelet aranyulja tizenhét kilogramm, az ezüst pedig huszonhat kilót nyom. Az egész kincset bekebelezik az eremitageba.

— Sáskajárás Szabolcs- és Hajdumegyében. Nyíregyházi jelentés szerint Ujfehértó és Téglás környékét az olasz sáska oly óriási tömegben lepte el, hogy a lakosság alig képes védekezni ellene. A sáskák az egész környéken oly nagy pusztítást vittek véghez, hogy a legnagyobb elemi csapás eltörpülhet mellette.

— Pusztuló szőlők Csongrádban. Csongrádról jelentik: A csongrádi szőlők ez év folyamán rohamosan kezdtek kipusztulni. A szőlőgazdák eleinte azt hitték, hogy az áprilisi fagy következtében nem rügyeztek ki a tőkék, később azonban konstatálták, hogy a tőkék teljesen kipusztultak. A községi előjáróság után ekkor a földmivelésügyi minisztériumhoz fordultak és szakközeg kiküldését kérték, aki a szőlők pusztulásának igazi okát megállapítsa s a védekezésre útmutatásokat adjon. A minisztérium a vizsgálat megkezdésére a kecskeméti vinészelliskola igazgatóját, Kecskeméti Gézát küldte ki, aki e hó 24-én tekintette meg a pusztuló fölben levő csongrádi szőlőket. A vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a szőlőket a cserebogár őrözi, a pajzor pusztítja oly nagy mérvben, hogy egy-két év alatt teljesen kipusztul az egész szőlőterület, mintegy 4000 hold. A miniszteri kiküldött számszerűleg megállapította, hogy a szőlők kipusztulása évente 5—6 millió koronát kárt jelent a csongrádi szőlőgazdáknak.

— Mulatság után — halál. Winkler Ferenc ügynök és felesége az éjszaka rokonokkal, Winkler Mária harminczhét éves szobaleánnyal együtt mulattak. Reggel 6 órakor mentek haza Molnár-utca 11. számú lakásukra. Lefeküdtek és délelőtt 10 órakor, amikor Winkler fölkel, észrevette, hogy a leány meghalt. Valószínűleg szívizület hűdés ölte meg. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Öngyilkos aggastyán. Makóról jelentik: Puskás János makói előkelő gazdálkodó már évek óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Többször panaszkodott családjának, hogy nem bírja ki szenvedését és öngyilkossá lesz. Hozzá tartozói azóta minden lépését figyelemmel kísérték, de ma, midőn senki sem volt otthon, az aggastyán az ajtó kilincsére fölakasztotta magát.

— Kinai bűvészek. A napkeleten járt utazók gyakran mesélnek az indiai fakirok és bűvészek különös és a legtöbb esetben megfejthetetlen experimentumairól. Ugyanilyen bűvészek vannak Kinában is. — Albert Pouvourville francia utazó aki hosszú ideig tartózkodott Kinában, legutóbb a „Figaro“-ban írt le több ilyen bűvészeti mutatványt, amelynek ő maga szemtanúja volt Kinában. Azt mondja, hogy olyan meggyőzőek ezek a mutatványok, hogy semmi csodálatos sem lát abban, hogy Huc redemptorista páter, aki a buddhistákat megtéríteni ment Ázsiába, mint meggyőződéses buddhista tért vissza Európába. Egy európaihoz, aki Pouvourville Kinában hosszabb ideig vándorlást látta, ugyanakkor egy napon egy kínai „taosz“ (vándorbűvész) tért be és szállást kért az éjszakára. Az európai szívesen fogadta a taoszt és ez hálából, mielőtt másnap elindult, ajánlkozott, hogy bemutató egy experimentumot, csak mondják meg, hogy mit csináljon. Az európai, aki nem igen hitt a taosz különös tehetségében, ironikusan ezt válaszolta:

— *Hát változtasd meg a kertemen át folyó patak folyását, ha tudod . . .* A taosz egy szót sem szólt, hanem azonnal kiment a kertbe, ott felállt a patak partján és miután előbb mind a négy égi táj felé meghajolt, valami paroxizmusba esett, amely ideges rángatózásokból, vonaglásokból és a szegolyók kifogatásából állott. Pouvourville és a házigazda köré, akik nézték a taosz vergődését, lessankint a szomszédok, a szolgák és egyéb kíváncsiak is sereglettek. — A taosz minden tagjában remegve, rejtélyes varázsigéket mormolt és kezeivel mindenféle gesztusokat csinált, amelyek valószínűleg magnetikus természetűek, de amelyeket ő „magikus“-nak mond. Már lehetett vagy száz nézője a taosznak, amikor a patak egyszerre csak megálltani kezdte folyását, míg csak teljesen meg nem állt. Azután egy újabb gesztus és a patak visszafelé, hegynek kezd folyni és a vízi növények az új folyás irányába fordítják szárukat. Körülbelül két perczig visszafelé folyni látták a patakot, azután megint a rendes irányban kezdett folyni a víz és a taosz kimerülten összerogyott. Pouvourville azt hiszi, hogy a taosz mind a száz embert hipnotizálta és azért látták visszafelé folyni a patakot.

— Egy bikától agyonöklelt gyermek. A debreczeni kórházba halálos sérülésekkel szállították be Nagy József 10 éves fiút. A szerencsétlen gyermek a halápi erdőben egy tisztán játszódott, amidőn egy megvadult bika szaladt feléje. A bika felöklelte Nagy Józsefet és mintegy kétszáz méternyire magával vonzolta, végül pedig egy fához vágta. A bika szarva a gyermek mellén hatolt keresztül és oly súlyos belső sérülést okozott, hogy aligha marad életben.

— A Párisi Nagy Áruház megtalálta a „tettest.“ Hirt adtunk mi is arról, hogy lelkiismeretlen emberek, felhasználva a pénzügyi állapot nagy szorultságát, elsőrendű czegekről dobának be hirteteket fizetésekreptelenségről. A Párisi Nagy Áruház is a meghurezoltak közé keveredett. Az áruház tulajdonosa kinyomoztatta a hazug hirt szerzőjét, aki egy ismert nevű fővárosi kereskedő s aki a fizetésekreptelenségi esetet az utazó kereskedők egyesületében találta ki. Az áruház tulajdonosa megtette az illető ellen a bünvádi följelentést.

— Életuntak. Halasi József tizenhét éves szabótanonc Drégely-utca 10. számú lakásán szíven lötte magát. Nyomban meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. — A Dohány-utca 40. szám alatt levő San-Remo-szállodában egy uri osztályhoz tartozó fiatal ember mellbelötte magát. Életveszélyes sérülésével a Rókus-kórházba vitték.

— Halálozás. Huszár Adolf nyugalmazott miniszteri tanácsos, a miniszterelnökség volt segéd hivatali főigazgatója, budavári lakásán meghalt. Spitz József nagykövesdi földbirtokos életének 65-ik évében elhunyt Nagykövesden. Ma temették el nagy részvét mellett.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherceg utca 3. száma alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordították a gyermek-torna- és vivásra.

Nyáron:
Yes
Porcellán
Powder

megóvja a női arczbört az ártalmas napsugáraktól. Az arc nem izzad, nem fényes, hanem előkelően mattá lesz. A világ legjobb pudere. Ár 3 és 5 korona

Hogyan szökött meg Kecskeméthy?

— A titkos aktákból. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 26.

Tizenegy éve már, hogy Kecskeméthy Győző a főváros félmilliójával megszökött. Keresték kutatják az egész világban. Először Európában, aztán áthajózták Amrikába, a sikkasztót azonban nem sikerült elfogni. A nyomozás pontosan és határozottan megállapította, hogy az ügyes sikkasztó kijutott az új világba, de itt teljesen nyoma veszett. Azóta már egyszer életjelt adott magáról, öt levelet írt Magyarországra. A kutatás erre újra megindult, de eredményre ismét nem vezetett. Azóta folyton hihetetlen mesék támadtak, legendákat regéltek, itt látták, ott beszéltek vele, de mindannyiszor beigazolódott, hogy más embert néztek Kecskeméthynek. A napokban újra aktuális lett a zseniális sikkasztó. Egy öreg paraszt följelentésére ugyanis Csurgón megindult a vizsgálat, mert a jelek arra mutattak, hogy Kecskeméthy egy parasztnál rejtőzött el. A gazdája éjszaka rárohant, elásta a kertben és a pénzt elrabolta. A főkapitányságon van még egy-két öreg detektív, akik részt vettek a sikkasztó hajszájában, ezek csak csöndesen mosolyogtak. Ők egész biztosan tudták, hogy Kecskeméthy kijutott Amrikába, Magyarországon tehát nem gyilkolhatták meg. Akkor nagyon titkolódzott a rendőrség. A nyomozás érdekében nem árult el semmit. Most már fölfedték a titkos aktákat, amelyből kiderült, hogy *Kecskeméthy nem is csinálta olyan nagyon ügyesen a dolgát, hanem a szerencse szegődött melléje és az segítette át az Océánon.*

A titkos aktákból a következőket közöljük:

1901 november 14-ikén követte el Kecskeméthy a vakmerő sikkasztást. Kecskeméthy Dombóvárot kiszalasztotta a kezéből az állomásfőnök. Délután öt órakor szállt fel a fiemei gyorsvonatra a sikkasztó. Mire megtették a feljelentést, a vonat már messze járt Kecskeméthyvel. De a feljelentés nyomában egyszerre megmozdult az egész rendőrség. Egy órával később már meg volt állapítva, hogy Kecskeméthy a keleti pályaudvaron jegyet váltott Fiuméig. Meg volt tehát az első nyom. Végigtelefonálták azokat az állomásokat, amelyeken a gyorsvonat időközben keresztül haladt. Táviratilag értesítettek minden nagyobb állomást, hogy az esti gyorsal utazik egy sikkasztó. A táviratot a szeméyleírással együtt megkapta a dombóvári állomásfőnök is. Amint a vonat megérkezett, a főnök megmutatta a táviratot a kalauzoknak. Az egyik jelentkezett s közölte, hogy nála utazik egy gyanus utas.

A főnök a távirattal a kezében, odakisértette magát a gyanus utas fölkéjéig. *Ott ült bent Kecskeméthy Győző.* A főnök belenéz a táviratilag leadott szeméyleírásba, ránez Kecskeméthyre, aztán odafordul a kalauzhoz:

— Hisz ennek az urnak nincs oldalszakála! Maga tévedett!

Kecskeméthy meg volt mentve.

Az első szeméyleírás ugyanis rossz volt. Kecskeméthy régebben készült arcképe nyomán adták le. A szerencse Kecskeméthy mellé szegődött. Újból telegrafáltak utána mindenfelé, sőt Fiuméből külön vonattal mentek a rendőrök a gyorsvonat elé, amelyet Károlyvárocsnál fogtak el. De már akkor Kecskeméthy nem volt a vonaton. Gyékonysan leszállt és egyenesen belerohant a rendőrök karjaiba. A vonaton ugyanis *Murakereszturig* ment, ahol azonnal csatlakozást kapott *Prágerhof* felé. Másnap, azaz november 15-én reggel már *Prágerhofban* volt. Ott ült négy óra hosszáig a vasuti vendéglőben és reggelizett. S míg ő külön pályaudvaron reggelizett, azalatt az állomási irodában a főnök asztalán ott hevert egy telegram, amelyet az éjszaka folyamán vett fel az inspekcziós. A budapesti rendőrség küldte a táviratot „*Polizeibehörde Pragerhof*” címre. *Prágerhof* csak vasuti állomás, község ott nincs, a melynek Polizeibehördeje volna s a táviratot félreértették. Ez az újabb hiba ismét megmentette Kecskeméthyt.

A sikkasztó 15-én délelőtt felült a bécs-trieszti gyorsvonatra s Triest felé utazott el. De nem ment Triestbe, hanem *Nabresinánál* kiszállt. Itt sokáig beszélgetett az állomás portásával. Nabresinánál Miramarba ment, ahol a *Viszkocsil-féle* vendéglőben töltötte az éjszakát. Itt azt mondta

Kecskeméthy, hogy *Aradról* jön, ahol kereskedő. Tüdőbaja van és *Nizzába* készül. Másnap, 16-án reggel Viszkocsil nővére kocsi rendelt és *kocsin ment be Kecskeméthy Triestbe.* A vasutnál tehát hiába várták a detektívek. Triestben *Viszkocsil* sógornőjénél, Via-Novara 10. szám alatt szállott meg. Délután ugyancsak kocsin ment vissza Miramarba, honnan este Viszkocsilék kikísértették egy olasz munkással a nabresinai állomásig, miután Miramarban a gyorsvonat nem áll meg. Vonatba szállva öt korona borraalót adott a kanabresinán *Marburgig* kért elsőosztályu jegyet. A lauznak s külön fülkét kért. Kapott is. Kecskeméthy *Laibachban* kiszállt s onnan még aznap este *Tarvisba* utazott, majd 17-én reggel *Pontebánál* állt le az olasz határt s Mestre, Verona érintésével 17-én este Milánóba érkezett. Itt a milánói pályaudvaron találkozott vele négy budapesti jogász. Genuában november 18-án egy olasz pénzre beváltott magyar ezresbankó jelezte, hogy tényleg megérkezett. De itt aztán teljesen elvesztették a nyomát Kecskeméthynek.

Csak tíz hónap mulva jutott a rendőrség kezei közé az első pozitív bizonyíték, hogy *Kecskeméthy Győző elérte Amerika partjait.* 1902. augusztus havában két újság levelet kapott Amrikából. A levél *Cincinattiban* lett feladva és írójá nem volt senki más, mint maga *Kecskeméthy Győző.* A levélben azt írja meg, hogy sikerült eljutnia Amrikába, ahol gondtalanul él, de a honvágy bántja, meg a lelkiismeret is furdalja. Mert bevallja őszintén, hogy a sikkasztás nem az ő eszméje volt. *Büntérsá volt,* de nem a barátai között nem is a rokonságban, tehát úgy sem jönnek rá. Ez vette rá a büntére, ő készítette elő a tervet és szöktette meg. Évek mulva kamatok kamatjával téríti vissza hiány nélküli a fővárosnak az elsikkasztott összeget. Ugyanakkor lefogták a postán még három más levelet is. Az egyik Kecskeméthy apjának, a másik a bátyjának, a harmadik egy veszprémi barátjának volt címmezve.

Amikor már teljes bizonyossággal megállapították, hogy a leveleket tényleg Kecskeméthy Győző írta, akkor a belügyminiszter megbízta *Markovics* Ince rendőrfőnökmegát, a mostani főkapitányi helyettest, hogy vitorlássza át Amrikába és az új világban az ottani rendőrség segítségével nyomozzon Kecskeméthy után. *Cincinattiban* hamarosan nagyon fontos nyomra bukkant. Megállapították, hogy augusztus 4-én, amikor a postabélyegző kelte szerint az öt levelet postára adták, az egyik cincinatti-i bankban egy ismeretlen ember dollárokrá váltott be két osztrák-magyar ezres bankjegyet. Ez a beváltás a bank pénztárkönyvébe augusztus 4-iki dátummal el volt könyvelve. A pénztáros habozás nélkül ismerte fel Kecskeméthy Győző fényképét.

Azt megállapították, hogy *Cincinattiban* nem lakott, csak átutazott ott, de hogy honnan jött és merre ment, azt még a jeles *Pinkerton-detektívek* sem tudták megállapítani s *Markovicsnak* meg kellett elégednie azzal az eredménnyel, hogy megállapította, miszerint *Amerikában él a sikkasztó.*

Azóta többször jelentették, hogy itt-ott látták, beszéltek vele, de több pozitív bizonyíték nem jutott a rendőrség kezébe.

REPÜLÉS ÉS LÉGHAJÓZÁS

© A rákosi repülőtérről. Tegnap este csak kisebb repülőpróbák voltak a Rákoson, egyrészt az idő rontotta el a pilóták kedvét, másrészt az egyik motornak esett baja. Így *Lányi* hadnagy biplánja került bajba, ugyanis alig repült a téren 60 másodperc alatt egy kilométert, *elvesztett az egyik henger biztosító csapja.* Lányinak le kellett szállnia és csak miután leszerelték az illető hengert, tudott visszatérni a start helyére. *Lányin* kívül még *Prodam* Guido kísérletezett a „*Horváth III. B.*” monoplánon és 12 perc alatt nyolc remek kört írt le vagy 60—80 méter magasan, majd merész eiklórepüléssel leszállt. *Dobos* István a *Stachulay-féle* esőgépen négyszer végig szállt a téren 10—15 méter magasságban, de a sötétség véget vetett a további próbáknak.

© Uj magyar aviatikus. Nagyenyeden Erdődy György bankkönyvelő egy repülőgépet szerkesztett, amelyet motorral is felszerelt már. Az új magyar aviatikus most tartja guruló próbáit és a gép már néhányszor fel is szökött a levegőbe, hol mintegy háromszáz méternyi utat kifogástalanul tett meg. *Erdődy* fáradszónakul folytatja kísérleteit és reméli, hogy a nyár folyamán gépevel már nagyobb turákat is fog tenni. A város közönsége rendkívül nagy érdeklődéssel kíséri repüléseit.

© Léghajósok kalandja. Innsbrucki jelentés szerint a Zepplin nevű léghajó szerdán reggel hat órakor nyolc óráig utra indult, amely alatt át akarta repülni az Alpokat. A léghajó kosarában négy utas volt és mivel esütörtök délutánig nem érkezett hír a léghajó leszállásáról, nagy aggodalom fogta el a léghajósok hozzátartozóit. A tiroli léghajósegylet táviratokat küldött szét valamennyi tiroli községbe és későn este csakugyan megjött a válasz, hogy a Zepplin Pfunders közelében minden baj nélkül simán leszállott.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) *Márkus Emilia* balesete. *Márkus Emilia* négy napig Máramaroszigeten vendégszerepelt és ma utazott el a városból. A Czárnö előadása közben a művésznőt baleset érte: mutatóját a kulisszából kiálló szög felhasította.

(*) *Fenyvessi Emil* vendéglátéka. A budai nyári színházban holnap, szombaton *Fenyvessi Emil* második vendéglátékául *Brédy Sándor* „*A tanítónő*” című falusi életképe kerül színre. Ifj. Nagy István: *Fenyvessi*, a tanítónő: *Jákó Amália*, míg a többi szereplő *Bánházy Teréz*, *Róna Stefánia*, *Szegő, Arkossy, Kardoss, Vidor, Kövessi* és *Cseh Iván* lesz. Hétfőn ugyancsak *Fenyvessi Emil* vendéglátéktével a *Trilby*t ismétlik meg, amelynek szerdai első előadása nagy tetszés mellett teljesen zsufolt ház előtt folyt le.

(*) *Reinhardt a becsületrend lovagja.* Berlinből jelentik: *Antoine*, a párisi Odeon-színház igazgatója, aki több német szerzőt mutatott be színházában a közönségének, *Reinhardt*ot a becsületrend szalagjával való kitüntetésre ajánlotta. Valószínű, hogy a kormány nem utasítja el az ajánlatot és így *Max Reinhardt* rövidesen gomblyukába fogja tűzteni a sokak által annyira áhitozott piros szalagot.

(*) *A Budapesti Színház* ujdonsága. *Szerémi Zoltán*, a Vigaszínház kitűnő komikusa, *Rózsahegyi Kálmán* és *Ferenczi Károly* lépnek fel a „*Kristóf te csalsz*” című bohózatban, mely a Budapesti Színház legközelebbi ujdonsága lesz. Az aktualitásokkal telt bohózatot *Laufs Károly*, a „*Bolondok háza*” szerzője írta. Az ujdonság zenéjét több hazai zeneszerző írta. A „*Kristóf te csalsz*” bemutatója pénteken, augusztus elsején lesz.

(*) *Heyermans* színigazgató. Berlinből írják: *Herman Heyermans*, a kiváló holland író, aki már régóta Berlinben lakott, most hazaköltözik Hollandiába, hogy átvegye az amsterdami Tooneelvereniging nevű színház igazgatását. *Perez Galdos* után már a második nagy író, akitől nemzete a főváros nemzeti színházának felvirágoztatását várja.

(*) *A párisi opera ujdonságai.* A „*Gaulois*” beszámoló azokról a zenei művekről, amelyen Franciaország legjelesebb szerzői a jövő színházi szezon számára dolgoznak. Eszerint *Gabriel Faure*, a párisi konzervatórium igazgatója most a „*Penelope*” opera befejezésén dolgozik, amelynek első előadása a jövő év februárjában Monte-Carlóban lesz és csak azután kerül színre a párisi Vigoperában. *Massenet* már befejezte „*Panurge*” cz. operáját, amely márciusban a „*Gatié*”-ben kerül színre és szövegét *Cyaba*, volt miniszter írta. *Massenet* különben még tartalékban tartja az „*Amadis de Gaule*” című operáját, amelyet 10 év előtt *Claretie* szövegére szerzett és „*Cleopatrát*”, amelynek szövege *Louis Payentól* és *Henri Cain-tól* ered. *Gustave Charpentier* „*Julien*” című operán dolgozik. *Camille Erlanger* a Vigoperánál adhatja elő a „*Sorciéret*”, amelyet *Sardou* drámája nyomán írt. *Paul Dukas* most dolgozik „*A velencei doge*” című operán, amelynek szövegét is ő írta. *Massenet* az opera igazgatója, „*Beatrice*” nővér” című operán dolgozik, amelynek szövegét *Flers* és *Caillavet* írták. *Xavier Leroux* *Catulle Mendés* részvevő nyomán a „*Gran Maguet*” operán dolgozik. *Raoul Pugno* zongoraművész *Nadia Boulangerrel* most hangszereli a „*Holtkőz*” című operáját, amelynek szövege *D'Annunzio* hasonló című drámájából ered. Végül *Debussy* most fejezi be a *Poe* Edgar novellájából átdolgozott „*Diable dans le Clocher*” című operáját, azután zenét ír *Bédier* és *Louis Artur* „*Trisztán*”-jához.

(*) *Offenbach* posthumus operettje. Münchenből írják: *Offenbach* hagyatékában igen sok feldozatlan skizet és melódia-tervet találtak. Ezeket most *Leopold Schmidt* zenekritikus teljes operetté állította össze, *Karl Ettlinger* és *Erich Motz* pedig *Odysseus* hazatéréséről librettót írtak hozzá. Az *Offenbach*-zene-először német színpadon fog színrekerülni.

(*) *Saharet* új tánczai. *Saharet* legújabb három új tánczjelenetet komponált. „*Az ervisi három grácia*”, „*Bachanália*” és „*A három furia táncza*” címeken. A zenét *Saharet* öletére *Camille*

Moreno írta. A három új táncjelenetet Londonban mutatják be a szezon kezdetén. Később egyik berlini színpadon is előadják a jeleneteket a művészno szereplésével.

(*) **Állandó színház Kispessten.** Miklóssy Gábor, az alföldi színikerület szinigazgatója Kispeszt község képviselőtestületéhez intézett kérvényében az ottani állandó színház felépítésének kötelezettségét vállalta magára és arra kérte Kispesztet, hogy részére ezen célból ingyenesen adományozzon, továbbá 20 évre a színházat részére biztosítsa. A községi képviselőtestület legutóbb hozott határozatában elvileg hozzájárult Miklóssy Gábor szinigazgató kéréséhez és kijelentette, hogy hajlandó egy ingyentelket adományozni, továbbá a színházat 20 évre biztosítani s felszólította, hogy az építési szándékolt színház terveit záros határidő alatt mutassa be.

(*) **Napoleon mint operette-hős.** A német szövegírók kedvence alakja Napoleon, akit mint operette hőst már gyakran állítottak színpadra, sőt Sardou „Madame sans gêne”-jét is megzenésítették már, amelyben tudvalevőleg Hübschen Katalin mellett Napoleon játsza a főszerepet. Legutóbb pedig Lipesében mutatták be Reinhardt Henrik „Napoleon és a nők” című operettjét, mely az ottani lapok bírálata szerint nagy sikert aratott. A darab meséje Napoleon szerelmi kalandjait tárgyalja, a zene pedig komoly, dallamos és hangszerele is kitünő.

(*) **Színház az iskolai nevelésben.** A Londonban megjelenő Century Magazineben érdekes cikket jelent meg arról a sok angol iskolában divó nevelési rendszerről, amely eszközök körébe igen ötletesen vonja be a színházat is. Ezekben az iskolákban a gyerekeket apró színelőadásokkal, előképekkel oktatják a helyes és illedelmes viselkedésre. A tanítás már ott kezdődik, hogy a legtöbb olyan angol iskolában, melynek apró diákjai a szegényebb néposztályokból származnak, a tanítók minden nap külön oktatást adnak a gyerekeknek az önértékes, illedelmes és finom, de határozott viselkedésről. Ezeket az oktatásokat szokták rövid, tízperces kis előadások kíséreti. Ezek apró dráma-ollettet kerülnék színre, amelyeknek témája a tisztességes viselkedés és az illendőség körül forog. A darabokat azok a növendékek adják elő, akik jó és illedelmes magaviselettel leginkább kitünnek és a többieknek példátul szolgálhatnak. Aztán a többi kis diák körül sorra, valamennyien eljátszák ugyanazt a darabot, hogy bemutassák, mennyit haladtak. A nézőközönség csak az iskola növendékeiből áll. A pedagógusok szerint ez a mód kitünő. A gyerekek maguk is nagy ambícióval és szeretettel állanak neki a színelőadásnak és saját kis színházuk jobban érdekli őket a nagy színházaknál.

(*) **Színház-szindikátus Kanadában.** Kanadában újfajta vállalat van alakulóban. Britt-amerikai Színház-szindikátus ezímen olyan pénzesoport alakult, amely nem kevesebbet akar, mint trüszöt csinálni az összes kanadai színház-vállalatok megvásárlásával. Mr. Farbes Robertson, a jeles angol színművész végzi az előkészítési munkáját. Farbes Robertson legutóbb sikeres körúton volt Kanadában. A társaság terve az, hogy a legjobb angol darabokat előadja ugyanakkor, mikor azok Londonban kerülnek színre. Ezenkívül körutakat rendeznek ezekkel a darabokkal a nagyobb kanadai és egyesült államokbeli városokban.

(*) **Felvétel a színészközlékbe.** A Színművészeti Akadémián az 1912-13. iskolaévre az újonnan jelentkezőket szeptember 11., 12. és 13-ik napján írják be. Az Akadémia második és harmadik évfolyamára folytatónlag jelentkezőket szeptember 14-én veszik fel, mindennap délután 3-5-ig. Az intézetben a rendes előadások szeptember 16-án kezdődnek. — Az Országos Színészegyesület színészközlékében a felvételre augusztus 29., 30. és 31-ik napján kell jelentkezni az új növendékeknek, mindenkor délután 3-tól 6-ig. A folytatónlag beiratkozónak augusztus 19-én délelőtt 9 és fél 11 között kell az intézetben megjeleniök. Ugy a Színészakadémiára, mint a színészegyesületi iskolába azokat veszik fel, akik a felvételi vizsgán a színészpályára Vívartottságot mutatnak, tisztán és elég erős hangon. Ak van s a színpadra alkalmas testalkattal bírnak. Kellő iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány hiányában megfelelő felvételi vizsgának vetik alá a jelentkezőket, különösen a magyar nyelvtanból és a költészetben alapronásából. A Színészegyesület színészközlékének helyisége a Lipót-körút 1. szám alatt van. — Rákóczi Színi nyilvánossági joggal felruházott magán színészközlékébe (Csengery-utca 28.) a beiratás augusztus 15-én kezdődik és szeptember 10-éig tart. Az általános korhatár az összes színészközléknél az, hogy a leányok legalább 16, a férfiak legalább 18-ik életévüket betöltötték legyen.

(*) **Szoborleplezések Szegeden.** A szegedi Rákóczi Egyesület ünnepélyrendező bizottsága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a már készen levő Rákóczi-szobrot szeptember 29-én leplezik le. Az ülésen jelen volt dr. László György polgármester bejelentette, hogy a Széchenyi-szobrot is ugyanazon a napon leplezik le, közvetlen a Rákóczi-szo-

bor leplezése után. Szeptember 29-én reggel nyolc órakor kezdődik a fényesnek ígérkező ünnepség. Ekkor fognak gyülekezni a meghívottak a rókus templom előtti téren. Kilencz órakor ünnepi nagymise lesz a templomban és ez alkalommal szenteli fel Várhelyi József kanonok-plébános a Rákóczi Egyesület diszasszálóját, a Rákóczi-zászlót. A felszentelés ünnepi mise keretében történik, amelyet Várhelyi kanonok szolgáltató fényes segédlettel. Zászlónyák lesznek Jedlicska Béláné és Gárgyán Imréné.

(*) **Kossuth-szobor Nyiregyházán.** Nyiregyháza város hazafias polgársága szobrot emel Kossuth Lajos emlékének. A szoborra való gyűjtés a legszebb eredményeket mutatja. A szobrot a jövő évben állítják fel és leplezik le nagy ünnepségek között.

(*) **Bayreuth 1913-ban.** A Hamburger Fremdenblatt egy bayreuthi értesítése szerint, a Wagner-család elhatározta, hogy Bayreuth jövőre nem tart előadásokat. Jövőre ugyanis Wagner születésének századik évfordulója lesz s a közönség ebből az alkalomból bizonyára olyan igényekkel jönné Bayreuthba, amelyeket a Festszelek nem elégíthetnének ki, mert a család puritánul fogja fel Bayreuth hivatását és nem hajlandó prólogokba és szónoki beszédekbe beleemenni. Ezzel szemben 1914-ben Bayreuth újra kezdi működését és többek között a Bolygó hollandit új rendezésben fogja bemutatni.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

* **A Nemzeti Muzeumból.** A Nemzeti Muzem ásványtára tisztviselői minden évben hazai gyűjtőutakat tesznek az ásványtári gyűjtemény gazdagítása céljából. A nyár folyamán is többen fognak még gyűjtőutakra indulni. Dr. Krenner József osztályigazgató Vas- és Hontmegyékét és az erdélyi részeket fogja átkutatni. Dr. Franzenau Ágoston igazgatótól Bihar megyét, dr. Zimányi Károly igazgatótól pedig Liptó-, Pozsony-, Vas-, Zala és Fejérmegyét fogja beutazni, nevezetesebb ásványokat gyűjtve.

* **Az új adótörvények.** Roslaw Lajos központi bélyegraktári ellenőr általánosán érzett közszükségletnek kívánt eleget tenni, amíg az 1913. évben életbe lépő új adótörvények főbb rendelkezéseit egy kis füzetben röviden ismertette az adózó közönség tájékoztatására nyilvánosságra hozta, hogy az ezen törvényekben lefektetett adózási elvek alapján főleg a kisebb jövedelmű polgárok részére biztosított adókedvezmények a közönség legzélesebb rétegeiben köztudomásra jussanak. A füzet kapható minden könyvkereskedésben és dohánytözsdeben, továbbá Adám Hermann könyvkiadónál (I. Krisztina-körút 81. szám alatt). Ára 30 fillér.

* **Pályázat a munkanélküliség elleni küzdelem magyarországi egyesülete nyílt pályázatot hirdet a következő kérdéssel: „Miképp kellene a közmunkákat és közszállításokat szabályozni, hogy különösen a megfelelő időben elosztásuk folytán a munkanélküliség a lehetőleg legnagyobbra mértékben csökkentessék.” Pályadíj háromszáz korona. Az egyesület felhívja mindazokat, akik e munka megírására pályáznak, hogy dolgozatuk tervezetét és legalább egy kidolgozott fejezetet 1913 márczius 31-ig az egyesület titkárnál, dr. Ferenczi Imréné (IV. Városház-utca 16., II. emelet 2.) nyújtsák be. A bemutatott részletek irógéppel irandók, jellegével és jellegével levél kíséretében küldendők be. A megbízást az a pályázó nyeri el, akinek tervezetét az egyesület választmányától kiküldött bírálóbizottság a legjobbnak ítéli.**

* **Irodalmi pályázatok.** Az egri egyházmegyei irodalmi egyesület pályázatot hirdet 2-3 nyomtatott iv terjedelmű tanulmányos, mulattatva oktató népies elbeszélésre, mely az alkoholizmusnak erkölcsi és fizikai romboló hatását meggyőzően s tapintatosan tüntesse fel, hogy a ezélatosság az olvasó ne vegye észre. Az abszolút irodalmi értékű s az egyesület által megbízandó bíráló itélete szerint legsikerültebb pályamunka szerzője Csekő Gábor prépost-kanonok adományából 300 korona jutalmat nyer. A jutalmazott pályamunka az egyesület feltétlen tulajdonába megy át. Az idegen kézzel vagy géppel jól olvashatóan írott pályamunkák a szerző nevét rejtő jelmondatos levélkékkel együtt 1913 február 1-ig dr. Kele István teológiai tanárhoz, az egyesület titkárához küldendők Egerbe, a Hezeumba. — A másik pályázat iskolás gyermekek számára alkalmas, egyébként bármely tárgy elbeszélést kíván. Jutalma Foltin János, Párty Antal és Konez Menyhért kanonokok adományából 300 korona. — A harmadik pályázat nincs tárgyhoz kötve. A legjobb népies tartalmu, élvezetes és tanulmányos olvasmány szerzője Dutkay Pál apát-kanonok, elnök adományát, 300 koronát kapja. — E két utóbbi pályázat feltételei azonosak az elsővel felsoroltakkal.

FŐVÁROS.

(*) **Az élelmiszerárúsító üzem szervezete.** A tanács egyik legutóbbi ülésén foglalkozott a községi élelmiszerárúsító üzem szervezetével és azt a közlélmiszerárúsító ügyosztály javaslatára ideiglenesen meg is állapította. A szervezet szerint a községi élelmiszerárúsító üzem vagyoniilag elkülönített üzem, külön pénztári kezeléssel és számadással, amelyeket kettős könyvvitel szerint vezetnek. Az üzem tisztai személyzetét az üzem vezetője, egyéb alkalmazottait az üzem vezetője alkalmazza és bocsátja el. Az üzem pénzkészleteit a budapesti állatvásárpénztár részvénytársaságnál folyószámlán kell kezelni, az elárúsító üzemek bevételeit pedig a postatakarékpénztárnál nyitandó csekkszámra javára csekklapok útján kell befizetni. Az ideiglenes szervezet intézkedik ezután az utalványkiszárlásról, a pénztári ügykezelésről, a számadásokról és a nyilvántartásokról, majd pedig az üzembizottságról szól, amelyet a tanács az üzem részére megállapít és kiküld. A bizottság intézkedik az üzem vezetése, ellenőrzése, az üzemi szükségletek beszerzése, valamint az árúknak és egyéb üzemi termékeknek értékesítési és eladási ára tekintetében az üzem által biztosított fedezet keretében. Ugyancsak a bizottság állapítja meg az elnökök egyetértőleg az üzem részére szükséges személyzet, illetve a szakmunkások, elárúsítók és napszámások létszámát és illetményeit és megállapítja a szervezeti szabályzat keretében a részletes szolgálati utasításokat és a munkarendet. A bizottság jelöli ki végül a pénztárkezelésre és a pénztári ellenőri teendőkre jogosított tisztai személyzetet. A szervezet értelmében az üzem élén egy üzemvezető áll, aki mellett még egy kereskedelemi ellenőr, egy könyvelő, egy számvizsgáló vesznek részt az üzem vezetésében. Vanak azok kívül tiszték, ott van a gépész, a mester, aki a hus- és kolbászgyártó üzem szakemberi lebonyolítását végzi, továbbá az árukiadók, ártisztek, szak- és segédmunkások, napszámások, végül az üzleti elárúsítók. Ez az ideiglenes szervezet már életbe is lépett.

(*) **Uj elemi iskolai igazgatók.** A tanács több elemi iskolai igazgató chuntya, nyugdíjazása és szabadságolása, valamint új iskolák megnyitása feljárt szeptember elsejével a következő elemi iskolai tanítókat rendelte ki ideiglenes igazgatók gyanánt: Kolbe Antal, Pogány Józsefet, Imrey Árpádot, Juhász Bélát, Bereczk Kornélt, Asztalos Gyulát, Csapó Rezsőt, Boke Mózesit, Szervey Györgyöt, Tass Józsefet, Kovács Miksát, Kolumbán Istvánt, Vadász Vilmost, Balla Bernádot és Lőzsa Vilmost.

(*) **Elutasított felebbezés.** A fővárosi törvényhatóságának közgyűlése tudvalevően felhatalmazta a tanácsot, hogy a fővárosi gázműveknél alkalmazott Bernauer Izidor műszaki igazgatót, Schödl Lipót kereskedelmi igazgatót és Rózsa Károly főtitkárt állásukban véglegesíthesse és nevezettekkel a nyugdíjszerű ellátásukra vonatkozó szerződést megköttesse. A közgyűlésnek ezen határozatát Polónyi Géza bizottsági tag megfölebbezte. A belügyminiszter most a fölebbezést elutasította és jóváhagyta a közgyűlés határozatát. Együttal felhívta a miniszter a fővárost, hogy a gázyári alkalmazottak szolgálati viszonyait és alkalmaztatási feltételeit szabályrendelet megalkotásával mielőbb véglegesen rendezze s a megalkotandó szabályrendeletet hozzá jóváhagyás végett terjessze fel.

(*) **Az árverési csarnok.** Mint ismeretes, annak idején a közlélmiszerárúsító ügyosztály az árverési csarnok ügyében előterjesztést tett, amelyet a közigazdasági bizottság már le is tárgyalt. Most a közigazdasági ügyosztályban újabb előterjesztés készül az árverési csarnok létesítése ügyében. E célból a közigazdasági ügyosztály vezetője, dr. Vita Emil tanácsos széles körben adatgyűjtést indított meg, amely már annyira előrehaladt, hogy az előterjesztés a szeptemberi közgyűlések egyikén előreláthatólag már a törvényhatósági bizottság elé kerül tárgyalás céljából.

(*) **Utcarendezések.** A tanács árlejtést hirdet az I., Roham-utca rendezési, a II., Batthyány-utczának a Fő- és a Hattyu-utczák közé eső szakasza rendezési, a VI., Aradi-utczának a

Teréz-körút és Csengery-utca, továbbá a Vörösmarty-utca és a Felsőerdősor között levő szakaszának burkolási és a VIII. kerületi, papnövelde-alap telkén nyitott, a Práter-utczából kiágazó új utca burkolási munkáira. Az ajánlatok beadási határideje július 29-ének délelőtti 9 órája. Az ajánlatokat az ut- és csatornaépítési ügyosztályba kell beadni, ahol a részletesebb feltételek is megtekinthetők.

TANÜGY.

= Uj egyetemi magántanár. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Pasching Antal okleveles mérnök, kir. felmérési felügyelőnek a budapesti kir. József műegyetemen a földméréstannak „matematikai vetítési módok elmélete és azok szerepe az országos és helyi felmérésekben“ című részéből egyetemi magántanárrá történt kiegészítését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezett ebben a minőségében megerősítette.

= Elöljéptetett tanfelügyelő. A király Papp Sándor veszprémmegyei tanfelügyelőt a VI. fizetési osztályba kinevezte.

= Negyvenéves tanítói jubileum. Arad vármegyében szép ünnepély színhelye volt Erdőhegy község református temploma e hónap 25-én. Ekkor ünnepelte ugyanis Balogh József református tanító a hatóság, helybeli és vidéki papság és tanítóság, továbbá tanítványai és számos tisztelői jelenlétében érdemes munkásságának 40 éves jubileumát. Az üdvözlések után pályatársai és a presbitérium értékes ajándékkal lepték meg. Déliben tiszteletére diszebedet adtak.

= Kinevezések és áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ács Károly trsztenai kir. kath. gimnáziumi r. tanárt a nagyszalontai állami főgimnáziumhoz, Balogh György ceglédi állami főgimnáziumi r. tanárt a szegedi állami főreáliskolához, Csirbesz Dezső petrozsényi állami főgimnáziumi r. tanárt a nagyszalontai állami főgimnáziumhoz, Funk Gusztáv privigyeyi kath. főgimnáziumi r. tanárt a pozsonyszentgyörgyi kath. főgimnáziumhoz, Hegedüs Izidor győri állami főreáliskolai r. tanárt a budapesti V. ker. állami főreáliskolához, Konda László sümegi állami reáliskolai r. tanárt az ungvári állami főreáliskolához, dr. Kovács Gyula temesvári állami főgimnáziumi r. tanárt a budapesti X. ker. köbányai állami főgimnáziumhoz, dr. Papp Dezső szolnoki állami főgimnáziumi r. tanárt a budapesti V. ker. állami főreáliskolához, Póka Gyula makói áll. főgimnáziumi r. tanárt a budapesti VIII. ker. áll. főgimnáziumhoz, Steiner Mór nagyszalontai áll. főgimnáziumi r. tanárt az erzsébetvárosi állami főgimnáziumhoz helyezte át. Thomay Béla pozsonyi ág. hitv. ev. főgimnáziumi helyettes tanárt, ugyanezen főgimnáziumhoz, a fen. áll. szerződésből kifolyólag rendes tanárrá nevezte ki, a Wagner Géza pozsonyi kir. kath. főgimnáziumi r. tanárt a budapesti X. ker. köbányai állami főgimnáziumhoz helyezte át.

= Református építkezési államsegély. A vallás- és közoktatásügyi minisztérium arról értesítette a debreczeni református püspöki hivatalt, hogy a debreczeni református főgimnázium folyamatban levő építkezésére újabb kétszáz ezer korona államsegélyt engedélyez.

= A m. kir. kereskedelmi tanárképző intézet a jövő isk. évre 15 új hallgatót vesz fel. A gimn. reál. vagy felső keresk. isk. érettségi bizonyítványgyal felszerelt kérvényeket szeptember 1-ig kell benyújtani a tanárképző igazgatóságához (Budapest, Muzcum-körút 6. Egyetemi köleszeti kar.). Középiskolai tanári alapvizsgát (magyar, német, math., fizika, földrajz, kémia) tett pályázók előnyben részesülnek. A folyamodók szeptember 7-én mutatkoznak be a tanári kar előtt. A tanárképző hallgatói a felvétel után az egyetem bölcsészeti karára iratkoznak be. Itt folyik a tanárképző minden előadása is. A felvétel korlátozásának előnye az, hogy a hallgatók tanulmányaik befejezése után azonnal tanszékhez jutnak. A tanárképző tájékoztatóját kívánságra ingyen küldi szét az igazgatóság.

= A szeptemberi érettségi vizsgálatok. A budapesti II. kerületi királyi egyetemi katolikus főgimnáziumban folyó évi augusztus hó 31-én tartatnak a javító és pótvizsgálatok, továbbá az I—VIII. osztályú különbözeti vizsgálatok, a magántanulók vizsgálatai pedig szeptember 2-án és 3-án. A javító, pótló, kiegészítő és ismétlő érettségi vizsgálatok az 1912—13. iskolai év szeptember és december hónapban ebben az iskolában lesznek. Az igazgatóság

felhívja mindazokat, akik szeptember hóban javító, pótló, ismétlő vagy kiegészítő érettségi vizsgálatra vagy ezeket megelőzően különbözeti vagy magánvizsgálatra jelentkeznek, hogy erre vonatkozó kérvényeiket a legpontosabban (születési bizonyítvány, összes gimnáziumi bizonyítvány és az eltöltött idő igazolása a beadás napjáig főszerelve legkésőbb szerdájig, e hó 31-ig az igazgatói irodában okvetlenül beadják. A kérvényekhez egy-egy hivatalosan hitelesített arckép is csatolandó; a kérvények, melyek az igazgatóságnak adandók be, dr. Erdődi Béla udvari tanácsos, kir. főigazgatóhoz (I., Somlói. ut 24.) címzendők, 1 koronás bélyeggel látandók el. A jelentkezők semmiféle hivatalos felszólítást ne várjanak, hanem ügyeik iránt állandóan személyesen érdeklődjenek. Az írásbeli érettségi vizsgálat napjai szeptember 5., 6. és 7-én lesznek, a szóbeli vizsgálat szeptember 11-én kezdődik.

BELATINY PEZSGÓ

EGYESÜLETEK.

(—) Orvosok gyűlése. Kolozsvárról jelentik: Az Országos Orvosszövetség kolozsvári fiókjá dr. Szabó Dénes udvari tanácsos elnökle alatt közgyűlést tartott. Az elnök rámutatott az orvosok és munkásbiztosító pénztárak közötti visszás helyzetre. A betegpénztári orvosoknak helytelenül maga a pénztár a fegyelmi hatósága, ami az orvosokra nézve tarthatatlan, mert az előforduló fegyelmi ügyekben laikusok ítélkeznek, erre pedig csak az országos orvosszövetségnek volna joga. Elhatározták, hogy a belügyminiszterhez felírják a kérdés rendezése érdekében. Dr. Veress Ferenc egyetemi tanár, titkár tette meg ezután jelentését, majd megejtették a választásokat, melynek során elnökké ujjlag egyhangulag dr. Szabó Dénes egyetemi tanárt, udvari tanácsost választották, titkárrá Veress Ferenc egyetemi tanárt, a választmány tagjaivá pedig dr. Papp Ernő, dr. Genersich Gusztáv, dr. Mezey Sándor, dr. Konrádi Dániel, dr. Matusofszky Andor, dr. Makara Lajos és dr. Gspann Károly orvosokat.

(—) Magyar kórház Amerikában. Az amerikai magyarság vezetőférfiai a közelmúltban Newyorkban megalakították a Magyar Kórházegyesületet azzal a céllal, hogy az egyesület munkássága révén Newyorkban kórházat építtessen az amerikai magyarság számára. Az újjávilágban élő magyarok százával pusztulnak el évente éppen csak azért, mert az angol ügyvezetéssel bíró kórházakban magukat kellőleg megértetni nem tudják és olyan humánus gyógyintézetek, ahol a magyar szót is megértik, nincsenek. Az amerikai magyarság ezért még soha nemesebb ügy érdekében nem fáradozott és az egyesület reméli, hogy a kórházat sikerülni fog mihamarabb felállítani, amely működésével áldásos tevékenységet fog kifejteni. Az egyesület októberben a Newyork egyik legelőkelőbb művészeti klubjában, a National Arts Clubban nagy vásárt rendez a kórház javára, amelyen az ott élő magyarokon kívül ott lesz majd az amerikai társadalom eliteje is, hogy a vásárnak erkölcsi és anyagi sikerét biztosítsa. Az egyesület vezetősége, amelynek Konta Sándor az elnöke, herceg Jósika Imre, Csukor Mór és Bacsó János az alelnökei, ezután azzal a kéréssel fordul az itthon élő tehetősebb magyar osztályhoz, hogy a nemes cél sikerét előmozdítandó, az egyesületnek a vásáron való előadására ajándékokat küldeni sziveskedjék. Különösen kéri a vezetőség, hogy az ajándékok, amelyek akármilyen eszközök értékeik is lehetőleg karakterisztikusan magyar stílusú holmik: festmények, szobrocskák, iparművészeti tárgyak, himzések, esipkék, edények stb. legyenek, mert ezeknek az amerikaiak nagy kedvelői és így igen jó áron értékesíthetők. Az ajándékokat, amelyeket egytől-egyig nyugtáznak, az egyesület titkárának következő címre kéri küldeni. A. Perényi 243 East 61 st. Street, Newyork. A vásár pénzbeli eredményét az elnökség annak idején a budapesti lapokban fogja közölni.

(—) Bányakongresszus Nagybanán. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület augusztus hó 25-én és következő napjain Nagybanán tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűléssel kapcsolatban az egyesület nagybanányi vidéki osztálya a kerületi kincstári bánya és kohó termékeiből szakkiállítás rendez, amelyet aug. 25-én délután gróf Teleki Géza egyesületi elnök fog megnyitni. A kongresszussal egyidejűleg kirándulásokat is tervbe vette a rendezőség.

KÖZIGAZGATÁS.

Nagyszalonta város kölesöne. Nagyváradról jelentik: Biharvármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek ügyrendi tárgya Nagyszalonta város képviselő-testületének regále kötvények beváltására vonatkozó határozata volt. A község ugyanis, miután a szükséges kétszáz ezer korona kölesönt a nehéz pénzügyi viszonyok miatt nem tudta megszerezni, elhatározta, hogy 417.000 korona értékű regále kötvényeit a visszaváltási jog fentartása mellett négysszáz ezer koronáért átadja az államnak. A közgyűlés a község határozatát vita nélkül jóváhagyta.

A csanádi utak. Makói jelentés szerint a kereskedelmi miniszter utasította Csanádmegye alispánját, hogy az őszszel a katonai nagy hadgyakorlat idejére a vicinális és törvényhatósági utakat javíttassa ki. Minthogy azonban a vármegye e munkálatokra megfelelő költséggel nem rendelkezett, az alispán mára rendkívüli közgyűlést hívott egybe. A közgyűlés az utak kijavítását elrendelte és a 30.000 koronát kitevő költség kiutalványozását kéri a minisztertől.

Budapest székesfőváros I. kerületének előljárósága, mint rendőri büntető bíróság.

1912. kih. 444—445. szám.

Másolat.

A székesfővárosi I. ker. előljáróság, mint elsőfokú rendőri büntető bíróság a megtartott tárgyalás és az illetékesség megállapítása után az 1895. évi XLVI. t.-cz.-be ütköző kihágással terhelt Schön Gergely ügyében következőleg

ítélt:

Schön Gergely, ludaörsi születésű 38 éves r. kath. vallású tejkereskedő, ludaörsi lakos, 10 százalékos vízzel hamisított tej árusítása által elkövetett és az 1895. évi XLVI. t.-cz. 1. pontjába ütköző kihágás miatt a 3. szakasz c) és d) pontja alapján az 1901. évi XX. t.-cz. 23. szakaszában megjelölt eszközök fordítandó 200 K. szóval Kettősszáz korona pénzbüntetéssel, ennek behajthatatlansága esetén pedig 10 napi elzárással bünteti, köteles lévén ezt az összeget és a felmerült 36 K vegyvizsgálati díjat 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett megfizetni. Az elzárás alkalmazása esetén az élelmezési, valamint a netán fölmerülő költségeket a terhelt sajátjából tartozik viselni.

Együttal elrendeli a büntető bíróság, hogy ez az ítélet a terhelt költségén az „Egyetértés“ című napilapban közzététessék.

Megokolás:

A vegyészeti szakvélemény szerint a terheltől talált tej 10 százalékos vízzel hamisítottnak bizonyult. A hamisított kinyomozni nem sikerült, ennél fogva a tej hamisításáért és lefűlőzéseért senkit sem lehet megbüntetni; ellenben meg kellett büntetni a terheltet, mert a leletjegyzőkönyv tanúsága és terhelt saját beismerése szerint is ő árusította a tejet.

A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülményül szolgált, hogy a terhelt alulírott előljáróság hasonló kihágás miatt már megbüntette és épen ezért, a hivatkozott törvényozó 7. szakasza értelmében, ezen ítélet hírlapi közzététele is elrendelendő volt.

Ez ellen az ítélet ellen annak kihirdetésétől számított 15 napon belül ennél a ker. előljáróságnál szóval vagy írásban előterjeszhető felelkezésnek van helye.

Budapest, 1912. évi április hó 30. napján.

Halasz, s. k.
h. ker. előljáró,
mint rendőri büntető bíró.

TÖRVÉNYSZÉK:

§ A május 23-iki tüntetés. A fővárosban május 23-án lefolyt nagyarányú tüntetésnek egész sereg vádlottja van. A rendőrség ugyanis ez alkalommal csapatostul fogdosta össze az embereket, akiket az utcán talált s az ügyészség is csoportokban állította a bíróság elé a vádlottakat. Száznál több volt a vádlottak száma, akiket a rendőrség letartóztatott, a bíróság azonban többeket nyomban szabadlábra helyezett, a vádtanács pedig két héttel ez előtt újabb harminczhat tüntetőt helyezett szabadlábra, úgy hogy közülök ezidőszent már csak huszonötön vannak az ügyészség fogházában. A vádtanács ma Langer táblabíró elnöklésével két csoportban tárgyalta a még letartóztatásban lévő vádlottak ügyét. Az ügyészség ezeket a Btk. 176. szakaszába ütköző magánosok elleni erőszak és a 165. szakaszába ütköző hatóság elleni erőszakkal vádolja. Egrészük ellen a Btk. 434. szakaszába ütköző közveszélyes rongálás miatt is emelt vádat az ügyészség nevezetesen azok ellen, akik a villamoskocsikat rongálták. A tüntetés letartóztatottjait eredetileg lázadással vádolta az ügyészség, de minthogy ez a vád nem állhatott meg, a minősítést a hatóság és magánosok elleni erőszakra kellett mérsékelni. A vádlottak közül kétségkívül a legérdekesebb Törzs Lajos temesvári születésű, feleketnélküli 19 éves joghallgató, aki ellen azt a vádat emelte az ügyészség, hogy vörös kendő lobogtatásával buzdította a munkásságot a magánosok elleni erőszakra. Törzs Lajos július 7-éig volt letartóztatva, ez időtől fogva azonban szabadon van. Molnár Sándor szabósegédet a Btk. 115. szakaszába ütköző testi épség elleni kihágással vádolja az ügyészség, mert az Ovoda-utcában állítólag kétszer rálőtt az öt üldöző rendőrökre és eközben Fehér Erzsébeten csekély sérülést okozott. Ma került a vádtanács elé Simon Imre kocsis, Visnyí Ádám állványozó, Gyenis János padlóburkoló, Vanya Lajos cipész, Borbás Balázs betonmunkás, Krenkó Sándor lakatostanoncz, Krenkó József kocsis, Müller Richárd ácssegéd, Uzsák Ágnes magánzónó, Pölcz Viktorné baromfiárus, Berényi Mária mosónő, Harmos Mihályné mosónő, Varga Mária takarítónő, Győri Béla napszámos, Papir Mór festősegéd, Adorján Mihály lakatos, Ádám Pál kovács, Schilling János kávémérő, Nébl Richárd mázoló. A terheltet dr. László Mór, dr. Baracs Marczel, dr. Besnyő Bernát, dr. Selymes, dr. Balogh, dr. Pongrácz és dr. Ujlaki József védtek. A vádlottak nagy része tagadta a terhükre rótt bűncselekmény elkövetését és azt állították, hogy véletlenül kerültek abba a csoportba, amelyet a rendőrség körülfogott. A vádtanács a vádlottakat *vád alá helyezte*.

§ Pörök Bulyovszky Lilla hagyatéka körül. Az 1900. év december 16-án Grácban elhunyt ünnepezt művész nő hagyatéka körül különféle pörök keletkeztek. A művésznő, aki körülbelül egy millió koronányi vagyon hagyott hátra, általános örökösévé Kolozsvár városát és fiát, Bulyovszky Aladár miniszteri tanácsost tette meg. Kolozsvár városának a hagyatékot azzal a kikötéssel hagyományozta, hogy ott egy lelencházat építsenek. Emiatt is perre került a sor Bulyovszky Aladár és Kolozsvár között, de a felek között egyezség jött létre. A végrendeletnek van még egy másik pontja, amely úgy szól, hogy az ingóságokról fia, Aladár rendelkezik. Ő azokat az ingóságokat, amelyeket meg akar tartani, elviheti, a többi pedig adja el és az abból befolyó összeget Bulyovszky Lilla Szilágyi Géza fővárosi számtiszt két gyermekének, akik neki unokaöccsesei, hagyományozta. Hogy a Szilágyi fiúk részére befolyó pénz biztosítottassék, a végrendelet intézkedett a telekkönyvi betáblázás iránt, amely mindaddig érvényben maradjon, amíg Szilágyi Gézának gyermekei nevében indított pere jogérvényesen eldőlt. Szilágyi Géza még azzal a váddal is fellépett, hogy az ingóságokat Bulyovszky Aladár megdézsmálta és ez irányban a rendőrségnél feljelentést is tett, beszovalgáltatva egyúttal a rendőrségnek azokat az adatokat, amelyek szerinte ezt a megdézsmálást bizonyítják. Az ügyészség nem változtatta a vád képviselőt, mire Szilágyi Géza, mint magánpanaszos vette át a vádat. A törvényszék ennek alapján vizsgálatot rendelt el a Bulyovszky Lillánál huszonhárom éven át alkalmazva volt Gurszky Helén komorna ellen, mint akit Szilágyi

a lopással vádolt. A vádtanács ma dr. ifj. Gergely Ernő védő meghallgatása után helyt adva a benyújtott kifogásoknak, Gurszky ellen a vádat megszüntette, mert megállapították, hogy a Szilágyi által bemutatott nyilatkozatok nem felelnek meg a valóságnak és maguk a nyilatkozat aláírói is igazolták, hogy Szilágyi birta rá őket erre a nyilatkozatadásra. A vádtanács elrendelte, hogy az iratokat az ügyészséghez tegyék át, mert a bemutatott nyilatkozatok alkalmasak a bünvádi eljárásra.

§ Kovács Gyula ügye. Mándi Sándor vizsgálóbíró Kovács Gyula ügyében folytatja a vizsgálatot, amely a közeli hetekben valószínűleg befejezést nyer. A vizsgálóbíró személyesen hallgatja ki a tanukat és bevárja a vidéki megkeresések eredményeit. A védelem csak a vizsgálat befejezése után lesz abban a helyzetben, hogy az iratokba betekinthessen és azután a vizsgálat esetleges kiegészítését indítványozza.

§ A család bankár pöre. Rouenből jelentik: A főlebbviteli bíróság a párisi törvényszéknek Rochette bankár ellen hozott ítéletét két évi fogházzal három évre felemelte.

SPORT:

() Fuchs Jenő Budapesten. Ma délután félkétkor Budapestre érkezett a kardvívás olimpiai világbajnoka, dr. Fuchs Jenő. Már egy órkor kezdtek gyülekezni a keleti pályaudvar előcsarnokában és perronján sportéletünk előkelőségei, hogy a kardvívás kétszeres világbajnokát néltő és imponens fogadtatásban részesítsék. A bécsi gyorsvonat, melyen dr. Fuchs jött, háromnegyed tízkor robogott Királyhida állomásra. A világbajnok üdvözlésének hírére már ott is nagy közönség gyűlt össze a pályaudvaron. Mikor a gyorsvonat megállt és dr. Fuchs a vonatból kiszállt, a fogadtatásra összegyűltek közül előre lépett Balassi János határrendőrségi segédfogalmazó és néhány szóval üdvözölte a világbajnokot, majd egy hatalmas virágcsokrot nyújtott át neki. Ezután Rosner vasúti tisztviselő intézett beszédet dr. Fuchshoz. Komáromban szintén nagy tömeg várta a bécsi gyorsvonatot, mely a világbajnokot hozta. A közönség hatalmas éljenzése közben érkezett az állomásra a vonat, melynek egyik ablakából fejbőlítva köszöntötte meg az ovációt dr. Fuchs. Pontban egy óra harmincz perczkor érkezett dr. Fuchs vonata a Keleti pályaudvarra. A perronon nagyszámu fiatalok, a fővárosi vívó és atlétikai klubok képviselői, sportéletünk összes előkelőségei jelen voltak, hogy méltóan fogadják a magyar világbajnokot. Mikor dr. Fuchs a lupéből kilépett, a jelen voltak dörgő éljenzésekben törtek ki. Satori Ernő, a Fővárosi Vívó klub elnöke dr. Fuchshoz lépett s mikor a tömeg elcsendesült, beszédet intézett a világbajnokhoz. Utána Willoner Zolt üdvözölte dr. Fuchs-t a „Sirály“ evezős egyesület nevében. A beszéd végén újra éljenzésben tört ki a lelkes tömeg, majd vállára kapta a magyar világbajnokot s úgy vitte a Kocsialomáshoz. Dr. Fuchs társával, dr. Gondával kocsiba szállt s lakására hajtatott.

() Las-Torres Béla a síófoki uszóversenyen. A jó kondícióban hazaérkezett Las-Torres Béla meg akarván czífolni a letöréséről terjesztett híreket, klubja, a M. A. K. révén benevezette magát a M. T. K. síófoki uszóversenyének két angol mérföldes versenyé számára. Ilyenformán a különben is érdekes hosszú távolságu verseny nagyot nőtt sportéletünkben. A M. T. K. síófoki versenyére igyekező versenyzők vasárnap reggel a déli vasutól 5 óra 50 perczkor induló vonattal utaznak el. A magukat igazolni tudó versenyzők a pályaudvaron kedvezményes jegyet kapnak Domonkos Páltól, a sportesapat vezetőjétől. E vonathoz külön sportkocsit csatolnak.

() Kereskedelmi alkalmazottak atlétikai viadala. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Sportesportja augusztus hó 11-én, vasárnap délután az Üllői-uti sporttelpen országos atlétikai viadalt rendez a következő sorrenddel: Senior scratch-számok: 1. Száz yardos síkfutás. 2. Negyed angol mérföldes síkfutás. 3. Fél angol mérföldes síkfutás. 4. Egy angol mérföldes síkfutás. 5. 120 yardos gátfutás. 6. Magasugrás. 7. Távolugrás. 8. Discosvetés. — Handicap-számok: 1. 220 yardos síkfutás. 2. 600 méteres síkfutás. 3. Súlydobás. — Junior-számok: 1100 yardos síkfutás. — Staféta-versenyek: 1. Négyezer 100 méteres stafétafutás labdarugók részére, Botfai Hívós Iván vándordíja (védő 1911. BAK). 2. Négyezer 100 méteres stafétafutás. — Feltételek: 1. A verseny a MASz szabályai szerint rendeztetik. 2. Nevezési zárnapp 1912. augusztus hó 4-én. Nevezések és tételek a KAOE címére (VI., Andrássy-ut 67) küldendők. 3. Nevezési díj a scratchversenyszámokra 3 K, a handicap és junior-számokra 2 K, a stafé-

tákra 10 K. Tét nélkül vagy zárlat után érkezett figyelembe nem vétetnek. 4. A nevezések elfogadása felett a KAOE sportbizottsága dönt. 5. A versenyen csak a MASz által a nevezési zárónapig igazolt athléták vehetnek részt. A négyezer 100 méteres stafétafutásban labdarugók részére csak a MASz és MLSz által igazolt oly labdarugók vehetnek részt, akik egyesületük labdarugó-csapatában bajnoki, vagy díjmérkőzésben részt vettek. 6. A Botfai Hívós Iván-vándordíj 3 sorrendi vagy 5 sorrenden kívüli győzelem után megy a győztes egyesület végleges tulajdonába. 7. Díjazás: A győztes a scratch-számokban tiszteletdíjat, a második a KAOE ezüst, a harmadik a KAOE bronzérmét nyeri. A többi számokban a győztes a KAOE nagy ezüst, második a KAOE kis ezüst, a harmadik a KAOE kis bronzérmét nyeri. A díjak az indulók számára való tekintet nélkül kiadatnak. Tíz induló esetén a negyedik is bronzérmét nyer. 8. Nevezni csak a MASz hivatalos nyomtatványán lehet. 9. A stafétafutásban a váltás botadással történik.

() Köttingbrunni versenyek. Nagyobb díjazású futam holnap ninosen, mindamellert elég kellemes sportra van kilátás. A Wittmansdorfi díj kelti a legnagyobb érdeklődést a futamok közt, mert alkalmasint startolni fog benne a Szent István-díj favoritja: Bartek. Természetesen a Matchbox-mént illeti az első esély, de hogy magasan kiemelkedne ellenfelei közül, nem mondhatnánk, mert Csecse-babá-ban könnyen leverőre találhat, sőt Adams is elég veszélyesnek látszik haderőt vonultat fel Ingeborg, Auwinkol, Sophienalpe és Alpenveilchen-ben. A Schlosspark-han dicap főképp népes mezőnyével fogja a figyelmet felkelteni. Az 1000 méteres konkurrencziában eléggé kiegyenlített esélyvel pályázik a kötelezettek túlyomó része. Pesztonka most oly előnyös sulyhoz jutott, hogy meg kell yernie a versenyt Pretznerrel nyergében. Jók azonban Pell-mell, Nem és Bella donna is. A Két évesek versenyé egyelőre csak párharcznak ígérkezik Quenelle és Primiissima között, mert ugy Admello, mint Wuscherl távol maradnak a verseny startjától. Megemlítjük még a Wechselt díj-at is. A handicapjellegű gátversenyben urlovasok szállnak nyeregbe. Beggar, Türelem és Samuela várható frontban, de ha Plutokrat új metierjében otthonosan mozog, az első chance ott neki adjuk. Jelöltjeink:

- I. Marta—Baltazzi-ist.
- II. Szélmalom—Mautner-ist.
- III. Csecse-baba—Bartek
- IV. Quenelle
- V. Pesztonka—Bella donna
- VI. Beggar—Plutokrat
- VII. Napagedl—Bodesco-ist.

() Badenben ma ismét eltévesztették egy-két versenyben a célt a favoritok s csak azután kezdték rendesen ügetni, ha már valamelyik outsider megnyerte a versenyt. Miskor talán szenzációszámba ment volna az a kvóta, amelyet tegnap ismét fizettek Badenben, azonban most már ezt lassankint megszojúk, legalább a hajtó urak azon igyekeznek, hogy a publikum ebbe is beleszojjon s ezért minél gyakrabban csinálnak ilyen nagy kvótás versenyeket. Tíz koronára ezerkétszáz korona volt az osztalék ugyanis Nord Express győzelmére, de hogy ne legyen olyan hirtelen nagy az ugrás a favoritgyőzelem kvótájától, volt tízre százhusz és hatvanöt korona is.

Nyilttér.

Érvényben lévő törvények nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

72-54.

Budapesti Autóipari R.-T.

Béautói

ÉJJEL - NAPPAL.

Garage. Javitó műhely.

72-54.

KÖZGAZDASÁG.

A járadékpiacz. A járadékok állandó árfolyamhanyatlásában tegnap fordulat állott be. A londoni tőzsdén a konzol valamivel megjavította árfolyamát és 74%-on zárult. A javulás oka Asquith miniszterelnök nyilatkozata a német-angol viszonyról. A bécsi tőzsdén sem volt olyan erős az árfolyamhanyatlás, mint a hét első napjain. A blokkjáradék 5 fillérrel hanyatlott. Az osztrák koronajáradék legalacsonyabb árfolyama június végén 86 korona 90 fillér volt, úgy hogy a mai kurzus 20 fillérrel magasabb, mint az eddigi legalacsonyabb jegyzés. Az osztrák járadék áresésével szemben a német járadék ára változatlan. A folytonos fegyverkezési hírek nem kedveznek a járadék árfolyam alakulásának s amíg a fegyverkezési örület nem szűnik, addig a járadékpiacra kedvezőbb aligha lesz a hangulat. A négyszázalékos magyar koronajáradék kurzusa nálunk sem változott ma. Minimális kereslet hatása alatt megtartotta 87.10 koronás árfolyamát. Egyébként a négy százalékos hazmatózási magyar papírosok között Budapest székesfővárosi közszégi kötvényei állanak a legalacsonyabb kurzuson, amennyiben ma reggel 87 koronán zárultak. Ennek a papírnak a tiszta kamathozadéka ma 4.6 százalék, tehát a legkedvezőbb befektetési papírosnak mondható.

A Hungária Aradi Pamutgyár R.T. üzemkibővítése. Az aradi Hungária Pamutgyár rövid két éves fennállása óta úriási módon megnövekedett. A gyár kezdetben 20.000 gyűrűs-orsós-fonóval és 300 automatikus szövőszékkel volt felszerelve és 300 munkást foglalkoztatott. Most a cég telepét 10.000 fonó orsóval nagyobbítja és munkásai számára munkáslakóházakat épít, összesen 1.520.000 koronát fektetve be. Ezzel a gyár beruházásai 3.920.000 K-ra, a foglalkoztatandó munkások száma pedig 600-ra emelkedett.

A jegybank új fiókja. A múlt évben törvényerőre emelkedett a bankszabadalom meghosszabbításáról szóló törvény értelmében az Osztrák-Magyar Bank Magyarországon tíz új bankfiókot állít föl. Az egyik új bankfiókot *Sátoraljaújtelep* kapja, ahol a bank palotájának építését most kezdték meg.

A cservenkai cukorgyár. Báró Schossberger Rezső már napok óta Cservenkán tartózkodik, hogy a cservenkai cukorgyár létesítése körül megtartsa a legutolsó tárgyalásokat. Ezek a tárgyalások különben is csak a gyár, illetve a gyári épületek felépítésére vonatkoznak. A gyár alaptőkéje hat és fél millió korona.

Run a Paksi Takarékpénztár ellen. A vidéki bankbukások sorozata ismét szaporodott. Egy negyvenkét év óta fennálló vidéki bank, a Paksi Takarékpénztár ellen betevői ma runt intéztek. A takarékpénztár volt vezérigazgatójáról, aki a napokban hunyt el, azt a hirt terjesztették, hogy egy 300.000 koronás kölcsönt engedélyezett az igazgatóság előzetes megkérdezése nélkül. Az igazgatóság azonnal hozálátott a könyvek rováncolásához s a betevőknek kijelentette, hogy nyolcz napon belül fölláttatják a bank státusát s a betétek visszafizetésére vonatkozólag nyilatkozni fognak. Az intézet különben 1868. évben alakult 120.000 korona alaptőkével. Jelenleg a betétei is megütik az alaptőke nagyságát. Évek óta 15 százalékos osztalékot fizet s így a 200 koronás névértékű részvények mai árfolyamértéke 600 korona. Az intézetnek egymillió koronán fölüli van a takarékbetétje s majdnem ugyanannyi a váltótárazója. Visszleszámítási hívtelt nem vett igénybe a bank, mert még a saját és a rubizott tőkéket sem fektette teljesen váltó- és záloghitelbe. A bank áruüzettel is foglalkozott, de ebből csak jelentéktelen forgalmat ért el. *Rabinek Pál*, a Paksvidéki Takarékpénztár vezérigazgatója — mint értesülünk — a betevők előtt kijelentette, hogy intézete mindent elkövet arra, hogy a betevőket károsodás ne érje.

A debreczeni—nánási vasut meghosszabbítása. A debreczeni—hajdunánási vasut nánási—polgár—miskolczi meghosszabbításának előmunkálatai serényen haladnak. Most az érdekelt városok és községek kezdik a törzsrészvény hozzájárulás ügyét tárgyalni. Így Hajdunánás városa a napokban tartott közgyűlésén foglalkozott a vasútépítés ügyével és 500.000 korona törzsrészvény hozzájárulást szavazott meg.

Az államvasutak talpfái. A magyar királyi államvasutak által ez évi augusztus 6-ikára hirdett talpfaarlejtés föltételei azt a kikötést tartalmazták, hogy az álgesztes bükkfalpfát az átvételről teljesen kizárják. Ezt az intézkedést a fatermelő érdekelték magukra nézve sérelmesnek találták és az érdekelték a Magyar Fatermelők és Faiparosok Országos Egyesülete útján sürgős előterjesztést tettek ebben az ügyben a kereskedelemügyi miniszternek. Az előterjesztés folytán a kereskedelemügyi miniszter rendelkezéssel intézkedett, hogy az ez évi augusztus 6-iki talpfaarlejtés az 1911. évi árlejtés föltételei értelmében tartassék meg, amely a fatermelők által sérelmezett minőségi kikötést nem tartalmazza. A kereskedelemügyi miniszternek gyors intézkedése az érdekelték körében általános megnyugvást keltett.

A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége őszi programja. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége őszi programját most tette közzé a Szövetség igazgatósága. E megszabású és sokoldalú munkaterv első sorban egy vámpolitikai akcióval kezdődik, melynek czélja annak megállapítása, hogy mi az oka *kereskedelmi mérlegünk passzivitásának*. Az akció első légy előadó előterjesztése kerül a következő sorrendben: dr. Gratz Gusztáv ügyvezető-igazgató: a kereskedelmi mérleg passzivitásának statisztikai bemutatása; dr. Pirkner János ny. miniszteri tanácsos, orsz. képviselő: a kereskedelmi mérleg passzivitásának mezőgazdasági szempontjai; dr. Fenyő Miksa titkár: az ipari mérleg passzivitása; dr. Fellner Frigyes egyetemi m. tanár, az Agrár bank igazgatója: a fizetési mérleg passzivitása. Az egyes előadásokat az érdekelt gyárosok szakszerű hozzászólásai követik. Az új adótörvények életbeléptetése folytán a Szövetség tagjai számára október 1-én nyitja meg adó-irodáját, melynek czéljaira a Szövetség helyiségei kibővítettek. Együttal a Szövetség tagjai számára egy adókatét becsát ki, melyben a gyáriparosokat érintő adótevék pontosan és szakszerűen felsorolvaik. Az adókatét dr. Hegedűs Loránt alelnök vezetésével dr. Klug Emil ügyvéd és dr. Kulmann Lajos pénzügyi titkár állítják össze s a Szövetség tagjai között fog az szétosztatni. Amennyiben az őszszel a választójog törvényjavaslata benyújtotték, a Szövetség folytatni kívánja akcióját az ipari munkásság szavazati joga és az összeférhetlenségi törvény megváltoztatása érdekében. Folytatja továbbá a Szövetség szervezkedését a magyar gyáripár vámpolitikai központjának kiépítése ügyében.

Uj motorgyár. Meglehetősen elhanyagolt motortiparunk fejlődésére nagy külfatással lesz bizonyra a Ganz és Tarsa Danubius Vasöntő, Gép, Waggon és Hajógyár Rt.-nak az az elhatározása, hogy külföldi motorgyártó üzemet létesít. Ismerve a Ganz kiváló mérnökrárdáját, biztosra vehetjük, hogy végre egy modern motortipusa lesz Magyarországnak is, ami különösen az automobilizmus és az aviatika szempontjából is igen nagyjelentőségű dolog.

Az osztrák osztályorsjáték. Az osztrák osztályorsjáték bevezetésére vonatkozó tanulmányok annyira előrehaladtak, hogy már a sorsolási tervök összeállításával foglalkoznak. Jóllehet az osztrák kormány még nem tudja, mikor léptetheti életbe az osztályorsjátékot. Ősz előtt nem kerül a javaslat a képviselőház elé, mert a képviselőház bizottsága kimondta, hogy magánújság nem árusíthatják az osztályorsjátékot. Emiatt kettős számítást kell végezni. Az egyik, amely kizárólag az állami elárúsításra, a másik a magánelárúsítók részvételével történendő elárúsításra vonatkozik.

Nagy erdőeladás Erdélyben. A Bély Ákos, Kálmán, Tivadar, valamint Mikos Zsigmond és Mikos Kelemen grófok és gróf Nemes Jánosné együttes 16.700 katasztrális holdnyi területi erdőeladjukat a napokban megvásárolta egy Kolozs-

vártt székely faipari részvénytársaság. Az erdők üzembe vételét lehetővé teszi majd egy új vasut, amelyet őszszel nyitnak meg és az erdőhöz igen közel esik.

Részvénytársaság a földgáz kihasználására. A városi és vármegyei érdekeltségek értekezletet tartottak, amelyen egyhangulag megalakították a Tordai Földgáz Részvénytársaságot. Megállapították az érdekelt gyárak, vállalatok, valamint Torda város napi gázszükségletének előjegyzéseit. A részvényjegyzés határideje e hó utolsó napja.

A Fairbanks gyár új telepe. A Fairbanks Mérleg- és Gőpgyár Rt. elhatározta, hogy új gyártelepét, melynek telkét már régebben megszerezte, a jövő tavasszal építi meg.

Országos sörárpavásár Miskolczen. A Borsod-megyei Gazdasági Egyesület az OMGE, az Abauj-torna-, Gömörkishont-, Heves-, Jásznagykunszolonok- és Zemplénmegyei Gazdasági Egyesület, a Miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével karöltve augusztus 22-én (csütörtökön) Miskolczen, a megyeház nagytermében tartja meg XV. országos sörárpavásárját. Minden eladást a vásáron a rendező bizottság ellenőriz s az eladások a vásárhelyiségben kiállított minták és bejelentési ívek alapján fognak történni. Üzletszabályzatot és bejelentési íveket a Borsod-megyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala künd.

A szerb marhahus-export. Zimonyból jelentik: A marhahusexport Magyarországra ebben a hónapban szokatlan mértéket öltött. Naponként 2—6 vagon első minőségű vágott husszállítmányt indítanak a budapesti vásárosarnokba. Július 1-től 25-ig naponként átlag négy kocsiakománny robogott Budapest felé. Az előző hónapokban és július első felében az áru elég jó kelendőségnek örvendett, azonban mintegy két hét óta igen sok a kellemetlenségük a husszállítóknak, mert a budapesti mézárosok arra való hivatkozással, hogy Romániából hasonló mennyiségű elsőrendű vágott marhahus érkezik Budapestre, mód nélkül leszorították az árakat és ma már métermázsánként 140 korona is alig érhető el elsőrangú marhahusért Budapesten. Ha az árak még folytatólag is esőkkenek, úgy az itteni kereskedők kénytelenek lesznek a husszállítmányt Budapestre beszüntetni. E hó 25-én újabb hat kocsiakománny vágott marhahus ment Budapestre.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegylet folyó hó 25. kelettel a következő fizetéképtelenségeket közli: Batori A. Emil Budapest, VI., Hajós-utca 16.; — Károlyi Sándor Losonc; — Kohn József Zágráb.

A gazdasági tudósítók jutalma. A földmivélsügyi miniszter a folyó évben kiválóan szorgalmas gazdasági tudósítók működését nemcsak azzal ismerte el, hogy mint eddig, köszönetét nyilvánította nekik, hanem ezen erkölcsi elismerésen kívül még jutalmazásokban is részesítette őket. A 25 elismerő oklevélen és 74 elismerő leiraton kívül 99 tenyészállatot, 18 gazdasági eszközt és 42 műtárgyat, valamint több szakkönyvet osztott ki a miniszter a gazdasági tudósítók között. Ezen jutalmazással a földmivélsügyi kormány azt kívánja elérni, hogy a tudósítók szolgálataikért némi anyagi ellenszolgáltatásban is részesüljenek.

Gazdatisztek névjegyzéke. A gazdatiszti törvény végrehajtása cím alatt a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete tudósítást tettetett közzé, amelyben az az országos egyesület a többek közt azt állítja, hogy a törvényhatóságok kötelesek volna a gazdatiszti cím viselésére jogosítottak névjegyzékét vele közölni. A Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületének vezetősége tiltakozik ez állítás ellen, mert valótlan, hogy ily tartalmu miniszteri rendelet léteznék és valótlan, hogy a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Egyesülete bármely hatóság által feljogosított volna a magyar gazdatisztek országos névjegyzékének hivatalos vezetősére.

Felolós szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:
Magyar Újságkiadó Vállalat.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza
Kis üveg 40 fillér
Nagy üveg 60 fillér

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE
Gabonátőzsde.

Budapest, július 26.

A készáru piacra ma csendes volt az irányzat. Bőséges kínálattal szemben a málmok elég jó vételkedvet mutattak, de jobb árak fizetésére sem voltak hajlandók. Mivel azonban az árubirtokosok nem voltak ráteremtettek, így is élénk forgalom fejlődött ki, amelynek a folyamán mintegy 30.000 q buza kelt el, változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 12 37 és fél korona volt 81 kilós tiszavidéki búzáért, a legolcsóbb pedig 11.45 korona 75 kilós bácskai új-buzáért. Egyéb gabonafajták közül a rozs csendes, a zab szilárd, a tengeri 5 fillérrel drágább. A határidőpiacra a tegnapi zárathoz viszonyítva, végeredményképen ma az októberi buza 1 fillérrel, az áprilisi buza 2 fillérrel, az októberi rozs 3 fillérrel, az októberi zab 4 fillérrel javult, az új-tengeri 1 fillérrel, a júliusi tengeri 10 fillérrel gyöngült.

Kötött:

Ó-buza. Tiszavidéki: 1500 q 81 k 24.75 K, 400 q 81 k 24.70 K, 200 q 81 k 24.70 K, 200 q 80.5 k 24.70 K, 200 q 80 k 24.70 K, 320 q 79 k 24. K, 100 q 79 k 24.30 K, 3000 q 81 k 24.30 korona.

Pestvidéki: 100 q 80 k 24.10 K.
Szentlőrinci: 2000 q 78 k 24.40 K.
Bácskai: 100 q 78 k 24.30 K.

Új buza. Tiszavidéki: 100 q 80.5 k 23.80 K, 100 q 80 k 23.90 K, 100 q 79.5 k 23.80 K, 100 q 79.5 k 79.5 k 23.80 K, 500 q 79.5 k 23.80 K, 350 q 79.5 k 23.70 K, 350 q 79 g 24.10 K, 100 q 77 k 24. K, 1200 q 78 k 23.90 K.

Felsőtisza: 2000 q 81 k 23.80 K, 2000 q 80 k 24.20 K, 2000 q 80 k 23.70 K, 100 q 79.5 k 23.70 K, 200 q 79 k 23.60 K.

Fejérmegyei: 500 q 80 k 23.55 K.
Pestvidéki: 500 q 81 k 23.90 K, 500 q 81 k 23.90 K, 1000 q 81 k 23.70 K, 200 q 80.5 k 23.70 K, 100 q 80 k 23.80 K, 100 q 80 q 23.90 K, 200 q 79 k 23.90 K, 1000 q 81 k 23.90 K, 100 q 79.5 k 23.60 K, 200 q 79 k 23.80 K, 150 q 79 k 23.60 K, 100 q 79 k 23.50 K, 100 q 79 k 23.60 K, 200 q 79 k 23.70 K, 100 q 79 k 23.70 K, 200 q 78 k 23.40 K, 200 q 78 k 23. K.

Bánsági: 1700 q 78 k 23.40 K.
Bácskai: 100 q 75 k 22.90 K, 100 q 75 k 22.90 K.

Új rozs: 1000 q 18.50 K, 600 q 18.50 K, 350 q 18.50 K, 100 q 18.45 K, 100 q 18.40 K, 100 p 18.45 K.

Ó-zab: 100 q 22.30 K, 100 q 22.60 K.
Új zab: 200 q 19.90 K.
Tengeri: 200 q 18.25 K, 200 q 18.20 K.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a követ-

kező volt:	kg	ára 100 kg.	kg	ára 100 kg.
Buza				
Tiszavidéki	75	23.85	79	23.85-24.10
"	76	24.15	80	24.15-24.40
"	77	24.25	81	24.25-24.50
"	78	23.65-23.95	82	23.65-23.95
Tiszavidéki új	75	23.40	79	23.40-23.65
"	76	23.45	80	23.45-23.75
"	77	23.55	81	23.55-23.85
"	78	23.30-24.55	82	23.30-24.55
Fejérmegyei	75	23.75	79	23.75-23.85
"	76	23.85	80	23.85-24.15
"	77	24.05	81	24.05-24.25
"	78	23.65-23.75	82	23.65-23.75
Fejérmegyei új	75	23.25	79	23.25-23.50
"	76	23.35	80	23.35-23.55
"	77	23.45	81	23.45-23.65
"	78	23.15-23.40	82	23.15-23.40
Festvidéki	75	23.75	79	23.75-23.95
"	76	23.95	80	23.95-24.15
"	77	24.15	81	24.15-24.25
"	78	23.60-23.85	82	23.60-23.85
Pestvidéki új	75	23.30	79	23.30-23.55
"	76	23.35	80	23.35-23.55
"	77	23.45	81	23.45-23.75
"	78	23.20-23.45	82	23.20-23.45
Bánsági új	75	23.80	79	23.80-24.15
"	76	24.05	80	24.05-24.35
"	77	24.15	81	24.15-24.25
"	78	23.65-23.85	82	23.65-23.85
Bácskai új	75	23.90	79	23.90-24.20
"	76	24.15	80	24.15-24.35
"	77	24.25	81	24.25-24.55
"	78	23.65-24.15	82	23.65-24.15
Rozs I. rendű új		18.80		18.80-19.10
középmínőségű új		18.80		18.80-18.80
Arpa takarmány I. rendű				
II.				
Zab I. rendű		22.20		22.20-22.50
II.		21.60		21.60-21.80
Tengeri belföldi új		17.90		17.90-18.10

A határidőpiacra köttetett:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint) 1912-re.

Buza 1913 áprilisra	11.80-79-82-78
Buza októberre	11.40-50-44
Rozs októberre	9.32-32-35-32
Zab októberre	9.38-39
Tengeri 1913 májusra	7.36-35-33-33
Tengeri júliusra	9.15-16-02
Tengeri augusztusra	8.78-84-79
Tengeri szept. 0.	
Káposztarepeze	

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1912. áprilisra	11.80-11.81
Buza októberre	11.47-11.48
Rozs októberre	9.34-9.35
Zab októberre	9.41-9.42
Tengeri 1913. májusra	7.39-7.40
Tengeri júliusra	9.02-9.03
Tengeri augusztusra	8.82-8.83
Tengeri szeptemberre	
Káposztarepeze augusztusra	

Budapesti gabonaforgalom:

1912. július 24-től 1912. július 25-ig.

	Érkezett	Elszállított
Buza	17309	—
Rozs	2455	—
Arpa	1738	—

Zab	1092	800
Tengeri	—	2280
Liszt	—	16039
Korpa	—	4595

Értéktőzsde.

Nagyfokú tartózkodás jellemezte ma is az értéktőzsdét. A török események ellensúlyozták a piac kedvező diszpozícióját, amely amugy is az ultimóhalasztás közelsége miatt a gyengéssé hajlott. A nemzetközi, ugyszintén a helyi értékek ára lemorzsolódott és kedvezőtlenül zárult. A készáru piacra a temesvári szesz 10 koronával emelkedett; a koronajáradék 10 fillérrel hanyatlott. A déli tőzsde lefolyása keveset különbözött a délelőtől. A spekuláció újabb impulzus hiányában csak elvélte kötött új üzletet és inkább realizálta engagementjeit. Az árnívó 1-2 koronával olesőbbodott, a zárlat gyöngé volt. A temesvári szeszrészvény árából elővételi jog fejében 16 koronát levontak. A többi igen keveset változott.

Az előtőzsdén köttetett: Osztrák hitel 650-650.50, Magyar hitel 852.50-854.25, Magyar koronajáradék 87.15-87.20, Lezámitolóbank 551.50-553, Rimamurányi 763, Államvasút 711.50-712.50, Magyar Bank 662-662.50, Agrárbank 527, Salgótarjáni 759-760, Adria 576-860.

A déli tőzsdén köttetett: Osztrák hitel 649.75-650, Magyar hitel 852-853.75, Magyar koronajáradék 87.15-87.25, Lezámitolóbank 551-552, Jelzálogbank 463-463.50, Rimamurányi 762.75-763, Városlátogatás 409.75-410, Közúti vasút 763.50-764.50, Magyar bank 661.75-662.25, Agrárbank 527, Kereskedelmi bank 4020, Viktória-gőzmalom 790, Temesvári szesz 506-573.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, július 26. (Magyar értékek zárata), 4 száza élko arany-járadék 108.05 Tiszal és szegedi kölcsön sorsjegy — Magyar hitelbank részvény 853.25 Magyar lezámitoló és váltó részvény 550. — Rima murányi 763.25, Magyar czukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 87.15, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —, Magy. nyereim-kölc. sorsjegy —, Kassa-Oderbergi Vasútrészv. — Magyar jelzálogbank —, Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, július 26. (Osztrák értékek zárata), 4.2 száza lékos papír-járadék 87.10, 4 százalékos osztrák arany járadék 113,— 1860-as sorsjegy —, Osztrák hitel sorsjegy —, Angol osztrák bankrészvény 333.75 Bécsi Bankverein 534.75 Osztrák-magyar bank 2086. Déli vasút 97.25 Dunagőzhajózási r.-t. 1276. Dohány részv. 335.— Cs. k. arany (vert) 11.38. Német bankv. 117.38 Osztr. Lloyd 565.— 4.2 szaz. ezüst jár. 87.10— 90.15 Osztr. koronajáradék 87.10, 1864-es sorsj. — Osztrák hitelintézeti részvény 639.75 Union-Bank 617.— Osztrák Ländlerbank 533.25 Osztrák-magyar államvasút 712.— Elbevölgyi vasút —, Alpeisi részvény 986.50 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 241,10 Lipótkohó 812.— Török sorsjegy 240.—

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 26. (Értéktőzsde.) A tőzsde kedvezően ítélte meg Asquith miniszterelnök tegnapi alsóházi nyilatkozatait és a törökországi hírek sem igen hatottak. Az alapirányzat szilárd.

ÉKSZER, EZÜST, ÓRA

Eredeti szabott gyári árak

gyári áron beszerezhető, készpénz és angol-rendszerű részletfizetésre is.

Eredeti szabott gyári árak

SÁRGA JÁNOS

csász. és kir. udvari szállító, ékszerész és műtövisnél

BUDAPEST
IV. ker., Kigyló-tér 5. szám.

KOLOZSVÁR
Mátyás Király-tér 13. szám.

Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Képes arjegyzék ingyen és bérmentve. * Vidékre készséggel küldök választékot.

volt. Bányaeértékek túlnyomórészt magasabban jegezték és gőzhajórszvények is Lloyd-részvények favorizálásával többnyire szilárdabbak voltak, csak Hanza-részvények voltak kitéve nagyobb ingadozásoknak és végl 26 százalékos veszteséget szenvedtek. Bankrészvények esőndes irányzatuk voltak, az orosz papirokat alacsonyabban jegyezték. Zárlat felé a Hanza-részvények erős mozgalmat a tőzsdéi köröknek majdnem egész érdeklődését vette igénybe, úgy, hogy a többi értéknemekben az üzleti tevékenység csekély mértékre szorított lemorzsolódó árfolyamok mellett. Zárlat egyetlen. Napi pénz 2 1/2 százalék és alább. magánkamatláb 3 3/4 százalék.

Berlin, július 26. Zárlat. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyezték: 4 2 százalékos papírráradék — 4 százalékos osztrák aranyráradék 96,20 osztr. hitelrészvény 203,20 Déli vasút 18,30 orosz bankjegyek 216,40, 4 százalékos új orosz kölesön 90,80, Discontó Commandit 185,60, Dinamitruszt 178,50, Harpeni 186,90. Unifikált török járadék 89,30, 4,2 százalékos ezüstjár. 87,60. 4 százalékos magyar aranyráradék 90,40, Magya koronaráradék — Osztrák-magyar államvasut — Bécsi váltóár 848,75 Olasz járadék — Alt. villamos sági Edison 267,50 Gelsenkircheni 131,90, Laurakohó 173,10.

Frankfurt, július 26. Zárlat. 4 2/3 papírráradék 90,25. 4 száz-os osztr. ar-jár. 96.— Magy. ar-jár. 90,55 Osztr. hitelint. részv. 203,62 Osztrák-magyar államvasut 152,50 Északnyugati vasut — Bustleli radi vasut — Londoni váltóár 204,57, Bécsi Bank verein 134,10 Villamos részvény — 3 százaléko magyar aranykölesön 73,50, 4,2 százalékos ezüstjárdék 90,45. Osztrák koronaráradék 87,50, Magyar koronaráradék 87,25 Osztrák-magyar bank 149.— Déli vasut részvény — Elbavölgyi vasut — Bécsi váltóár 849,25, Párisi váltóár 811,16, Union bankrészv. —

Hamburg, július 26. (Zárlat.) 4,2 százalékos ezüst járadék 90,90, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 18,45 4 százalékos aranyráradék 96.— Osztrák hitelrészvény 203,50. Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék —, 4 százalékos Magyar aranyráradék —

London, július 26. Angol consol 74 1/4.

Páris, július 26. (Zárlat.) 3 százalékos francia járadék 92,10. Osztr. aranyráradék 97,40 Magyar arany járadék 91,65, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 502.— 3 3/4 százalékos Olasz járadék 97,07 Déli vasuti elsőbbségi kötv. 262.—, 5 százalékos marokkói járadék 525.— 4 százalékos 1890. román köles 97,30 4 százalékos amort. románjár. 92,75 —, 5 százalékos orosz járadék — 4 és fél százalékos 1909. orosz

járadék 99,60, 4 százalékos spanyol jár. 93,50 4 százalékos unifikált török jár. 90,40 Török sorsjegy — Török dohányrészvény 356.— Osztrák földhitelintézet 1849. Osztrák Länderbank 573.— Magyar jelzálog bank —, Banque de Paris 17,02, Banque Ottomane 665.—, Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut —, Hartman gépgyár 814.— Rio Tinto 19,90, Suererie d'Egypte 83.—, Tula 999.— Urinkányi köszén 168.— Chartered 34,50, De Beers 488,50 East Rand 74,50, Jagersfontein 151,50 Trans. Land Compan 87,50 Váltó Amsterdamra (rövid) 209,12, Váltó német piacokra (rövid) 123,25, Váltó Bécsre (rövid) 104,68 Váltó Belgiumra (rövid) 3/8 Olasz arany váltó (rövid) 1. Váltó Svájcra (rövid) 1/10 Csekk Londonra 252,55 Magánkamatláb 2 5/8

Üzleti tudósítások.

Buzakorpa.

Table with 2 columns: Item description and price range. Includes Finom korpa azonnali szállításra, Durva korpa azonnali szállításra, etc.

Zsiradékok.

Table with 2 columns: Item description and price range. Includes Disznózsír budapesti, Szalonna, Városi 3 drbos, etc.

Kőbányai sertésvásár.

Július 26. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli súlyban) 154—156 fillér, Fialat közép (páronkint 251—320 klg.-ig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronkint 240—280 klg.) 170—172 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi július 24. napján volt készlet 36707 drb. — 1912. július 25-én felhajtott 305 drb. — 1912. július 25-én elszállított 378 drb. — 1912. július 26. napjára maradt készletben 36634 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: esőndes.

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székessővárosi állatvásár és községvidék igazgatóságától. 1912. július 26.) Előző napi eladatlán maradvány 360 drb sertés, 15 drb süldő. Mai felhajtás (egynegyed 4-ig) 1284 drb sertés, 80 drb süldő. Összesen 1644 drb sertés, 95 drb süldő. Eladtott 1437 drb

sertés, 57 drb süldő. Mai maradvány 707 drb sertés, 88 drb süldő.

Arjegyzés. Zsirsertés. Öreg I. rendű 350 klg. felüli ételsúlylevonással 148—150 fillér. Öreg II. rendű 280—350 klg. ételsúlylevonással 134—139 fillér. Fialat nehé 300 klg. felüli ételsúlylevonással 148—166 fillér. Fialat közép 220—300 klg.-ig ételsúlylevonással 152—172 fillér. Fialat könnyű 120 klg.-ig ételsúlylevonással 153—180 fillér. Hussertés nehé 300 klg. felüli ételsúlylevonással 140—147 fillér. Hussertés könnyű 140—300 klg.-ig ételsúlylevonással 168—180 fillér. Süldő 50 klg.-ig belföldi ételsúlyban 120—124 fillér. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok.

Budapesti szurómarhavásár.

1912. Július 26. Felhajtott: 881 drb 6/6 borju. Arjegyzések: Elsőrendű 6/6 borjukért 104—112 fillérig, kivételesen 114—124 fillér, középmínőségű 6/6 borjukért 90—100 fillérig kilogrammonként (levonás nélkül).

Az irányzat élénk volt, az árak 4—6 fillérrel kgr.-kint emelkedtek.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for dates (July 25, July 26) and locations (Inn, Dunna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Kraszna, Latorca, Laborcz, Ung). It lists various locations and their corresponding water levels in meters.

Main financial table titled 'Budapesti értéktőzsde'. It contains multiple columns for different categories of securities and assets, including 'Allamadósság', 'Záloglevelek, elsőbbségek', 'Bankok', 'Takarékpénztárak', 'Biztosító társaságok', 'Gőzmalomok', 'Iparvállalatok', 'Sorsjegyek', and 'Közlekedési vállalatok'. Each entry includes a description, price in Pénz and Áru, and other financial details.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szomorú mezőkön.

Ködös mezőkön egykedvű zajjal
Megy az utolsó lomha vonat...
Néha sötét ház marad mögötte,
Szikra hull a fülke ablaka alatt,

Ködös mezőkön megyünk keresztül...
Az asszonyom két szép szeme bús,
Nézem halovány arcza beszédét,
A szeme, a leike egyre szomorúbb.

Állok előtte bus megadással.
Lábam szoritva térde remeg.
Egy szót akarna, egyetlen egy szót,
Ideges az ajka; sirna, de nevet

Érzi-e vajjon, tudom, mit kíván,
Talán szán is, és megvet, de szeret.
Én nem tudok szólni. Nyomorult, rongy éjjel,
Lábamat szoritva a térde remeg.

Minek ámitanám. Vagy mért mondjak mindent.
Minek mondjam meg, hogy minden hasztalan.
Hogy jobban már nem lesz; hisz úgy is elválnék,
És hogyha elválnék; jobb, ha álma van,

Odakünn a ködben villogva kimulva
Szikra hull a fülke ablaka alatt,
Szomorú mezőkön fáradt köhögéssel
Egykedvűn húz a lomha vonat.

Harsányi László.

(A föld leghidegebb pontja.) A „Neue Weltanschauung“ című folyóiratban olvassuk a következőket: Amundsen téli tanyájáról, „Framheim“-ről kitűnt, hogy az a föld leghidegebb pontja, melyről eddig tudomásunk van. A legnagyobb hideg a föld déli földgömbjén 1911. augusztusában állt be s e hónap 13-án a hőmérő —59 C-t mutatott. Ugyanott öt hónappal hosszú idő alatt —50-tól —70-ig terjedő alacsony hőfokok voltak észlelhetők, úgy, hogy ez a hideg bizonyára a legnagyobb, ami eddig az Antarktiszról ismeretes. A legalacsonyabb, délsarki állomáson eddig tapasztalt hőfok —53.3 volt, melyet a „Discovery“ téli állomásán figyeltek meg 1903. szeptemberében. Az évi középhőmérséklet itt —18.5 fok volt,

míg Amundsen a maga állomásán ennél 7 es fél fokkal alacsonyabb középhőmérsékletet tudott megállapítani. Hogy ez a —26 foknyi középhőmérséklet mily hallatlanul alacsony, az kitűnik abból, hogy mindkét sarkvidék eddig ismert területein az évi középhőmérséklet rendszerint jóval felette marad a —20 foknak. Csúran Grönland északnyugati részén, az északi szélesség 81% fokánál elterülő Lady Franklin-ööl partjain állapítottak meg —20 fokos középhőmérsékletet. Az északi sark hőmérsékletét —22 és fél, a déli sarkét —25 fokra teszik. De még e tudományos számítások alapján megállapított középhőmérsékletnél is alacsonyabb az, melyet Amundsen állapított meg. Az Amundsen-féle legalacsonyabb abszolút hőfokot, a —59-et ugyan tullepte a Jakucska és Vercholanjszkban (északkeleti Szibéria) lemért —61.4 és 67.8 fok, ami az eddig ismert legalacsonyabb hiteles hőfok, de ezeken a vidékeken is átlag 10 fokkal magasabb az évi középhőmérséklet, mint Framheimban. Általában a déli sark vidékén nem annyira az egyes kivételes hőfokok jönnek tekintetbe mint inkább az a körülmény, hogy ott a hőmérséklet (nyáron is) tartósan alacsony és csak a legritkább esetben emelkedik felül a fagypontra, míg az északi sarkon nem ritkán még a +10-re is felszál.

(Ahab király palotája.) 1908-ban a török kormány engedélyt adott a Harvard-egyetem egy régészeti expedíciójának, mely dr. Reisner egyetemi tanár vezetésével állt, hogy Szamriában ásatásokat végezhesen. Az utóbbi időben ezek a kutatások sikeres eredményeket értek el s dr. Reisner több nagyrészt felfedezést tett. Felfedezte a bibliából jól ismert Ahab király palotáját. Azon a helyen, ahol az ásatásokat végezték, ott kultúra van egymás fölött. Legfelül egy régi római város nyomaira akadtak, ez alatt került el az asszír város, alatta pedig az izraelitáké s csak legvégül találták meg a kanáiták városát. A legutolsó rétegben Reisner professzor biztos nyomait találta annak, hogy a kanáiták emberáldozatokat mutattak be isteneknek. Egész sereg emléket találtak, amelyekről bizonyos, hogy Ahab idejéből valók; többek között teljes épületben találtak meg a palota oszlopsorát. Talán innen nézte vágyakozó szemmel Ahab király Naboth szőlőhegyét. A felszínhez közelebb hatalmas épületmaradványokat találtak, amelyeket Herodes építtetett. Sok zsidó felirást is leltek, melyekben számos ismert bibliai név fordul elő. Különösen sok szó esik ezekben egy szőlőhegyről, mely alatt talán a bibliai Naboth hegye értendő.

(Párisi újság a német császárról.) A „Cri de Paris“ a következő kánikulai történettel mulajtatja olvasóit: II. Vilmos császár koránkelés ember. Már hat órákor talpon van és a nagytámasztó isztviselőktől is hasonló pontosságot kíván. De Bethmann-Hollweg kancellárnak ez nincs nyére. A kancellár sokáig szeret aludni, csak mehezzen bujik ki az ágyból, lassan öltözködik és mindig megkésve érkezik a kastélyba, ahol a császár már türelmetlenül várja. Legutóbb a császár, miután félhétig hasztalan várta a kancellárt, elhatározta, hogy meglepi őt a lakásán. A kancellár éppen fürdött.

— Csak azt akartam önnek mondani, kancellár, így szolt hozzá a császár, hogy a nappal az ön számára is hat órákor kezdődik. Most mindjárt hét óra van és ön még meg sincs beretválkozva...

Amikor a kancellár mentegődzni próbált, a császár a szavába vágott:

— Ha naponta egy órát elvesz a nappalból, évente tizennégy napot veszít és a nagypap tizennégy nap alatt három győzelmet aratott.

(A galambózei vár leromboltatása.) A szerb kormány már a harmadik éve, hogy a Duna mentén a part mellett és a sziklák átvágásával a mi Széchenyi-utunkhoz hasonló országutat épít. Az ut építése igen lassan halad és a tömör sziklák nagy akadályokat okoznak. Aki az aldunai utat megtette, bizonyára nem kerülte el figyelmét a koronini község mellett lévő László-vár romja és a vele szemben épült hatalmas Galambózei vára. Hazánk történelmében e vár sokszor játszott szerepet. Zsigmond király idejében seregünk (1428.) itt szenvedtek vereséget a török csapatoktól. Az eredetileg római vár igen sokszor cserélt gazdát és hatalmas tornyai, bástyái és erődítményei alatt sokszor vívtak véres csatákat a török és szerb csapatok. Most, hogy a szomszédos Szerbia az utat építi, nem kímélte meg a gyönyörű és páratlan fekvésű várat sem. A tömör és a Dunába kiszögellő sziklán három erős torony állott, ezek közül a középsőt, körülbelül 32 méter magas négyszögletes tornyot — úgynevezett Rozgonyi Czeccilia-tornyot — néhány dinamittöltéssel teljesen lerombolták robbantással. A vár, mely annyi évszázadokon át ellentállott az idő vasfogaának, jelenleg csonka. A kilencz hatalmas toronyból ma nyolc van meg és azok is a dinamit romboló hatása következtében megsérültek és sokat vesztek eredetiségükből és szépségükből.

BENYOVSZKY EZREDES ELTŰNÉSE

— Történelmi regény az alkotmányosság első éveiből. —

IRTA: DÉRI GYULA.

24

A kecses fiatal leány arcza egy pillanatra elpirult e szavaktól.

A pirulás nagyon igazóvé tette, áttetsző arczbőre olyan lett ilyenkor, mint a hamvas gyümölcs kivánatos héja.

Szeme fényes volt az izgalomtól s erős növési, érdekes szemöldöke alól, mint két sötét ékkő ragyogott ki.

A fiu gyönyörködve nézte s aztán hirtelen megragadta a kezét és az ajkához szoritotta.

— Miért volt ez? — kérdezte a leány elkomorlyodva.

— Azért az édes elpirulásért.

— Én nem pirultam el, semmi okom sem volt rá! — felelt a leány feltűnő hidegen.

— Lehet, hogy nem tud róla, de én látam azt a hajnali sugarat az arcán.

— A szeme káprázhatott, Oszkár. Én nagyon jól tudom, mikor szoktam elpirulni. Rendesen olyankor, ha megboszautanak. Nézzen csak meg, most már egészen vörös lehetek.

És csakugyan elpirult másodszer is.

A fiu elnevette magát.

— És valóban haragszik, pedig ma még nem beszéltem se Vizekiról, se Hamilton Vilmosról. Bárha ez az utóbbi aligha az időjárásról beszélgetni jött ma ide. Nem emlékszik rá, én megjósoltam, hogy ez meg fogja magát kérni. Fogadjunk, hogy megtörtént?

Magda, idegesen biczentett a fejével.

— Legfeljebb, ha maga beszélt rá.

— Vagy ha maga bátorította rá.

A leány talpra állott.

— Ha ilyeneket beszél, menten itt hagyom. És ne boszantson Vizekivel sem.

— Hát jól van, Hamiltonról ne beszéljünk egyelőre. De ami Vizekit illeti, nem kívánám őt a vetélytársamnak, ha — Hamilton lennék.

Magda boszusan elnevette magát.

— Vizekinek hagyjon békét. Az nagyon jól tudja, mit tesz. Nézzen csak rá, éppen most és itéljen maga.

Vizeki Erzsivel ült egy másik szögletben, mit valami mesterséges pálmalevelek árnyékoltak be és igen mély beszélgetésbe voltak elmerülve.

Igen távol állottak attól, hogy észre vegyék, vajjon megfigyelik-e őket? Vizeki gyöngén szoritva tartotta a leány lecsüngő kezét és ók, úgy látszik, mintha arról se tudtak volna semmit.

Magda mosolyogva nézte őket egy ideig, de mikor látta, hogy végül nem is beszélnek már, csak nézik egymást, tüzesen és melán, mint a nap, meg a napraforgó, nem állhatta meg, hogy közelebb lépve, rájuk ne szóljon:

— Sokra ne haladjanak!

Erzsike felelt erre.

— Titeket így is el fogunk még hagyni! Ormódi nej keringőbe kapott; a szomszéd lakás vendége közül valamelyik tánczba vitte Verát, kikerült belőlük egy másik pár is, erre a két fiu is derékon fogta a hölgyét és körültánczolták az ebédő asztalt, előre gondosan fölhajtván a szőnyeg széleit.

Hamilton Vilmos, ki ezalatt már beszélt Verával és kitalált valami ügyetlen menteséget a látogatása megmagyarázására (amit Vera hitt is, nem is), ismét Berezyné mellé ült.

Az asszony megértette mit akar és kérés nélkül visszatért arra a tárgyra, amit a fiatalok érkezése félbeszakított.

— Mikor a második hírlapi cikk megjelent, férjem tudta már, hogy titkát valaki

egész nagyságában ösmeri. Kierzett ez a cikk egyes homályos kifejezéseiből, melyek mindenki előtt érthetetlenek voltak, csak férjem tudta, hogy azok neki szólnak. Megértette azt is, hogy aki irta, nem akart azonban mindennel előállani és hogy e mögött valami külön cél rejlik. Bármint állott legyen is azonban a dolog, gyorsan kellett cselekedni. Összehívta barátait s azok azt határozták, hogy párbajra kell hívni a szerkesztőt.

A kihívás nyomában megtörtént s a szerkesztő, úgy látszik el volt rá készülve, mert igen jól kieszt választ adott. A cikket nem ő irta, de kész érte bocsánatot kérni vagy megverekedni, csak arra engedjenek neki időt, hogy az irójától megkérdezhesse, nincsenek-e valami bizonyítékai?

Ha nincsenek, meg fogja őt nevezni, kiszolgáltatja a szolgabíró boszujának és a közmegvetésnek, ha ellenben volnának, azok megítésére a becsületbírósi eljárást fogja követelni. A férjem segédei ez elől nem térhetek ki. Huszonnégy órát engedtek s akkor újra fölkeresték a szerkesztőt. Ez azt mondta hogy bizonyítékokat kapott s ezért alakítsanak becsületbírósi eljárást. A bíróság azt a kérdést is vitassa meg, hogy ha valakinek változtatott neve van s ezt a körülményt tagadja, sőt a régi nevét titkolja, nincse jogosítva arra bárki, hogy e mögött valamit sejtjen?

Férjemet ez a fordulat nagyon leverte. Keserű szemrehányást tett barátainak, hogy a huzavonába belementek és az ügy tárgyalását megengedték, anélkül, hogy legalább a vádlója nevét megtudták volna. A becsületbírósi eljárás másnap összeült. Az első tárgyalás férjemre nézve igen jól végződött, a bíróság előtt megjelent a szerkesztő és mielőtt szóhoz juthatott volna, azt kérdezték tőle:

„Saját tapasztalásait fogja-e előadni vagy olyan adatokat, amelyeket mástól hallott?”

(Folyt. köv.)

IDŐJÁRÁS.

Az elmúlt nap időjárásának áttekintése:

Hazánkban az idő meleg és tulnyomóan száraz volt.

Kisebbség esők tegnap Erdélyben és az északnyugati vármegyékben fordultak elő, ma reggel azonban a Dunántulon sok helyütt keletkeztek izvataros esők.

A hőmérséklet a normális körül ingadozott és maximuma 31 C fok volt Nagytagyoson, minimuma 8 C fok Tátrafüreden.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltás és helyenkint — inkább csak nyugaton — eső vagy zivatar várható.

Sürgöny-prog.: Meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

Állomás	Légnyomás mm. 700 +	Hőmérséklet Celsius szerinti	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.		Hőmér- séklet	
					max.	min.	max.	min.
A.-Szlátina	53.8	17.0	E	8	4	—	26	14
Ungvár	62.8	17.1	NW	1	4	—	27	14
Készeny	63.8	12.6	—	—	—	—	23	10
Losoncz	61.7	18.7	E	1	4	—	27	11
Ógyalla	61.3	18.9	—	—	—	—	27	18
Budapest	62.1	19.4	N	2	4	—	29	16
Herény	62.1	17.8	W	2	4	—	28	16
Keszthely	61.4	21.8	NW	1	0	—	28	17
Pécs	61.4	20.7	NW	1	4	—	28	18
Zágráb	61.4	20.6	N	4	4	—	29	18
Piume	60.8	23.7	N	5	1	—	27	18
Szeged	61.5	20.8	N	3	4	—	29	17
Temesvár	61.8	19.4	NW	3	4	—	28	16
Nagyvárad	61.7	18.6	N	2	3	—	26	14
Kolozsvár	61.8	17.6	N	1	3	—	27	13
Nagyszében	62.9	16.2	N	1	0	—	23	15
Szatmár	—	21.4	W	1	0	—	25	17
Eger	—	21.2	N	3	0	—	21	12
Arvavárja	—	18.8	NE	0	0	—	21	12
Selmeczbánya	—	16.6	NE	1	0	—	21	14
Komárom	—	01.0	—	1	0	—	—	—
Magyar-Ovár	—	18.8	SW	1	0	—	24	15
Sopron	—	17.1	—	1	0	—	23	18
Eszék	—	20.6	SE	1	0	—	25	18
Cirkvenica	—	22.2	NE	3	4	—	25	18
Debreczen	—	19.2	—	1	0	—	24	18
Kecskemét	—	17.2	S	2	0	—	22	17
Orosháza	—	21.2	S	1	0	—	—	—
Árad	—	03.0	—	—	—	—	—	—
Zsombolya	—	19.7	E	1	1	—	25	16
Versecz	—	00.8	—	—	—	—	—	—
Orsova	—	18.6	W	0	4	—	21	12

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 26. —

Kinevezések. A kereskedelemügyi miniszter Riedl Frigyes okleveles építész, Kálmán Adolf, Polyák János, Serb Cornél Szilárd okleveles mérnököket, Steiger József fizetéssel segédmérnököt és Schneider János okleveles építész segédmérnököt;

a pénzügyminiszter Pauer János segélydíjas pénzügyi számvizsgálót a szombathelyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvéviségnél a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtisztte a temesvári pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvéviségnél; Kosztelni István nagyváradi lakost ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká a békéscsabai adóhivatalhoz; Stern Sándor adóhivatali gyakornokot a békéscsabai adóhivatalnál a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tisztte a hidalmási adóhivatalhoz; Ugor Ferenc adóhivatali gyakornokot a nezsideri adóhivatalnál a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tisztte az élesdi adóhivatalhoz; Veress Károly adóhivatali gyakornokot a tiszafüredi adóhivatalnál a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tisztte a nagybereznai adóhivatalhoz; Heimlich István szombathelyi adóhivatali díjnokot ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakornokká a tiszafüredi adóhivatalhoz nevezte ki.

Névmagyarosítás. Kiskoru Freund Sarolta, Anna, Sándor, Katalin, István budapesti lakosok család nevének Fonyóra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Pályázatok. A marosvásárhelyi törvényszék elnökéhez a szárszregeni és a nyárádszeredai járásbírósgonál betöltendő díjnoki állásra két hét alatt; a sátorajaujhelyi törvényszék elnökéhez hivatalsszolgai állásra hat hét alatt; a temesvári posta- és távirat igazgatóságához a Kavaránon (Krassó-Szörény vm.) betöltendő postamesteri állásra augusztus 8-ig; a nagyváradi törvényszék elnökéhez hivatalsszolgai állásra augusztus 26-ig; a nyíregyházi törvényszék elnökéhez a kisvárdai járásbírósgonál betöltendő telegkönyvvezetői állásra két hét alatt; a győri törvényszék elnökéhez jegyzői állásra két hét alatt nyújthatók be a szabályszerűen felszerelt kérvények.

„EGYETÉRTÉS“

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: **PAJOR MÁTYÁS.**

SZÍNHÁZAK.

Szombat, 1912. július 27-én.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
(BUDAI SZINKÓR)

Fenyvessi Emil felleptével
A tanító.
Életkép három felvonásban. Irta: Brody Sándor.

Kezdeté 1/8 órakor.

BUDAPESTI SZÍNHÁZ

Az asszonyfaló.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írta: Stein Leo és Lindau K. Zenéjét szerelte: Eysler Edmund Fordította: Mérey Adolf.

Kezdeté 1/8 órakor.

Heti műsor:

Julius hó	Budapesti Színház	Fővárosi Nyári Színház (Buda Szinkór)
Délután:	Főt legény Amerikában	Az erdőszéle
28 Vasárnap —	Én vagyok a néni	Hilda hercegnő
Este		

A né. vallás és közokt. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legelső FOGORVOSI INTÉZETE

áthelyezve: **Károly-körút 10. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlásnélküli műfogak, aranyidák, koronák, jól használható fogorok elkészítése és behelyezése.
Tartós fogtömések.
Fogházak (altatásban is).
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Videklék félnap alatt megkapják műfogalkat.

CIRKUSZ-BEKETOW
Városliget. Telefon 107-46
Ma, szombaton este 8 órakor
High-Life előadás

Az előkelő világ találkozóhelye. Muszaj nevetni!
A legkacagtatóbb műsor: 3-ALEX-3 zenehumoristák. JANCSI az éneklő bohóc. Aktuális tréfák és kuplék. 3-FRATTELLINI-3 groteszk bohócok. 2 Connor és Eves 2 francia bohócok. 5 Excelsior 5 kerékpárakrobaták.

ANGOL PARK.

Városliget — Hermina-ut 57-65.

A continens legnagyobb családi mulatóhelye. A legújabb szórakozások. Minden kedden este nagy táncmulatság. Belépődíj a Parkba 20 fillér. Minden csütörtök este **Bál és nagyszerű tűzijáték**, valamint egyéb szenzációs attrakciós szórakozások. Belépődíj a Parkba este 8 órától 40 fillér. Minden szombat este **Elite-bál és confetti csata**. Belépődíj a Parkba este 8 órától 40 fillér. Minden vasárnap este táncmulatság. Belépődíj a Parkba 20 fillér. Ezenkívül az összes nagyszerű látványosságok. Minden este két katonazenekar. Az Újvári-Varietében és Pále-Méleben világvárosi új műsor. — Kedvezményes Park belépőjegyek a trafikokban.

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegyeket a azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.

..... (Főpostával szemben)

Teljes

Butorkiárusítás

csak ez év augusztus 1-éig

Teljes lakberendezések, csillárok, szőnyegek, képek stb. stb.

minden elfogadható árban.

kiárusítottak.

József-utca 4. II. em. 10. sz.

Jardin de Paris

Erzsébet királyné-ut 1. Telefon: 167-25.

Kezdeté 9 órakor. Kezdeté 9 órakor.

A nyár szenzációi:

MÉSZÁROS GIZA MILDA BREITEN

FERENCZY KAROLY, mint altábornagy és olimpiai világbajnok; ERNA ALBERTY, a berlini Neues Schauspielhaus divája; SAJO GÉZA Szízámmal, FEDI FERARD és dr. RALPH BENATZKY stb. stb.

A Tabarinbe: Just and Gabriella, Fraggia, La belle Ferrero, Rozsnyai duo.

A mélyen tisztelt közönség szíves tudomására hozom, hogy

Képviselőházi étterem és kávéházamban az eddigi árakat a nappali forgalomban tetemesen leszállítottam, hogy azáltal a t. közönségnek eme páratlanul álló, kellemes szórakozó helyet hozzáférhetőbb tegyem. Minden este művészi zene Silving Berthold karmester vezetésével.

Teljes tisztelettel

Czipóth József
tulajdonos.

Weinberger és Fodor

az ősszós

sportcikkek áruhaza.

FOOTBALL

cikkekben az ország legnagyobb raktára.

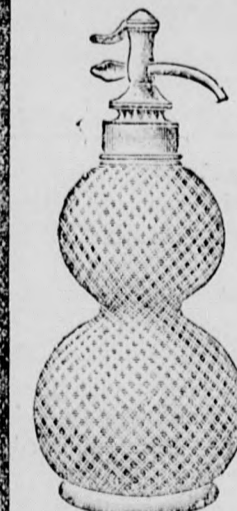
IV., Harischbazar 4.

Telefon 113-59.

Minden sportágról külön árjegyzék ingyen.

D. FÉVRE-féle szódavizkészítő-gép

melylyel bárki folyton könnyen a legtisztább, friss, egészséges és olcsó, kellemes üdítő italokat, szódavizet, mesterséges ásványvizet, bármilyen gyümölcszörpögőzést, kelirt (kénsavtej), szénsavas hideg teát, nyáron megbecsülhetetlen egészséges hűsítőital, pezsgőort, pezsgőlimonádét, spriccort, stb. készíthet. A szénsav vegyiszta. A kezelés egyszerű, kényelmes. Orvosok által rendeltetik.

0.60	1.20	1.80	litr. tart.
16	20	24	korona.
2.40	3.00	4.80	litr. tart.
30	36	44	korona.

A készítéshez szükséges kitűnő minőségű borkósavat, 500 grm. és szódabikarbónát 600 grm. tartalmazó csomag ára 3 korona 40 fillér.
E. Theiszler, Páris, a valódi FÉVRE-féle szódavizgép készítője. Egyedüli főraktár Magyarországon:

KERTÉSZ TÓDOR

BUDAPEST, IV., KRISTÓF-TÉR.

Nagyban és egyenként.

Nagy képes nyári és sportárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

+ MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR +

BUDAPEST, VII. KERÜLET, RÁKÓCZI-UT 32. SZÁM, A RÓKUS-KÓRHÁZZAL SZEMBEN.

saját érdekükben felhívja az összes sérülteket, hogy az összes kulturálmokban szabadalmazott, különösen páratlan ozólszerűségű kicserélhető nyomlappal ellátott **MULTIFORME sérvkötőkről** prospektust kérjenek. Ezen

Sérvkötő a legmesszebbmenő legnyaknak is megfelelő **Műláb** a lehető legjobb kivitelben **Műkéz** a legizlésebb kiállításban **Műfüző**

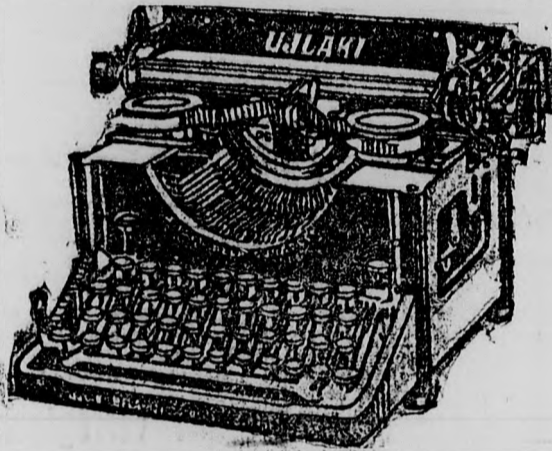
Támgépek, egyenestartók, haskötők, gummiharisnya stb. mérték szerint jótállás mellett készülnek

Hygienikus különlegességek! + Képes árjegyzéket kb. 1000 ábrával, ingyen, bérmentve és diszkrétan küldjük.

BUTOR készpénzért és részletre Nem kell banknál törlesztetni és semmiféle kamat nem számítatik. Háló-, ebéd-, ül- és szalonberendezések, óriási választék, egyszerű és modern kivitelben.

FUCHS BÓDOG butornagykereskedő
Budapest VII. Erzsébet-körút 32. Árjegyzék ingyen.

Részletfizetésre is!

Amerikai redőnyös íróasztalok. — Összerakható könyvszekrények. — Angol bürgarnitúrák. — Redőnyös aktaszekrények. — Teljes írodabereendezések.

UJLAKI BÉLA modern amerikai írodabutortelepe,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 28. sz.
Árjegyzék ingyen. Telefon 122-60.

készpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban

Butor EHRENTREU és FUCHS testvéreknek
Budapest, VI., Teréz-körút 8.
Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-89.

Költözködés előtt.

A raktáromon levő órákat, evőeszközöket valódi 13 próbás ezüst valamint alpacca-ezüst dísz tárgyakat, arany ékszereket " " " " " "

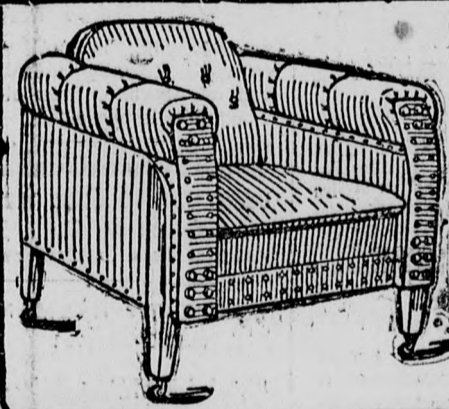
gyári áron árusítom.

Polgár Kálmán művész és : : : : :
ékszerész

Budapest, Erzsébet-körút 29., I. em.
Nagy képes album-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

ADORJÁN ANDOR könyve:
SORSOK ÉS PÁLYÁK
Irodalmi arcképek
Ára 3 kor.

Kapható:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) R-T-nél
Budapest, Andrassy-ut 21
és minden könyvkereskedésben.

Bőrbutoripar!
Kendi Antal,
Bpest, IV., Semmelweis-u. 7.
Bőrbutorszaküzlet, mely minőség, formai kivitel és árak tekintetében különös előnyt nyújt. Angol bőrbutorok, ötvédő székek, fonteuilok, férisszobák és irodahelyiségek butorzása!
Bőrbutor bevásárlása bizalmi dolog!

MAGYAR KÖNYVTÁR Szerkeszti RADÓ ANTAL

Juniusi ujdonságok:

667. szám. *Kozma Andor*
ÍRÓI ARCKÉPEK. IV.
Gyulai Pál, az ember és a költő.
Ára 30 fill.

668-669. szám. *Molnár Ferenc*
BÁRÓ MÁRCIUS ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK
Ára 60 fill.

670. szám. *Strindberg*
TÖRTÉNELMI MINIATÜRÖK
Fordította Schöpfung Aladár. Ára 30 fill.

Kaphatók:
LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) - részvénnytársaságnál
Budapest, VI., Andrassy-út 21.
és minden könyvkereskedésben ahol a gyűjtemény teljes jegyzéke kívánatra ingyen megkapható.

THERMAL GYÓGYINTÉZET.

VICHY

A francia állam tulajdona.

A világ legnagyobb és legkényelmesebben berendezett gyógyintézet.

Idény: Május 1-től, Szeptember 30-ig.

Elsőrendű Casino-színház.
Golf, tennis, futtatás, léghajózás.
Különvonatok Páris-ból 5 óra alatt.

AZ ÉN UJSÁGOM
előfizetési ára:
Negyedévre 2,50, félévre 5,-, egész évre 10,- kor.
Singer és Wolfner, Andrassy-ut 10. szám.

DARANYI LEHÉJÁBB MODELLO

Számoló

ES LÁTHATO IRÁSU

Összeadógépei

nem szorúlnak reklámra.

DARANYI MIKSA
Első Magyar Számoló- és Összeadó gép Kereskedelmi Vállalat, a Szállítmányozási és Iparbank részvénnytársaság áruosztálya
Budapest, VI., Váci-körút 37.
Telefon 130-54.

GRÓF MONTE CRISTO

DUMAS nagy regénye
négy kötetben teljesen megjelent.

Mindazok akik előfizetnek az **UJ IDŐK**-re " " " " " "

ingyen kapják

a rendkívül érdekesítő 1200 oldalra terjedő munkát. — AZ UJ IDŐK előfizetési ára félévre 10.- korona. — Kiadóhivatal: Bpest, VI., Andrassy-ut 10.

A világhírű eredeti angol

The Champion és Premier

kerékpárokat dupla harangcsapágygyal és szabadonfutóval, 3 és 5 évi jótállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 16 koronás részletre adjuk és

kerékpár-alkatrészeket az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, esengőket, lámpákat, pedálokat láncokat, kónuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagybani eredeti gyári áron szállítunk világra is **LÁNG JAKAB és FIA** kerékpár- és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., kerület, József-körút 41. sz.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán: Margit-körút 6. Díszárjegyzékünk 1300 kóppal kerékpár- és alkatrészokról ingy. és bérmentve.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fill.-rel fizetendő.

Pénzszekrényeket
tűz- és betörésmenteseket ajánl Budapesti Pénzszekrénygyár. Mintaraktár V., Széchenyi-utca 7. Gyár IX., Rákos-utca 4. szám. Telefon 116-40. 11261

Gazdag

brazíliai hölgy, egyedül álló fiatal, gyermektelen özvegy, szép és derék, gyorsan házasságra lépne egészséges, jellemes emberrel, akár vagyontalanul is. Fidos, Berlin 18.

Gyorsírás
és gyorsíró. A Gyorsíró Társaság szaktanfolyamát lényegesen megnagyobbított modern higiénikus új helyiségekben (Andrássy-ut 12.) tartatnak. Legelőször kiképzés gépirás-magyar- és német gyorsírásban. — Gabelberger-Markovits rendszer. Beiratkozás napoként. Tanulmánydíj igen mérsékelt. Díjmentes tantárgyak: magyar-német helyesírás, „Kartók” amerikai könyvelési és nyilvántartási rendszer, összeadó- és számológépek kezelése. Párhuzamosan esti tanfolyamokat is tartunk. Végzett növendékeinket díjlanul állásba juttatjuk Glogowski és Társa, (Remington) Budapest, VI., Andrássy-ut 12. szám.

Zálogszedulát,

brilliantot, gyöngyöt, ókszer, aranyat, ezüstöt és régiséget veszlek. Alt-Wien porcellán, régi bronz csonttárgyakat, szobrokat és olajfestményeket veszlek Kertész ékszerész és régiségkereskedő, Király-utca 85. Telefon 95-45. Meghívásra jövök

INGYEN

küld érdekes: árjegyzéket fényképezőgépek és kellékekről

Chmura S.

optikai műintézet
Budapest,
IV., Ferenciek-ter 2. sz.

Soha nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk helyben és vidékre teljes lakberendezéseket, valamint egyes butordarabokat részletfizetésre.

Modern lakberendezési vállalat ::

Budapest, IV. ker., Gerőczy-utca 7. sz.
Díszes butoralbum 1 kor.

Zálogszedulákat

veszlek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő
BUDAPEST,
Király-utca 91. sz.
Isabella-utca sarkán.

Még nem létezett

rendkívül kedvező fizetési feltételekkel szállítunk háló-, ebédlő-, uriszobák és szalonbutorokat, szalonda-, kávéházberendezéseket, rézbutorokat, esztillárokat, zongorákat helyben és vidékre. Butoralbum 1 korona. Butorhitel lakberendezési vállalat, VI., Király-utca 8. 12365

Piaci táskát

viaszos gyermekkönyveket kereskedőknek olcsón szállít Galamb Zoltán, Jászapáti. Ingyen csomagolás. Bérmentve szállítás.

ÚJ KÖNYVI!

GYULAI PÁL
KRITIKAI DOLGOZATOK

1854-1861.
Ára 5 korona.

Hét nagyobb kritikai esszé van e kötetben, Gyulai Pál munkásságának az az irodalomtörténeti fontosságú része, melylyel irodalmunk leghatalmasabb kritikusa a küzdő felmagát.

Megrendelhető:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

BUTOR

30% megtakarítás!
Régi Butorszalon

Budapest, Ferenciek-ter 3. felemlét. Vétel és adása használt és új

polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, ural szobák, angol börgarnitúrák és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok.
Telefon 82-13. 28599

Kitűnő fegyverek

öröknek, önvédelemre, vadászatra és szobadísznek. Werndl gyalogsági fegyver 5 kor., szurony hüvelylyel 1 K Werndl lovassági karabély 16 korona, Kropatschek-karabély, 8 golyóra tölthető, szuronnal 25 K. fegyverszija 1 korona, tölthető darabja 10 fill. Katonai puskaműves által kipróbált jó fegyverek. Tiller Mór és Társa udv. szállítóknál, Budapest, Váci-utca 35. Fegyver árjegyzék kívánatra díjmentesen.

Őszi duránci barack
kilója 2.40, kajszinbarack, nagy-megy. sziveseresznye, csemegökörte 90, ribizli, szilva, egres 70, rózsaburgonyának mázsáját 16, vajbabnak 70, paradicsomnak 90, fejeskáposztának dr. j. 70, salátangorka 36, kovászolandó 12, tölthető paprika 12, kelkáposzta 6, karalábé 4. Agrárius Budapest, Mátyás-utca 9.

Ananászbarack

nagy-megy. sziveseresznye csemegökörte, szilva, ribizli postakosaraként 4.50, vajbab, káposzta, ngorka, tök, kalarábé 2.50. Ismétlődőknek előnyös árajánlat Szabó Csongrádról.

Feltalálók

Utmutatója szabadalmazáshoz értékesítéshez nélkülözhetetlen. Díjlanul küldi Áron és Molnár szabadalmi és értékesítési osztálya Budapest, József-körút 9. földszint.

Tisztviselő-otthon

Pensió Budapest, Szentkirály-utca 22, I. em. Lakás penzióval vagy csak ellátás különösen tisztviselőknek. Teljes penzió 135 kor. Ebéd 42 kor. Vacsora 24 kor.

Ajtók, Ablakok

vasredőnyök, használt és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÖLLŐ-UT 123.
Telefon: 82-80.
Alapított 1886-ban

MIKSZÁTH KÁLMÁN

utolsó könyve:

Tövikes látogatóban

Elbeszélések

(Az író könyveiben még meg nem jelent, utolsó elbeszélései és regényterjedéke.)

Ára füzve 5 korona, vászonkötésben 7 kor.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

FATIME és SEMIRAMIS

Övszer-különlegességek a világ legjavából minőségű Válogatott I-a parammni gyártmányok. Előfentesonizsiben tartállyal vagy anélkül. Fatime és Semiramis feltétlen biztonságot nyújtanak! Elszállítók! Több évi raktározási képesség! Ár tucetként 6.-, 8.-, 12 kor. 20 koronát kitűnő vásárlásnál 20% rabatt. Szeküldés azonnal, titoktartás mellett.

KELETI J.,
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Magán-detektív-

vállalat Budapest, Aggteleki-utca 17. Igazgató: Kornya János, államrendőrségnél volt, Frigyes főherceg által kitüntetett hírneves detektív. Legmegbízhatóbban teljesít nyomozásokat bűnügyekben, családi, személyi, házassági ügyekben, válóperekben, eltűnt személyek, névtelen levelek írója és ismeretlen zsarolók után helyben és vidéken. Megfigyel üzleteket, személyeket.

Csillárok

részben és galvanizált, gáz- és villanyhasználatra a legújabb eljárás szerint gyártva, legújanyosabb áron szállít

Schulz-csillárgyár

Rözs-utca 109. Podmaniczky-utca mellett. Telefon 108-07.

MAKAY BÉLA

új könyve:

A LÁP VIRÁGA

és egyéb írások

Ebben az új könyvében is megmarad a természet bűbáj világában, amelyet nálánál senki sem ismer és nem érez át jobban, de már nem csupán természeti leírásokat és vadászkepeket ad, hanem történeteket is kerekít ki.

Ára 4 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrássy-ut 21, valamint minden könyvkereskedésben.

AZ

ATHENAEUM KÖNYVTÁR

legújabb kötete:

A szerelem földi vándorútjának fejlődésének csudaszép, minden részletében lebilincselő regénye.

BÖLSCHÉ: Szerelem

az élők világában.

Két kötet. 1152 oldal.

A két kötet ára

Eddig megjelentek:

KÖBOR TAMÁS: Komédiák. Nov. (424 old.)

BIRÓ LAJOS: Glória. Novellák (448 old.)

BALZAC: A szármár. Regény. (387 old.) Fordította Harsányi K.

ZOLA: Pascal orvos. Reg. (448 o.) Ford. Gerő A.

DICKENS: Két város. Reg. Ford. Bálint M. (448 o.)

ANATOLE FRANCE: A Pin-guinek szigete. Regény. Ford. Böllény Gy. (320 o.)

CSENOV: Az orvos felesége és más novellák. (384 oldal.)

Minden kötet ára

Sajtó alatt:

TOLSZTOJ: Hadasi-Murát. Regény. - VOSS R.: A Kötés és az asszony. - Tóth Béla: A boldog asszony dervis. - C. F. Meyer: A szerzetes házassága. - Heltai Jenő: Hét sovány esztendő. - Maupassant: Egy élet stb., stb.

Kapható minden könyvüzletben. Kijárá az Athenaeum irad. és nyomdai r-társ.

Tátrai málnaszörp

5 kilós postakosarakban K 8.— Barta József konzervgyára Felka (Szepes-megy).

Könyvtár,

uraságoknak, műkedvelőknek, magánzóknak több száz kötetből álló kézi könyvtár, tudományos és szépirodalmi művek, köztük értékes kiadások és hungarikák, kisebb részletekben is eladó. Szíves megkeresések a kiadóhivatal útján Könyvtár jellegével kéretnek.

A magyar memoár-irodalom érdekessége!

ZICHY GÉZA GRÓF EMLÉKEIM

Első kötet

Ára 6 korona

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. szám és minden könyvkereskedésben.

„Hungária

beszélő - gépek

tölcser nélküliek is kizárólag eredeti első-rangu gyártmány, részletfizetésre is olcsón kaphatók,

Deményi és Társa

Budapest, VI., Teréz-körút 4.
Kérjen árjegyzéket.

Készpénzért

vagy hitelképes egyőnek kedvező feltételek mellett szállítok teljes lakberendezéseket vagy egyes darabokat és biztosítom, hogy ilyen

olcsón

sehol nem kap modern háló, ebédlő, ural és szalon szobákat stb. Győződjön meg, tekintse meg zsúfolt raktárakat, itt jutányosan

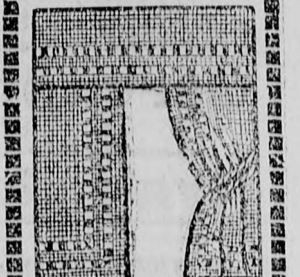
vehet

a leggyorsabbtól a legdrágább kivitelig minden fajta

BUTORT

Nagy Imre

lakberendezési vállalkozó özgy
BUDAPEST,
Váci-körút 9. szám
(Bejárati Szerecsen-utca 1., I. em.) Árjegyzék ingyen. Album 1 K.

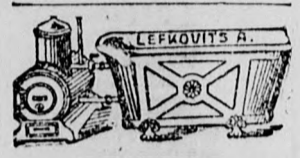
Függöny

Kongressz - szövetek

85 és 110 cm. széles méterje 75 fill.-től feljebb. Kérjen mintákat.

Bérczi D. Sándor

közimunka nagyiparcs Budapest, VI., Dessewffy u. 5.

Saját gyártmányú fűrészké-
dek 14 kor.-tól feljebb; tűthető
kédek 60 kor.-tól feljebb. Elvál-
ások mindenféle kúszószatyuk
és házi vízvezeték-berendezése-
ket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF

Budapest, VII., Wesselényi-u. 51/E.
Telefon 113-46. — Árjegyzék
ingyen és bérmentve.

Singer varrógépek

Kerekpárok,
grammofonok,
banglemozék
legolcsóbban
kaphatók

Haban József

Budapest, Almásy-ter 14.
javításokat olcsón készit. Ke-
des árjegyzéket ingyen küld.

Soványaság

Az egyedüli eredmény-
től kísért háziaszer a
dr. William Hartly tanár
amerikai erőfő-pora
Soványak tartós, szép
telt testidomokat nyer-
nek — Hölgyek remek
keblot. Hat hét alatt 20
kiló gyarapodásért joi-
állást. Verszegénység,
gyengesség, idegesség
elien és gyomorboj-
soknak nélkülözhetet-
len tápszer. Kiténtve:
Chicago, Berlin, London
Hamburgban. Köszönő
levelek minden orszá-
ból. Dobozonként 1 firt
10 kr. Használati uta-
sítással. Főraktár Ba-
lász Mór E. Budapest,
VII., Isván-ut 11. II/2.
Telefon 156-80.

Szingazdag

természeti leírások!

Makay Béla

Hegyen-

Völgyön

Természeti és vadászkepek

Szerző ezen újabb könyve mütán sorakozik az előbbiek hibe-
kötői lendület van minden le-
írásában, rajongó szeretet a
szabadság; a természet iránt.

Ára 6 korona.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrássy-ut 21 és minden könyvkereskedésben.